لە بڵاوكراوەكانی كۆمەڵەی رووناكبیری كەركوك

١٤

هێمن مەولود

كەركوك

لە نێوان

پیلان و خەمساردی دا

كۆبەندی كۆمەڵە گوتارێك

ساڵی ٢٠٠٦

سەرپەرشتیاری پرۆژەی كتێبی كۆمەڵە

عارف قوربانی

ناوی كتێب: كەركوك لە نێوان پیلان و خەمسارد یدا

نووسەر: هێمن مەولود

بابەت: كۆبەندی كۆمەڵە گوتارێك

نەخشەسازیی و بەرگ: ئەنجام سەعید

تایپ: وریا شەهاب

چاپ : چاپخانەی ئارابخا – كەركوك

چاپی: ٢٠٠٦

پێشکەشە بە:

- شەهیدانی کەرکوک.
- دایك وباوکم .
- کاکم ئیسماعیل کە بەو ئاواتەوە سەری نایەوە ماڵەکەی بهێنێتەوە بۆکەرکوك .
- هەموو قەڵەمێکی پاك و بوێر و راستگۆ .

پێڕست

پێشەکی ٥

رزگارکردنی کەرکوك بەخوێن یان بەپارە ٨

تراویلکەی ئەنجومەنی کەرکوك و ((هی خۆم بۆخۆم هینەکەی تۆش دەخۆم)).. ١١

بەسە پەنای حزبایەتی لەکەرکوك دوورخەنەوە ١٤

کەرکوك وپیلان ٢١

کەی گۆدۆ دەگاتە کەرکوك ٢٦

کەرکوك بانێکە و دوو هەوا ٢٩

ئەنجومەنی کەرکوك بڕۆنەوە ماڵی خۆتان ئێوە نوێنەری ئێمە نین.................. ٣٢

چی بۆکەرکوك بکرێ ٣٥

کەرکوك و دووماڵی تەعریب ٤٠

گەڕانەوە بۆکەرکوك یان جارێکی تر ئاوارە بوونەوە ٤٦

باکەرکوکیش بەدەردی موسڵ و ناوچەکانی تری کوردستان نەچێت............... ٥٤

عارەبی رەسەن کوا لەکەرکوك ٥٩

پۆڵ هارفی چی لەکەرکوك کرد ٦٢

خۆش أخوە ٦٦

دیسان کەرکوك لە پریاسکە دەنرێتەوە ٦٩

کەرکوك لەنێو تۆڕی پاکتاوی نەژادی دا ٧٢

کەرکوك کاك رزگار پاکانە بۆکێ دەکات ٧٨

قەڵای کەرکوك شەهید کرا چیمان کرد ٨٣

کەرکوك لەنێوان پیلان و خەمساردیدا ٨٧

کوردی کەرکوك خۆتان کەرکوك ئازاد بکەن ٩٩

پێشەکی

ئەوەی کە هانیدام ئەم گوتارانە لە دووتوێی کتێبێکدا کۆبکەمەوە و بیانخەمەوە بەرچاوی خوێنەرانی کورد بەگشتی و کوردی کەرکوك بەتایبەتی ، بیرخستنەوەی هەموو لایەکە لەوەی کە ئێمەی نووسەرو رۆژنامەنووسان گەرماوگەرم لەهەر رووداو وگۆڕانکارییەکدا هەڵوێست و قسەی خۆمان هەبووە ، تێڕوانینی خۆمان لەکاتی خۆیدا خستۆتە روو ، بەڵام سەرکردە وکاربەدەست و لێپرسراوان ئامادە نەبوونە گوێمان لێ بگرن و گوێی خۆیان لەئاستی بۆچوون تێڕوانین وهەڵوێستی رۆژنامەنووسە خاوەن هەڵوێستەکان داخستووە و تەنها گوێیان لە هەندێ خەڵکی کاسەلێس و دەڵەچە گرتووە .

خۆزگە ئەو گوتارانەشم دەمان و هەڵم دەگرتن کە رۆژنامەکان لەبەر دڵی کاربەدەستان نەیانوێراوە بلاویان بکەنەوە ، بەڵکو ئێستا لەگەڵ ئەمانەدا دامدەنان.

ئەم نوسینانە و رۆژ و مێژووی نووسین و بلاوبوونەوەیان گەواهی ئەوەن کە لەزۆر ئەدائی زۆر سەرکردەولێپرسراوانی خۆماننا رازی

بووینە وتێڕزانینی خۆمان هەبووە وهەیەلەسەر گشت رووداو وگۆڕانکارییەکان و چەندەش بەتەنگ دۆزی کوردو کوردستانەوە ودوور لەبەرژەوەندییە تایبەتییەکان ، سەری بەرزی قەڵەممان کەچ نەکردووە و خۆمان تووشی سەریەشە وگێرمەوکێشە کردووە ، ئەوەش بۆئەوەی هەل ودەرفەتە مێژووییەکانمان لە دەست نەچن .

لەزۆربەی نووسینەکان و زۆرشوێندا زاراوەی (خاوە خاو)(خەمساردی)یم دووبارە کردۆتەوە ، ئەوەش وەکو تەئکیدکردنەوەیەکە لەوەی کە تائێستاش بەهۆی خاوە خاوی خۆمانەوە خەریکە کەرکوکمان لەدەست دەردەچێ و کەوتۆتە هەڵدێرێکی هەزاربەهەزاری سیاسیەوە . بۆیە لێرەوە جارێکی تربە هەموو سەرکردە و کاربەدەست و لێپرسراوێکی کورد دەڵێمەوە ، تاکو گوێ لە نووسەرو رۆژنامەنووس و رۆشنبیرو جەماوەر نەگرن و کەلێن ودیواری ئەستوور لەنێوان خۆیان و خەڵکدا دانێن ، قەت لەئێستا باشتر نابین وئەوانیش خۆشەویستی خەڵك لە دەست دەدەن . ناشتوانن لەئاستی خواست وخەونەکانی کوردەواریدا بن !!!

زاراوەی (عارەب)یشم بۆیە بەکارهێناوە ، چونکە کوردەواری هەر وا بەکاری دێنێت ، وام پی باشتربوو.

* * *

ڕزگار کردنی کەرکوك بەخوێن ، یان بە پارە ؟!

هەرلە سەرەتای ناكۆكییەكانی كورد و دەوڵەتی عێراقەوە ، كەركوك چەقی قورسایی ناكۆكییەكان بووە.حكومەتە یەك لە دوای یەكەكانی عێراق بەردەوام هەوڵی دابڕانی كەركوكیان لەكوردستان ، كردۆتە كاری لەپێشەوەیان .

كوردیش بۆ خۆنەدانە دەست ئەو هەوڵانەی داگیركەران وبەرەنگابوونەوەیان ، بەدرێژایی شۆڕش و بزاڤەكانی ، پشكی شێری لەخوێنی ڕۆڵەكانی ئەم شارەو دەوروبەرەكەشی دا داوە .

لەدرێژەی خەبات و تێكۆشان بۆ رزگاركردنی كەركوك لە چنگی دوژمنان و هەوڵە نەگریسەكانیان ،گیانی فیداكاری و قوربانیدان بە خوێن و سەرو ماڵ ئامادەییەكی بەردەوام و هەمیشەیی هەبووە ،چونكە بارودۆخ و هەلومەرجەكان وایان خواستووە . بەڵام سەیرەكە لەوەدایە ئێستا هەلومەرجێك لەئارادایە و بۆتە واقیعێكی دڵخۆشكەر كە چارەسەرەكەی و هەنگاوێكی زۆری چوونە پێشەوەی لەرزگاركردن بەپارە چارەسەر دەبێت و(بەبێ خوێن زۆرلەو ئامانجە نزیك دەبینەوە كە ساڵەهای ساڵ خوێن و

★ لە هەفتەنامەی هەواڵ - ژمارە (٨٨) ی رۆژی ٢٠٠٤/٧/٣ دابلاوكراوەتەوە .

قوربانیمان بۆداوە).هەرهیچ نەبێ بەو پارەیە یەكێك لە گەورەترین پیلانە نەگریسەكانی شۆڤێنیستی عارەبی كە تەعریب و گۆڕینی باری دیمۆگرافی ناوشاری كەركوكە پووچەڵ دەبێتەوەو لەباردەچێت.

هەربۆیەش هەقی خۆمانە بەو كەس و لایەن ولێپرسراوانە بڵێین ئەم خەونە لەمێژینەیە بۆچی خاوە خاوی لێدەكرێت ؟!كەمتەرخەمی و لەمپەر دانان بۆچی(تۆ بڵێی پارە لەخوێن بەنرختر و خۆشەویست تربێت)؟!

كێ دەڵێ ئەم دەرفەت و هەلە مێژووییە لە سەری ساڵی ٢٠٠٥وە كۆتایی پێنایەت ؟ كێ دەڵێ لەم پێنج مانگەی ماوە بەم خاوە خاوە دەتوانرێ ئاوارە بگەڕێنەوە سەر زێدی خۆیان وباری ناسروشتی دیموگرافی كەركوك سروشتی دەبێتەوە !؟

ئەگەر ئەم بەربەست دروست كردنە بۆگەڕانەوەی كوردی ئاوارە ودەركراوی كەركوك تاكو سەرژمێری درێژە بكێشێ، ئەوە پیلانێكە و درێژەی سیاسەتی شۆڤێنیانەی بەعسە و هەركوردێكیش دەستی لەم دواخستنەدا هەبێت دەكەوێتە بەر دەیان تیری گومانەوە .

ئەم هەموو خاوە خاوە وكەمتەرخەمییەش كەلە بێبەرنامەیی وهەوڵەكانی گەڕاندنەوەی ئاوارەكاندایە ، لەكاتێكدایە كەتەنانەت منداڵێكیش دەزانێ بەگەڕانەوەی ئاوارەی كورد بۆ كەركوك ودەوروبەری نەك كوردی شارەكە (داشی سوار) دەبێت ، بەڵكو تەواوی هاوكێشە سیاسییەكان بەتای كورددا سەنگینتر دەبن .

ئەو برە پارەیەی كە دەڵێن سێ هەزار دۆلارە و دەدرێتە ئەو ئاوارە گەڕاوانەی كەركوك كە سوودمەند نەبوونە بە زەوی وخانوو وەرگرتن لە

(ئیدارەی سلێمانی) جگە لەوەی کە کۆمەکێکی زۆر رەمزییە و لەکیسەی باوکی کەس دەرناچێ و لەداهاتی ئەو نەوتەیە کە ساڵەهای ساڵە دەدزرێ ، ئیتر چ پێویست بە مەرج دانان و کڕینەوەی خانووی عارەبی هاوردە هەیە، لەکاتێکدا هیچ خانوویەك نرخی لە دەهەزاردۆلار تا بیست هەزار دۆلار کەمتر نییە ، مەگەر بێ تاپۆو بێخاوەن (علوج) بێت . بەم شێوەیە نە ئاوارە ئەتوانێ بێتەوە و خانوو بکرێ ، نەپارەکەش دەدرێتە کەس غەیری چەند دۆست وناسیاوێك.خۆئەگەر مەبەستیان بێت دەتوانن خۆیان خانووی عارەبە هاوردەکان بکڕنەوە و دابەشی بکەنە سەر ئاوارە وەدەرکراوەکان بەپێی شایستەیی و شایانداری .

ئیتر هەقی وانییە مەرجی (تەعجیزی) بۆئاوارەی داماو دابنرێ وچیتریش لەمپەر لەبەر دەم هاتنەوەیان دابنرێ . تەنها گەڕانەوە بەم بارو دۆخە نالەبارە ، بەسە بۆئەوەی نەك سی گەلاَ ، بەڵکو هەموو ئەو بڕە پارەیەی کە بۆئاوارە تەرخان کراوە هەقی وایە بە دابەشکردنێکی شایستە دابەشکرێت و دوا نەخرێت.

بۆئەوەی چیتر خەڵکی شاری کەرکوك وبەتایبەتیش ئاوارەکانی نەکەونە گومانەوە لەهەوڵەکانی هەردوو ئیدارەکە لەوەی (فیعلەن کەرکوك دڵ وقودسی کوردستانە)!؟یانیش هەر موزایەدە بوو بۆ راکێشانی دەنگ و دەست وەمەچەك بیرو هزری کوردی هەمیشە تێکۆشەر و ماندوو نەناسی کەرکوك و گەرمیان !!!!ئەمە پرسیارێکی جیددی شەقامی کوردییە وەڵامەکەشی بە رەفتارو کردار دەدرێتەوە ، نەك پەڵپ و بیانوو ، یانیش دروشم و دیماگۆکی .

تراویلکەی ئە نجومەنی کەرکوك و((هی خۆم بۆخۆم، هینەکەی تۆش دەخۆم))

وابۆ دوو مانگ دەچێت هەڵبژاردنەکان تەواو بوونە و کەچی تا ئێستاش ئەنجومەنی تازە هەڵبژێردراوی کەرکوك نەگەیشتوونەتە هیچ ئەنجامێك بۆ دابەشکردنی پۆستە ئیدارییەکانی پارێزگاکە ، هۆکاری سەرەکی ئەو دواکەوتن وهێشتنەوەیەش ،وەك دەڵێن عارەب و تورکمانەکانن ، کەهەقیقەتی زۆرینەی کوردیان لەم شارەدا پێ هەرس ناکرێت .

ئەم حاڵەتەش بۆناحەزانی کورد دەشێ چاوەڕوان کراوبێت، بەڵام ئەوەی مایەی لەوە زۆرتر چاوەڕوانی کردن نییە ، زیاتر نەرمی نواندنی لیستی براوەی برایەتی زۆرینەیە ، کە هەقی وایە چیتر چاوەڕوانی ئەو کەسانە نەکەن کەتاکو هەڵبژاردنەکەش ،دژایەتی هەڵبژاردنیان دەکرد وئێستاش مایەی نائارامی و پشێوی ناو کەرکوکن ، ئەم چاوەڕوانی و شل وخاوییە بۆ کەسانی خەمخۆری شارەکە بێت و خزمەتی داهاتووی کەرکوك بکات ئێهێکی

★له هەفتەنامەی هەواڵ ژمارە(١٣١)ی رۆژی ٢٠٠٥/٥/١٤ دا بلاوکراوەتەوە .

تیایە !!بەلام ئەم چاوەڕوانییەی گۆدۆ کاتێ ئاسنی سارد کوتان بێت ودەستی ئەنقەستی لەپشتەوە بێت و بۆئەوە بێت کەرکوك لەم زەلکاوەدا بۆگەنتر بکەن و سەرەنجام ئاکامی نەخوازراوی لێبکەوێتەوە !ئەوا باشتر وایە لیستی برایەتی کەرکوك زووتر لەژێر سێبەری شەرعییەتی زۆرینەی کورسییەکان و مافی یاسایی پێکهێنانی ئیدارەی کەرکوکدا،پۆستەکان دابەشبکات وپشکی عارەب و تورکمانیش لە لیستەکەی خۆیدا بەگوێرەی بوونیان دابنێت ، بی ئەوەی وەکو بارو سەربارەکە ئەوانە لەسەر کورد حیساب بکرێن و عارەب وتورکمانی دەرەوەی لیستی برایەتیش دووبارە پشکی خۆیان بەرن، چونکە لەم حالەتەدا کورد زۆر زەرەرمەند دەبێت .

ئەگەر عارەب و تورکمانی دەرەوەی لیستی برایەتی ئەوانەی ناوەوەیان بە نوێنەری نەژادەکانی خۆیان قبوڵ نییە ، ئەوا بۆچی کورد لەسەر حیسابی خۆی وخوێن وخەباتی دەیان ساڵەی خۆیدا کورسی ببەخشێتە ئەم و ئەو!!!؟؟

عارەب و تورکمانەکانی دەرەوەی لیستی برایەتی زۆر بێ شەرمانە دەڵێن((ئەوەی خۆم بۆخۆم ، ئەوەی تۆش دەخۆم)) چونکە پێدەچێ ئەوان ئەمانەی ناولیستی برایەتی بەنوێنەری عارەب و تورکمانی شارەکە نەزانن و دەیانەوێ لەپاڵ ئەو کورسییانەی کەکورد

لەولیستەدا بەوانی دەدا ، ئەوانیش لەپاڵ پرانسیپی (توافق)ەوە کۆمەڵێ کورسی وپۆستی تر دەستەبەر بکەن و لەژێر گوشاری هەل ومەرجی نالەباری کەرکوك ولاواندنەوەیان لەلایەن هێزەکانی هاوپەیمانانەوە ، کورد ناچاربکەن مل بەو خواست و داوا ناڕەوایانەیان بدات !!!پێدەچێ سەرکردایەتی سیاسی کوردیش کاریگەری ئەو گوشارانەی لەسەر بێت و بەناوی دارشتنەوەی نوێی عێراق و چەند کورسییەکی کاتی بەغدا ، بچێتە ژێر هەندێ باری ئەوتۆوە کەلەژێر دەرچوونیان لە داهاتوودا قورس وگران بێت ولە شارێی ئامانج و خواستە راستەقینە ورەواکانی دۆزی کوردایەتی بیانترازێنێ؟؟؟!!!

رەنگە زۆربەمان بزانین بەرژەوەندی ئەمریکاو بەریتانیا لەم مل دانە بەو نادروستییانەی هاوکێشە سیاسییەکان رۆڵی بەرچاویان هەبێت وبووبنە خالی لاواز بۆ هەلوێستەکانی سەرکردایەتی سیاسی کورد ، بەلام ئەگەر ئەمەیان لەئیرادە ودەسەلاتی خۆمان بەدەربێت وناچاربین!!ئەی دەبێ ئۆبالی زالبوونی بەرژەوەندی حزبایەتی لەناو هێزە سیاسییەکانی کورددا لەئەستۆی کێ بێت ؟؟!!ئەم بەرژەوەندی خستنە سەرووی بەرژەوەندییە بالاکانی کوردەوە کێ لێ بەرپرسیارە وبۆچی خالی لاوازی تر بەدەستی خۆمان بخەینە پاڵ ئەو خالە لاوازانەی کە بێگانە بۆیان دروست کردووین !!.؟؟

منیش تەنها ئەوەندە بەسەرکردایەتی سیاسی کورد دەڵێم کە((کات وەکو شمشێرە وئەگەر نەیبڕی دەتبڕێ)).

بەسە پەتای حزبایەتی لە کەرکوك دوورخەنەوە

لەوەتەی حزب هەیەو دروستدەکرێ ، بۆ ئەوەیە دۆزو کێشە رەواکان رێکبخات و چوارچێوەیەکی رێکخراوی رێکوپێکیان پێ ببەخشێ و لە خۆڕسکی دەربازیان بکات ، سەرەنجام بەو کارو رێکخستنەی خزمەت بە ئامانجە سیاسییەکانی بکات .

کەچی بە داخەوە حزبایەتی لە کوردستاندا تا ئێستاش هەروەکو تەریقەتی پیرو شێخ و مەشایەخەکان خەڵکیان لە ناو جەرگەی دۆزی رەوای کوردایەتیدا دەرهێناوەو پەستاویانەتە ناو چوارچێوەیەکی تەسکی حزبایەتییەوەو خەڵکیان وا فێرکردووە حزب بپیرۆزێنن و سەرکردەکانیش بپەرستن .

بە داخەوە ئەم پەتا کوشندەیە گەلێ کەسی هۆشیارو نیشتیمان و نەتەوە پەروەری لە کاروانی تێکۆشاندا سارد کردۆتەوەو دوور خستۆتەوەو بۆتە

مایەی پەراوێزکردنی گەلێ تواناو بەهرەی باش و دیار لە گۆڕەپانی خەباتدا.

★ لە هەفتەنامەی هەواڵ ژمارە(١٠٣)ی رۆژی ٢٠٠٤/١٠/١٦دا بلاّوکراوەتەوە.

پەتای حزبایەتی و پیرۆزاندنی یەکێکە لە گەورەترین خەتاکانی حزبەکان و سەرکردەکانیان دەرهەق بە خەڵك و گەلی کوردستان . کە چەندە لە رێڕەوی کاروانی خەبات و تێکۆشاندا خزمەتی لاوەکی دۆزەکەی کردبێ ، دوو هێندە زیاتریش بۆتە مایەی دواخستنی کاروانەکە لە گەیشتن بە ئامانجەکانی.

بەڵگەی زۆر و زیندووش بۆ راستی قسەکانمان هەن ، کە دیارترینیان شەڕەکانی ناوخۆو برا کوژییەکانن ، کە حزبەکان لاپەڕەی زۆری پڕ شەرمەزارییان تیایدا هەیە .

شەرمەزاریەکەی ئەم پەتایەش بەر لە هەرشتێك لەوەدایە کە هێزی گەورەو گرانی گەل پچڕپچڕ دەکەن و بەهرەو تواناکان پەرتەوازە دەکەن و دەیانکەن بە گژ یەکتردا ، ئەمە لە جیاتی رێکخستن ویەکسەنگەری و کۆکردنەوەیان و ئاراستەکردنیان بەرەو دوژمنی سەرەکی و راستەقینە.

بۆیە هەقی وایە ئیتر لە کوشندەیی و خراپی و ناپەسەندی ئەم پەتای حزبایەتیە تێبگەین و نەهێڵین ئامانجە پیرۆز و گەورەکان بکرێنە قوربانی بچووك و شەخسییەکان و چیتر رێگە نەدەین هەست وهۆشی کوردایەتی ژەهراوی و ونجڕ ونجڕ بکرێ.

رێگە نەدەین لە جیاتی هۆش و گۆشی نەتەوەیی و مرۆڤپەروەری پەتای

حزبایـەتی و دۆنکیـشۆتی و سـۆپەرمانی سـەرکردەکان زەفـەر بـە هەسـتی پاکی کوردایەتی بەرن.

سەرکردەو حزبەکان زۆر ناهەقییان بە کوردایەتی و کوردەواری کرد و قسوریان نەکرد ، هێندەی تۆوی دووبەرەکی و ناکۆکییان لە ناوماندا چاند ، ئەگەر دەیەکی ئەوە خزمەتی کوردایەتییان بکردایە ئەوە بێگومان زۆر لە ئامانج و ئەنجامەکانمان نزیکتر دەبووینەوە .

دوژمنە خوێنخۆرەکانیشمان ئاوەها بەم هەموو شکست و نوشستی وبوودەڵەیی و پەرپووتییەوە نەدەبوونەوە برا گەورەو ماستاویان بۆ خەست و سارد نەدەکرایەوە.

ئەگەر حزب و سەرکردەکانی کورد هێندەی سازش وتەنازول وچۆکدادانیان پێشکەش بە دوژمن ونەیارانی کوردو دۆزەکەی کردووە ، دەیەکی ئەوە بەخشندەیی ولێبوردن و گەردن ئازادییان بۆ یەکتر بنواندایە، قەد کار نەدەگەیشتە ئەوەی (رموزنەی زەندەقی چوو بوو لە من)ئەو هاوردانەی بە پێی پەتی هاتنە شارو وڵاتە داگیرکراوو دەستبەسەرەکەم لە سەر خێرو بێرو سامانی کەرکوکی کوردستانم پۆشتەو پەرداخ بوونە لە جیاتی رەشماڵە تۆزاوییەکانی ناو بیابانە وشکەکانیان ، فێری ژیانی ناو خانووی باش و کۆشك و ناو تەلار بن و ناماقوڵی وابکەن ، بڵێن کەرکوك شاری برایەتی و هەمووانە و کوردی نییە ؟!!

هەرگیز وا لە ئاستی هەیبەت و هەڵمەت و شکۆی جەربەزانەی کوردەواری بێسڵ و بێمنەت و شەرم شکاو و بێترس و سام نەدەبوون ، هێندەش لە

سەرئەنجامی ناهەقییە گەورەو زۆرو زەوەندەکانیاندا دەرهەق بە ئێمە ئاوەها بێباك و بێترس ورەپ نەدەبوون.

زۆر بە داخەوە ئەم پەتا دزێوەی حزبایەتی چەندە لە رابردوو زیانی گەورەی بە دۆزەکەمان گەیاندووە ، ئێستا لە کێشەکانی کەرکوکدا بۆتە خاڵی لاوازی کوردو لاسەنگی تەرازووی هێزەکان تا ئەو رادەیەی عارەبە هاوردە داگیرکەرەکان بێباکانە سووربن لە سەر درێژەدان بە پرۆسەی تەعریب.

هەر ئەم پەتا نەگریسە خەریکە بە ململانێی حزبایەتی وپیرۆزاندنی و بە سۆپەرمانکردنی سەرکردەکان ، تواناو گوڕو تینەکانی کوردایەتی ئفلیج بکات .

لەبەر ئەوە دەبێ بە حزبەکان و سەرکردەکانیان بڵێین کاکە گیان کوردو کوردستان زۆر لە ئێوە گەورەترو پیرۆزترن و ئەگەر کوردەواری و کوردستان نەبێت ئێوە هیچ نین ونابن ، بۆیە وەرن لە کەرکوك کوردایەتی بکەن وخزمەتکاری بن ، هەتا لە قوڕگی دوژمن دەربازی بکەین ، ئەگەریش خۆتان لە کوردستان و کەرکوك بە گەورەترو مەزنتر دەزانن . فەرموون بێ زەحمەت شارەکەمان جێبهێڵن و هەگبەی غروری خۆتان و پەتای کوشندەی حزبایەتیتان بپێچنەوەو خوا حافیزتان بێت چونکە ئێمەی کەرکوکی و گەرمیانی ، نیشتمان و نەتەوەکەمان لە حزب و سەرکردەو بەرژەوەندییەکانیان بە گەوەرەتر وگرنگتر دەزانین و ناشمانەوێ هەتا دوژمن و ناحەزێکی کوردو کوردستان لە شارەکەماندا مابێ کوردێك مۆرە لەکوردێکی تر بکات.

ئەگەر کەرکوکی پڕ لە زام وبرین بە راستی (دڵ وقودس و خۆر و..)گەلێك دروشمی بریقەداری تریش بێت ، ئەوا قەتو قەت ، هەرگیزاو هەرگیز لە ئێستا باشتر دەرفەتی ئاوەها نارەخسێ کە بەبێ پێچ و پەنا و موزایەدە کردن بەڵێن و دروشمەکانتان بهێننە دی .

تکایە ، تکایە کوردی ساغ وتێکۆشەری کەرکوك فێری کوردایەتین وبە پەتای دەروێشیکردن بۆ حزبەکانتان مەیان لەوتێنن ، ئێرە کەرکوکەو قیبلەی هەموو کوردێکی راستگۆو راستەقینەیە لە هەر گۆشەیەکی جیهان بێت . کەس بۆی نییە بیکاتە گۆڕەپانی جریتبازی ساغ کردنەوەی رق وئارەزووەکانی خۆی . کەس هەقی ئەوەی نییە کە موزایەدەو دروشمبازی بە سەر کەرکوك و کەرکوکییانەوە بکات. هەرکەس ولایەنێکیش هەر پرۆژەو بەرنامەیەکی هەیە بۆ رزگارکردنی یەکجاری کەرکوك و خزمەتکردنی ، ئەوا لەسەر چاوانی دادەنێین و پێکەوە قۆڵی کوردانەی لێهەڵدەماڵین ، هەرکەس و لایەنێکیش هاوکاری کوردە ئاوارەو دەرکراوەکانی کەرکوك بکات ، بۆ گەڕانەوەیان بۆ کەرکوکی زێدی خۆیان و نیشتەجێکردنەوەیان ، هەرکەسێك عارەبێك ، یان هەر هاوردەیەك بنێرێتەوە بۆ جێی خۆیان ، هەرکەسێك وشەیەکی کوردی لە جێگەی وشەیەکی عارەبی بڕوێنێتەوە و بگەڕێنێتەوە ،دەچێتە خانەی خزمەتی کوردایەتییەوە .

بە پێچەوانەی شەڕە پەڕۆکەوە ، تەنانەت هەرکەسێکیش دارخورمایەك لە رەگەوە هەڵکێشێ ، خزمەتی کوردستانێتی کەرکوك و ناوچەکانی دەکات ، چونکە خاك و ئاوو هەوای کەرکوك و ژینگەکەی بە سروشتی دارخورمای

تێدا نەڕواوە ، بەڵکو هێنانی دارخورماکانیش بۆ کوردستان بێ مەبەستی سیاسی و شۆڤێنیستانە نەبووە و بۆ شێواندنی سیمای کوردستانێتی کەرکوك هێنراون و هەڵکێشانیشی دەچێتە خانەی سروشتیکردنەوە (تطبیع)ی بارودۆخی کەرکوك و ناوچەکانییەوە کە ئەمەش لە ماددەی (٥٨)ی یاسای بەڕێوەبردنی دەوڵەتی عێراق بۆ قۆناغی گواستنەوە بڕیاری لە سەر دراوە.

دە ئیتر بەس و تاکەی لە لۆمەی عارەبێك سڵ کەینەوە کە تاکو ئەو شوێنە برایەتی و پێکەوە ژیان و ئاشتی و تەبایی وکۆمەڵێ بە های تری مرۆڤانەی قبوڵە ، کە باری لارەو لە لێژیدایە و بێهێز و لاواز و بێدەسەلات دەبێت ، بەلاَم کە لە سەر پێی خۆی وەستا لە خۆی و کەلەپوور وکەلتورە کەڕوو گرتووەکەی خۆی بەولاوە کەس و هیچی تری قبوڵ نییە.

با ئێمەش رەوایی دۆزەکەمان و دەرفەتە مێژووییەکان لە پێش هەموو ئعتیبارێکەوە دابنێین ، هەقیش دەسەندرێ ، نادرێ و بە سواڵ سەدەقەیش نایەتە دی ، کەسیش ئەوە نەکاتە پاساو و پەتای حزبایەتییەکەی و لەو موزایەدەوە بیکاتە بازاڕەوە ، شاڕێی کوردایەتیش دیارو ئاشکرایەو لە کەسیش شاراوە نییە.

کەس هەقی ئەوەی نییە داهات و سامانی کەرکوك بە تالان بەرێت و ئامادەش نەبێت فلسێك لە گەڕانەوەی کوردە ئاوارەو دەرکراوەکاندا خەرج بکات .

هیچ کەس و لایەنێکیش هەقی ئەوەی نییە لە جیاتی سارێژکردنی برینەکانی کەرکوك زامی تر بخاتە جەستەی کەرکوك و کەرکوکیەکانەوە.

كوردى كەركوك كوردايەتييان دەوێ ، نەك موزايەدەو سۆپەرمانێتى و پەتاى حزبايەتى ، ئەوەشى ئەوەى پێناكرێ بە روو سووريەوە بڕوات باشترە ، نەك جەماوەر نەفرەتى لێبكەن .

كوردى تێكۆشەرى كەركوك و گەرميانيش هەميشە داينەمۆى شۆڕش و بزاڤەكان بوونە ،لەم كاروانەشدا شل وخاو نەبوونەتەوەو پشووشمان درێژە و قەتيش تەنازول لە كوردبوون و كوردستانى بوونى كەركووك ناكەين ، ئەگەر هەتا سەريش هەر ئاوارە بين هەر كۆڵنادەين.

* * *

كەركوك و پيلان

بەداخەوە بەپێى ماددەى (١٤٠)لە دەستوورى هەميشەيى عێراق ،پێويستە تا كۆتايى ساڵى ٢٠٠٧ چارەنووسى كەركوك بەقەدەرى ريفراندۆم يەكلايى بكرێتەوە .

ئەو ريفراندۆمەى كەتاكو ئێستاش سەركردايەتى سياسى كورد هيچ ئامادەييەكى بۆ سازنەداوە ، لەدواى چوارمانگ تێپەڕين لەو ماوە دياريكراوە و بەفيڕۆچوونى ئەو هەموو كاتەى كە لە زێڕ گرنگترە بۆئێمەى كورد ،كەچى بەهۆى جەعفەرى و پێداگرتنى ئيئتيلاڤى شيعەوە لەسەر كانديدكردنى ئەو، خوێن لەبەر ئەوكاتە بەربووە كە خۆى لەخۆيدا بەشى يەكلايكردنەوەى ئەو هەموو كێشەيەى نەدەكرد كەبۆى تەرخان كرابوو ، بۆيە ئەم دواخستن و مانۆڕكردنانە چەندە رەنگدانەوەى نێگەتيڤى لە سەر بارى هەموو عێراق هەيە دووهێندەش لە سەر رەوشى كەركوك و چارەنووسەكەشى هەيە،بۆيە هەق نييە سەركردايەتى كورد ئاوا خەمساردانە بەفيڕۆ چوونى كاتەكە بەهەند هەڵنەگرێ !!!!من بەشى

بەحاڵی خۆم ئەمە بەئەڵقەیەکی تر لەو زنجیرە پیلانە دەزانم کەپێشتر لێمان کراوە،هەمووومان ئەو راستییە دەزانین کە بەفیڕۆدانی کات نەك هەرلەبەرژەوەندی کورددا نییە بگرە زۆر زیانبەخشیشە وگەورە ترین هۆکاری لەدەستدانی ئەو هەل و دەرفەتە هەڵکەوتووانەیە کە لەدوای پرۆسەی ئازادی عێراقەوە بۆئێمەی کورد رەخساون ، بەتایبەتیش بۆ رەوشی زۆر هەستیاری کەرکوك .کەچی زۆربەداخەوە عارەب هەل و دەرفەتەکانیان باشتر قۆستۆتەوە زۆر ژیرانەش بەئاراستەی ویستە نارەواکانیاندا بەرکێشیان کردووە ،ئەوەتا هیچ کامێکیان وێڕای ناکۆکی وناتەباییەکانی نێوان خۆشیان وێڕای دەیان بەڵێنی درۆی پێشتریان لەگەڵماندا ، نەك هیچ کارئاسانییەکیان بۆ ئاسایی کردنەوەی رەوشی کەرکوك نەکردووە، بە ڵکو بەدەیان شێوە وشێوازی جیاجیا بەربەست و لەمپەریان خستۆتە بەردەم ئاساییکردنەوەی ، بەڵکو بەهاندانی جەعفەرییەکان ئەو عارەبانەی کە لەگەڵ پرۆسەی ئازادیشدا ڕایانکردبوو چووبوونەوە بۆ باشووری عێراق ،دووبارە هاتوونەتەوە بۆکەرکوك ،نەك هەر ئەوە، بەڵکو لەجیاتی راکردن ولەکورد ترسانیان بەهۆی ئەو هەموو زوڵم و زۆرداری و ناهەقییەی کە لەکوردی کەرکوکیان کردووە ،کەچی دەستیان داوەتە تیرۆرکردن و رفاندنی کورد وتەنگیان بەکوردی کەرکوك هەڵچنیووە .حزبە بەناو هاوپەیمان و براعارەبەکانیشمان زۆر بەسووك و سانایی خەریکن کەرکوکمان بەچەند بەندیکی یاسا ودەستوور لەدەست دەرکەن ،کە بەهەموو رژێمە شۆڤێنییە یەك لەدوای یەکەکانی پێشتر نەیانتوانی بوو وپێیان نەکرابوو .ئەو تەون و پیلانەی کە زۆر بەئاسانی بەسەر سەرکردایەتی سیاسی کورد وئەو نوێنەرانەدا تێپەڕی کە لەلیژنەی

داڕشتنەوەی دەستووری عێراقدا نوێنەرایەتی کوردیان پێسپێردرا ،توانییان کەرکوك بپەستنە ناو قۆزاخەی ماددەکانی جارێك (٥٨)وجارێك(١٣٠)ودواجاریش(١٤٠)کە زۆر بێشەرمانە کەرکوك کرایە ناوچەی ناکۆکی لەسەر و خاوەنی تری بۆ داتاشراو خرایە خانەی گومانی کوردستانی بوونەوە ،ئەوان توانییان سەرکردایەتی کورد بهێننە سەر ئەو باوەڕەی کە کەرکوك خاوەنی تری هەیە و دەبێ چارەنووسەکەی بە راپرسی یەکلایی بکرێتەوە !!!!!!!!!

کەواتە ئەوەی عارەب لەماوەی دەیان ساڵ شەڕو سیاسەتی تەعریب وتەهجیرو تەرحیل و تەدمیروکوردقڕان ودوژمنایەتی بۆیان نەکرا،ئەوا عارەبە دۆستەکانی حزبە کوردستانییەکان زۆربە شێنەیی و بەناوی دۆستایەتییەوە کردیان و ئێمەش بەسەرمەستی ئاهەنگی دەستکەوتی گەورە و مێژوویی خۆمان خەیاڵاوی دەکەین و کوردەواریشمان بەخەیاڵپلاوی سڕکردووە ، ئەوەندە بەسە کە سەرکردایەتی کوردیان بەوە رازی کرد کە ئامادە بێت گومان لەکوردستانێتی کەرکوك بکات ، چونکە راپرسیکردن لەسەر چارەنووسی کەرکوك تەنها ئەوە دەگەیەنێت ،ئەگینا دوای ئەوەی مام جەلال لە مورافەعەیەکی مێژووییدا کۆمەڵێ نەخشە و دیکۆمێنتی زۆر دەگمەن و مێژووی ئەوتۆی لەبەرچاوی هەموو عارەب و دونیادا خستە ڕوو، بەهیچ شێوەیەك نەدەبوایە لە داڕشتنەوەی دەستوورەکەدا ئەو پاشەکشەیە بکرێت و ئاوا دۆزە چارەنووس سازەکان بدرێتە دەست جەعفەری وهاوشێوەکانی ؟!!!

بەڕاستی لەدوای ئەوەی هاوزمان وهاوسەنگەرو هاومەزهەبەکانی جەعفەری بەڕەکە لەژێر پێی کورد دەردەهێنن و وردە وردەش ناکۆکی و

ناتەبایییەکانی ناوخۆیان چارەسەر دەکەن ،ئینجا وەکو هەزاران جارانی تر لە دیرۆکی خوێناویماندا دەماندەنەوە دەست چارەنووسی یاخی بوونی ترەوە و لەسفرەوە دەست پێدەکەینەوە ،بەڵام وابزانم ئەمجارەیان بواری ئەوەشیان لەبەردەممان نەهێشۆتەوە،چونکە ئەمجارەیان کردوویانەتە ناو یاساو دەستوورەوە وبەخۆشمان ئیمزایان کردووە .با ئێمەش بۆ خۆمان وەکو هەموو جارێك هەرپەنجەی پەشیمانی بگەزین !!!!!

من پێم وایە هەموو ئەوەی کەلە بەغدا هەمانە و دەمانبێ و بەتەمایشین بە پۆستی سەرکۆماریشەوە ،لەکۆمەڵێ رووکەشی فوودراوو سڕکەر وبێهۆشکەری کورد زیاتر هیچ نین و هەر رۆژێکیش ئەوان جێگەوپێگەی خۆیان قایم بکەن و بیچەسپێنن ،ئەوا وەکو هەموو جارێك لێمان هەڵدەگەڕێنەوە ودەکەونەوە وێزەمان !

جەعفەریش لەکاتی دەسەڵاتە کورتەکەیدا زۆر کردارو رەفتاری ئەوتۆی نواند کە مایەی هەڵوەستە لەسەر کردن و پەند ودەرس وەرگرتن وبەخۆداچوونەوەمانە ،زەنگێك بوو بۆوریا بوونەوەمان لەو هەموو ساویلکەیی و خۆشباوەڕییەمان بە دوژمنان و زوو لە خشتەبردنمان .

بەم بۆنەیەوە دەمەوێ پرسیار لە سەرکردایەتی سیاسی کورد بکەم :ئایا خۆیان بۆ هەموو ئەگەرەکان ئامادە کردووە !؟ئایا پێیان وایە تازە تەواو، ئیتر کورد و دۆزەکەی هیچ پیلانێکی لێ ناگێڕدرێ!!؟؟ ئایا سەدام و حزبی بەعس لەمنداڵدانی خۆیاندا بەسەدان سەدام و بەعسیان لەناو قۆزاخەی عێراقدا لەپاش خۆیان بەجێ نەهیشتووە !!؟؟ئایا کورد پرسیاری لە جەعفەری کردووە لەدوای ئەو هەموو بەدنیازییەی سەردەمی دەسەڵاتەکەیدا بەرامبەر بە کورد و کەرکوك چیتری لە هەگبەدا هەیە ؟!

★ ★ ★

کەی گۆدۆ دەگاتە کەرکوك؟

وا بۆ سێ مانگ دەچێ ئۆپەراسیۆنی ئازادکردنی عێراق رژێمی بەعسی روخاندووە.(هەرچەندە بەروح هێشتا نوزەی هەرماوە)، بەڵام پێ دەچێ خاوە خاوی هێزەکانی هاوپەیمانان مەبەستێکیان لەمەدا هەبێ ،چ لەبەر ئەوەی ئەو دەنگانە کپ بنەوە کە لە دوای پەت خستنە ملی پەیکەرەکەی سەدامەوە دەیانگوت با هێزی هاوپەیمانان بچنە دەرەوەو ئیتر کاریان تەواو بوو ، چ بۆ ئەوەی کەناڵی تەلەڤزیۆنە عەرەبیەکانی هاوبیری سەدام (مێشێ بکەن بە گامێشێ)لە پاشماوەی چەکدارەکانی رژێمی روخاو ، گوایە عێراقیەکان بە مانەوەی هێزی هاوپەیمانان رازی نابن وەکو داگیرکەر بمێننەوە ، چ بۆ ئەوەش بێت لە پاش ئەم خۆ شلکردنەدا پاساوی زیاتر مانەوەیان لە عێراقدا مسۆگەر بکەن.

بە هەر حاڵ و لە بەر هەر هۆو بە هەر بیانوویەکەوە بێت هاتنی هێزەکانی هاوپەیمانان(ئەمریکا وبەریتانیا)مایەی خۆشحاڵی و پێشوازی

کردنی گەرمی زۆربەی هەرە زۆری عێراقیەکان بوو ، بە پلەی یەکەم کورد.لەبەر کۆمەڵێ هۆ، کە رەنگە گۆڕە بە کۆمەڵەکان و هەر رۆژەی

....

★لە هەفتەنامەی کەرکوکی نوێ ژمارە(١) ی ٤ئابی٢٠٠٣ دا بلاّکراوەتەوە.

هەڵدانەوەی چەند گۆڕێك ، جۆرێك لە بەڵگەنەویستی بۆ دڕەندەیی سەدام و رژێمەکەی بۆ رای گشتی و وڵاتانی دەوروبەرو جیهانیش دەرخات.کە لەمە زیاتر پێویست بەباسکردنی هۆیەکانی تر ناکات ، بەڵام ئەوەی جێگای سەرنجە ئەوەیە کە بۆچی ئەمریکا هەوڵی جیدی و بەرچاوی بە پەلەی نییە لە ئاسایی کردنەوەی زۆربەی شارەکان بە(بەغدا)ی پایتەختیشەوە؟!بۆچی ئەمریکیەکان لە پێکەوەنانی حکومەتی کاتی سستی دەنوێنن؟!

بۆچی لە هەڵوەشاندنەوەی سیاسەتی پاکتاوی نەژادی بەرامبەر بە کورد کە خۆی لە تەعریب و راگواستن و کاولکردنی گوندو شارۆچکەکانی کوردستاندا دەنوێنێ، خاوە خاودەکەن؟بۆچی عارەبە هێنراوەکان ناگێڕێتەوەو کوردی دەرکراویش ناگەرێنرێنەوە بۆ باوەشی زێدەکانیان؟!!

بۆچی ئەمریکیەکان تا ئیستا هەوڵی جیددی بۆ رێکخستنەوەی کارو باری هاووڵاتیان وفەرمانگە حکومیەکان لە شارەکاندا نادەن؟!ئیتر بۆچی و...کۆمەڵێ بۆچی تریش؟!

با لە هەموو ئەو بۆچییانە بگەڕێین و بچینەوە بۆلای بۆچی ئاوارەکان ناگەڕێنەوە؟!تاکەی لە ئۆردوگا زۆرە ملێکان و ناو چادرو پەنای کەلاوەی شارەکاندا چاویان لە گەڕانەوە بێ؟تاکەی لە وڵات ونیشتمانی خۆشیاندا

هاووڵاتی پلە دوو بن ؟ئایا کاتی ئەوە نەهاتووە بیرێکی جیددی لێ بکرێتەوە و بەربەو هەموو کارەساتانە بگیرێ کە لەو ئاوارەیی و دەربەدەرییەوە سەرچاوەیان گرتووە؟!

ئەگەر لەمەو پێش رژێمی بەعسی و سەدام لێی بەرپرسیار بوونە ئەی لە دوای رووخاندنی ئەو و رژێمەکەوە، کێ لێی بەرپرسیارە؟!خۆ ئەگەر خەڵکەکەش تا ئێستا دەستە وەستانە ، لەبەرئەوە نییە کە خۆیان هیچیان پێ ناکرێ و دەست وپێ سپین ، یان دەترسن. نەخێر بەڵکو لەبەر ئەوەیە کە باری ناسکی قۆناغەکە رەچاودەکەن و رێنومایی حیزبەکان و بارودۆخەکە لەبەرچاو دەگرن.

ئەگەرنا زۆربەیان ئەو خەڵکە تێکۆشەرەن کە هەوێنی شۆڕش و بزووتنەوەی کوردایەتی بوونەولەهیچ سەختی و دژواری وسەرئەنجامێك سڵ ناکەنەوەو زۆر شتیان پێدەکرێ ، بۆیە هەقی وایە هیچ نەبێ تروسکاییەك دەربخەن بۆ چارەسەری ئەو کێشەیەی کە خەڵکانێکی کرۆکی کوردایەتی بوونەتە قوربانی و لەبەر هەستکردن بە لێپرسراوەتی ، خۆیان بە دەست و بازووی خۆیان هیممەتی بۆ ناکەن.

تروسکاییەك ببێتە مایەی ئەوەی هەست بکەن کە کارو کردەیەك بەرێوەیە بۆ سووك کردنی باری سەرشانیان و خەمیان لێ دەخورێ . هیچ نەبێ ئەوە دەبێتە مایەی دڵنەوایی ئاوارەو دەرکراوو راگوێزراوەکان و ئەو هەستەیان لەلا قووڵتر دەبێتەوە کە رەچاو کردنی بارودۆخەکەیان لە جێی خۆیدایە.

ئەگەر زوو ترووسکایەك بۆجێبەجێ کردنی گەڕانەوەیان دەرنەکەوێت، ڕەنگە کاری توندو تیژی وردە وردە سەرهەڵبدات و بارودۆخەکەش ئاڵۆز بکات و زیانی ئەوتۆی لێ بکەوێتەوە کە ئەمڕۆ حیسابی بۆ ناکرێت.

کەرکوك بانێك ودوو هەوا

ئاسایی کردنەوەی ڕەوشی پارێزگا و شاری کەرکوك یەکێکە لە گەرمترین باسەکانی خەڵك وحزبە سیاسییەکانی کوردستان و عێراقیش.

ئەگەر نەختێك لەوە رابمێنین کە تەنها بۆ ئاساییکردنەوەی کەرکوك ئەم هەموو کێشەو گرفت و هاوارەی بۆ بکرێت و بەربەست و لەمپەری بخرێتە بەردەم ، ئەی دەبێ سەلماندن و یەکلاییکردنەوەی کوردستانێتی کەرکوك چ هەوڵ وکۆشش و خەبات وتێکۆشانێکی نەبڕاوەی پشوو درێژی بوێ .

ئەمەش لە کاتێکدایە کە لە یاسای کاتی بەڕێوەبردنی ئیدارەی دەوڵەتی عێراق دا مادەیەکی بۆ تەرخان کراوە و کارێکە یاسا ڕێگای داوەتێ!ئەی دەبێ بۆ چارەسەرکردنی ریشەیی کەرکوك وەکو چەقی قورسایی دۆزی کورد ، چ دوژمن و ناحەز و نەیارێك پەردە لە روویان هەڵماڵدرێ؟!

چارەسەری بنەڕەتی وهەنگاوی یەکەمی ئاساییکردنەوەی کەرکوك تەنها بە گەڕانەوەی ئاوارەو دەرکراوە و گێڕانەوەی هێنراوەکان بۆ جێگەی پێشوویان ، دەست پێ دەکات. کە ئەمەش لە هەموو گفتارو رەفتارەکاندا

ئەوە دەردەخات کە ئەمجارەش هەر عارەبە هێنراوەکان سوودمەندی یەکەم دەبن ، هەروەکو لە هێنانیان و هاتنیان بۆ کەرکوك بە پارەو زەوی و کارو پیشەی باش و جۆراو جۆر پاداشت کران. ئەوە ئێستاش بە هەمان ئەو پێوەرە دەبێ نقومی پاداشت بکرێن ، ئەگەر بە چوونەوەش رازی بن .

بە پێچەوانەی ئەوەشەوە کوردی دەرکراو و راگوێزراوی کەرکوك و دەورو بەریشی هەموو ماڵ و زەوی و زارو کارێکیان لێ سەندراوەتەوەو بە سەڵتە خێزانی دەربەدەر کراون ، ئەوە تا ئێستاش بۆ گەڕانەوەیان تەنانەت بۆ سەرماڵ و زەوی وکاری خۆشیان ، دەیان گرفت و نارەحەتییان بۆ دروست دەکرێت ، ئەوە زیاتر لە دوو ساڵە بەسەدان خێزان گەڕاونەتەوە کەرکوك. کەچی هێشتا لە کەلاوەی یاریگەو سەربازگەکان و ژێر چادردا دەژین و تەنانەت خانووەکانی خۆشیان نەدراوەتەوە پێیان .

بێ ئەوەی لەوێش دا سادەترین خزمەتگوزاری رۆژانەیان بۆ دابین بکرێت .

هەقی وایە ئیتر کورد ئەم هاوکێشە چەوت و ناهاوسەنگەی کە عارەب هەردەبێ سودمەندبێت و کوردیش هەر برا گچکەو ماڵوێران بێت ، تێکوپێك بشکێنێ و تەنها ئەوەندە پەندو دەرسە لەوانەو فێربێت هەموو کێشەو ململانێی چینایەتی و مەزهەبی و ناوچییەکانی خۆیان لە ناو خۆیان دا بە لاوە دەنێن.

هەقی وایە سەرکردایەتی سیاسی کوردیش هەڵوێستی خۆی لە بەرامبەر ئەو بانێکەو دوو هەوایە بەوە دەربڕێ کە کاری جیدی و پەلە بۆ ئاوارە کوردە گەڕاوەکانی ناو کەرکوك بکات ، ماوەی خاوە خاوو چاوشارێکی بە هیچ حزب و دەسەڵاتێکی عارەبی نەدات ، ئاوا یاری بە چارەنووسی سەدان هەزار کوردی تێکۆشەرەوە بکەن کە چارەنووسی تەواوی دۆزی کورد بە

لایەکدا دەخەن وتای تەرازووی هێزیش بە تەواوی هەڵدەگێڕنەوە و گەورەترین و ترسناکترین سیاسەتی جینۆسایدکردنی کوردیش پووچەڵ دەکەنەوە.

ئە نجومەنی کەرکوك بڕۆنەوە ماڵی خۆتـان
ئێوە نوێنەری ئێمە نین

پێشترولەچەندین گوتاری ترمدا ئاماژەم بەوەداوە،هەست کردن بەلێپرسراوێتی بۆخزمەتکردنی کەرکوك ئەرکی هەموو تاکێکی کوردە لەهەرکوێیەك بێت،ئەی ئەگەر لەگەڵ ئەوئەرکەدا خەڵکی شارەکەش متمانەی نوێنەرایەتی کردنیانت پێ ببەخشن؟!ئەوکاتە ئەمانەتەکە چەندە گەورە ترو ئەرکەکە چەندە پیرۆزتر دەبێت !!!

ئەی ئەگەر کوردی شارەکە پێتان بڵێت ئەمانەتی ئێوەو خزمەتی کەرکوك ،ئەمانەتی ئێوەو برینەکانی کەرکوك،ئەمانەتی ئێوە وچارەنووسی کەرکوك .ئاخر ئەم متمانەیە هێندە گەورەوگران وپیرۆزە کەتەنانەت بچووکترین بێ ئاگایی وکەمتەرخەمی تیایدا دەبێتە خەتای گەورەوسەرئەنجام

لەدەستچوونی دەرفەت وهەلە زێڕینەکان دەخاتە ئەستۆی ئەوان .ئەم متمانەیە ئەمانەتێکە پشتگوێ خستنی دەچێتە خانەی خیانەتەوە.ساڕێژکردنی برینەکانی کەرکوك وخزمەتکردنی و بەتەنگەوە

* لە هەفتەنامەی هاواری نوێ - ژمارە ١٦ ی رۆژی یەکشەممە ١٩/٣/ ٢٠٠٦دا بلاۆکراوەتەوە.

هاتنی چارەنووسی ئەرکێکی لەدواخستن نەهاتوو وبەپەلەی ئەوتۆیە کە زۆرلەپێش خەمی زگ تێرکردنەوەیە ، هەوڵی خۆدەوڵەمەندکردنیش خەمێکی خۆپەرستانەیەو وەکو تیزاب متمانە دەپڕووکێنێ!

بۆیە ئێمەی کوردی کەرکوك بەدەنگی بەرز هاوار دەکەین (هەرکەسێ بیەوێ لەسەرخوێن وبرینەکانی کەرکوك زگ تێربکات و هەوڵی گیرفانی خۆی بدات ئەوەنەك نوێنەری ئێمەنییە ،بەڵکو داوادەکەین بدرێتە دادگاوبکرێتە پەندی زەمانە).

ئاخرکەرکوکێك هێشتا خوێن لەبرینی جادە وکۆڵان و گەڕەك وقوتابخانە و فەرمانگەو بازاڕو دوکان وتەنانەت خەڵکەکەشیەوە بچۆڕێ!کەی ڕەوای هەقە ئەنجومەنی کەرکوك بەسەدان ملیۆن دینار بۆ زگ تێرکرن وپۆشتەوپەرداخ کردنی خۆیان داوابکەن؟!!

کەچی دەبوایە سواڵ و سەدەقەی دنیا بۆسڕینەوەی شوێنەواری تەعریب وتەرحیل وتەهجیرو تەهدیم وتەشریدو...تەیەکانی تریش بکەن ولەخەمی نیشتەجێکردنەوەی ئاوارە گەڕاوەکانی ناوکەرکوکدابن و ئەوچەندین ساڵە ئاوارەییەیان بۆ قەرەبوو بکەنەوە ونازی دنیایان بکێشن !!

دەبوایە شەقامە وێران وکۆڵانە بێنازەکانی و گەڕەکە نوقمی زبڵەکانی چارەسەربکەن ،دەبوایە خەمی گەڕانەوەی ئاوارەکانی حەویجەیان بخواردایە ،دەبوایە شەڕی دنیایان لەسەر وەرگرتنەوەی خانووە حجزکراوەکان بکردایە ، دەبوایە ئاو وکارەباو قوتابخانە و نەخۆشخانەوپڕکردنەوەی چاڵ وتاسە و نەوت وبەنزین وغازیان بۆمان چارەسەربکردایە،دەبوایە لەئاستی ئەومتمانەیەدا بوونایە کەبەسەدان وهەزاران کەس وکاری شەهید وپیرو پەککەوتەو نەخۆش ومالوێران پێتانی بەخشی .

دەبوایە لەجیاتی داوای ٦٠ملیۆن دینار بۆبەنزین و٧٠ملیۆن بۆ زگ و ٢٠ملیۆن بۆچاککردنەوەی سەیارە و ٢٨ملیۆن بۆکارتی مۆبایل و ١٩ی‌تریش بۆ جیهازی سورەییاو مۆبایل ،داوای پارەتان بۆ چاککرنەوە و چارەسەری ئەو سەدان کەم وکوڕی و وێرانەیە بکردایە کەشارەکەی کردۆتە گوندێکی وێرانی دواکەوتووی پەڕپووت،دەبوایە داوای پارە بکەن بۆگەڕاندنەوەی ئەو عارەبە هاوردانەی کەدەمێکە ناوی خۆیان نووسیووە بۆ گەڕانەوەیان بۆجێگەو ڕێگەی خۆیان لەخوارووی عێراق !!!!

دەبوایە خەمی زانکۆ بێنازەکەی کەرکوك بخۆن کەزانکۆی سلێمانی دوای وەرگرتنی رەحلەی تازە ، ئامادە نەبوون رەحلە کۆنەکانی خۆشیانی بۆبنێرن وگوتیان دەیفرۆشین !!؟؟

بەڕاستی سەدان لاپەڕەش بەشی وەسفی ئەومەهزەلەیە ناکەن کەئەم ئەنجومەنە داوایان کردووە،تەنها ئەوەندە دەڵێم هەزار حەیف ومخابن بۆ دەنگە بەفیڕۆ چووەکانمان ،هەزار حەیف و مخابن بۆمتمانەی دۆڕاو و

هەرزان فرۆشکراومان ،پەشیمانم هەزارجار پەشیمان کەدەنگم بەئێوە داوە و ئامادەش نیم جارێکی تر دەنگ بەلیستێك بدەم کەبۆهەوێنیش ناوی یەکێکتانی تیابێت ، بۆیە دەڵێم خۆتان هیچ ، بەلاّم هەقە ئەوەی ئێوەی کاندید کردبوو نەك بەخۆیدا بچێتەوە ،بەڵکو سەری خۆی هەڵبگرێ و لەڕووی نەیەت بێتەوە بۆکوردستان!!!؟؟؟

چی بۆ کەرکوك بکرێ؟

(برینی کەرکوك زۆرن و قووڵیشن پێویستیان بە چارەسەرکردن هەیە ، نەك زۆرتر کردن و قوڵترکردنەوە ، شڕەخۆری وتالاّن و شەڕەپەڕۆش ، زامی تریان خستە جەستەی شاری شکۆی کوردایەتی ، کەرکوکەوە ، نەك خزمەتیان کردبێت)

ئەگەر بڵێین شاری کەرکوك بێنازترین شاری عێراقە ، زیادەڕۆییمان نەکردووە ، لەبەر ئەوەی نەك هەر کەرکوکییەك، بەڵکو هەر کەسێك تەنانەت بێگانەیەکیش بە خێرایی بە ناو ئەم شارەدا گوزەر بکات زۆر بە ئاشکراو بە زەقی ئەو بێنازییەی دەبینێ و هەست بەوە دەکات، کە ئەم شارە نەك بەقەد دێرینی و ناوداری و دەوڵەمەندیەکەی خزمەتی نەکراوە ، بگرە بە قەد هەژارترین شار کە هیچ لە ناو هەناویدا نییەو تازە شارو

بێ ناوبانگیشه خزمەت نەکراوە، جگە لەو گەڕەکە بە عارەب کراوانەی کە بەهۆی هاندانی نیشتەجێکردنی عارەبە هێنراوەکانەوە نەختێك سیمای شارستیانەی پێوەیە.

★لە هەفتەنامەی ئاڵای ئازادی ،ژمارە (٥٢٠) ڕۆژی دووشەمە ٢٠٠٣/٦/٢٣دا بلاْوکراوەتەوە .

ئەگەر نەختێك لەو هۆکارانە رابمێنین کە لەپشت ئەو فەرامۆش کردنەوە بوون کە رژێمی بەعسی بە مەبەستەوە پشتگوێی خستووە، ئەوە جگە لە چەندین هۆکاری لاوەکی، دوو هۆکاری زۆر بنچینەیی و تەواوکەری یەکتری بەدی دەکەین ، کە یەکەمیان بە مەبەستی شێواندن و گۆڕاندنی سیمای کوردانەی شاری کەرکوکەو، دووهەمیشیان کە دیوی دووهەمی هەمان هۆکارە :ئەویش لە بەر ئەوەی بەشێکی گرنگ و پڕ بایەخی کوردستانەو هەرگیز کورد ئامادە نییەو نەبووە دەستی لێ هەلگرێ و دلْنیابوونە کە رۆژێك لە رۆژان هەردەبێ بگەڕێتەوە بۆ باوەشی کوردستان ، جا چ بە خۆشی و دان پێنان بێت ، یانیش لە ژێر گوشاری دیفاکتۆیەکی لەو شێوەیەی کە ئەمڕۆ هەیە بێت.

ئەڵبەتە پێویستیش بەو خوردکردنەوەیە ناکات کە بۆچی گەڕەك و کۆلاْنە کوردنشینەکان (کە زۆربەی گەڕەکەکانی شارەکە پێکدەهێنن) لەوانەی تر زۆر زیاتر و ئاشکراتر ئەو فەرامۆش کردنەیان پێوە دیارە..؟

هەمومان باش دەزانین کە رژێم بۆ پێکانی مەبەستە نەژاد پەرستییەکانی خۆی هەموو شێوەو شێوازێکی گرتۆتەبەر ، کە رەنگە فەرامۆش کردنەکە

هەرە سووك وئاساییەکەیان بێت ، بۆیە پێویستە تەنها خۆمان بەوەوە خەریك نەکەین کە کێ وای لێ کردووەو بۆچی و چۆن و کەی؟

بەڵکو لەوە پێویستتر ئەوەیە ، هەموومان لەوە ئاگادار بین کە ئەم شارە هێندە پێویستی بە خزمەت کردن ونازکێشان وئاوەدانکردنەوە و جوانکردن و بایەخپێدان هەیە ، بە قەد بالاْو قورسایی دۆزەکەمان لەم بەشەی کوردستاندا ، چەندەش وادەخوازێ کە کەرکوکییەك وەکو بیلبیلەی چاوەکانی بیپارێزی و خزمەتی بکات ، ئەوەندەش لە سەر هەر کوردێکی ساغ وکوردپەروەر لە هەر شارو جێگەو لایەکی تری کوردستاندا بێت پێویستە،چونکە هەموو کوردو کەسێکی تر لە خودی خەڵکی شارەکە زیاتر سوودمەند بووە لەو سامان وخێرو بێرەی کە تیایەتی ، جا بە هەر شێوەیەك بێت لە شێوەکان ، بەڵکو کەرکوك هەمیشە بۆ خودی خەڵکەکەی خۆی هەر مایەی سەر ئێشەو ئازارو مەینەتی و ئاوارەیی و دەربەدەری بووە ، بە هۆی سیاسەتە چەوت و دوژمنکارەکانی رژێمە یەك لە دوای یەکەکانی بەغداوە.

ئەمڕۆ شاری کەرکوك لە هەموو شوێن و کات و سەردەمێك زیاتر پێویستی بە نازکێشان و خزمەتکردن هەیە ، تەنانەت ئەگەر بە هەلگرتنەوەی پووشکەیەکیش بێت لە سەر سینگی کۆلاْن و شەقامە داهێزراوەکانی ، رەنگە تەنها هەست کردنیش بەو حەقیقەتە بچێتە خانەی کوردایەتییەوە بۆ ئەو کەسانەی کە دوورن و دەستیان ناگاتە راستەوخۆ خزمەت کردنی.

دیارە ئەوەش لە بەر تەنها یەك هۆی سادەو ساکار بەلاْم زۆر گەورەو مەزنە ،کە ئەوەیە چ دۆست و چ دوژمن وەکو هێمای کوردایەتی و کرۆکی

کێشەی دۆزەکەمان سەیری دەکەن و هەرچی رژێمە یەك لە دوای یەکەکانی عێراقەو بە تایبەتیش رژێمی بەعس پێی کردووە،هەر لەو سۆنگەیەوە بووە.

ئەمە جگە لەوەی کەرکوك وێڕای بە هێما بوونی لە نێو چەقی قورسایی دۆزە رەواکەماندا ، سەرچاوەی سامانێکی زۆری زێڕی رەشی ئەو تۆی لە ئامێزە کە تەنانەت گەورە دەوڵەتانی دنیاش منەتباری کورد دەکات ، ئەگەر ئەقڵێکی ساغی ناو جەستەیەکی ساغی گوتارو سەرکردایەتی سیاسی کورد بتوانێ لە ئاستی ئەو ئەرك و لێپرسینەوەیەدا بێت و ژیرانە مامەڵە لەگەڵ ئەم هەلە مێژووییە رەخساوە دا بکات.

زۆر بە دڵنیایەوە دەڵێم و دەیڵێمەوە ، ئەوەی لە ئاستی لێپرسراوێتی ئەو خزمەتکردنەی ئەمڕۆی کەرکوکدا بێت ، تەنها و تەنها کوردایەتی کردنێکی بێ پێچ و پەناو بێ شەرم و ترس و بێ لە روودامان و موجامەلە کردنی ئەملاو ئەولای بێباکانەیە لە ئاستی رووبەڕوو بوونەوەی گشت هاوکێشەو دیاردە دزێوەکانی بەرژەوەندییە تەسکە جۆراو جۆرەکان ، هەڵوێست و خزمەتێك تەنها و تەنها لە بەرژەوەندی باڵای کوردو کوردستانەوە سەرچاوەی گرتبێت و هیچی ترنا.

بێجگە لەوەش هیچ بڕوبیانوو پاساودانەوەیەك کە ئەو ئامانجە پیرۆزە بخاتە لێواری هەڵدێرانەوە ، ناگاتە ئاستی قولەپێی ئەوهەقیقەتە ، نەك هەر ئەوە بگرە هەقیقەتێکی تریش هەیە ، کە ئەمڕۆ لە سێبەری هیچ دروشم و دروشمکارییەکدا جێگەی نابێتەوە ، ئەویش ئەوەیە کە خزمەتکردن و پاراستنی شاری کەرکوك بە هەر شێوەو شێوازێکی عەمەلی

، پێودانگ و پێوەری کوردایەتییە بۆ هەر حزب و لایەن و تەنانەت تاکێکی کوردیش .

ئەمڕۆ میللەت گەیشتۆتە ئەو ئاستە هۆشیارییەی کە ئەم شارە چەقی قورسایی کوردایەتی وشاڕێی خەبات وتێکۆشانی کوردە لە هەر شوێن و پلەو پایەیەکدا بێت ، قورسایی راپەڕاندنی ئەم ئەرکەش جیاوازی هەیە بۆ هەرحزب و لایەن و کەسێك بەپێی جیاوازی کێش و قورسایی ئەو حزب لایەن و کەسانەوە لە نێوەندی گۆڕەپانی سیاسی و کۆمەڵایەتی کۆمەڵی کوردەواریداو ، بەرپرسیارێتیەکەشی هەر بەو پێیە لە سەر هەر لایەك دەکەوێ.

شاڕێی کوردایەتی کردنیش هێندە پان وپۆڕ بەرینە ، کە جێگەی هەموومانی بە ئاسانی لێ دەبێتەوە بێ ئەوەی کەس رێگەو جێگە لەوی تر بگرێ . بێ ئەوەی نەکەسی بێگانەو نە خۆماڵیش بە کەس بڵێ ئاڵای کوردستان گەورەو پیرۆزترە لە رەنگی پەڕۆکان . رەنگە ئێستاش باشترین کات و هەل بێت بۆ ئەوانەی کە هەر گفتارو رەفتارێکی نامەسئولانەو دزێو، یان هەر نمەك حەرامییەکیان دەرهەق بەو شارەو خەڵکەکەی کردبێت خۆپاگژ کردنەوەش لەو کارو کردەوە هەڵەو خراپەکارییانەی کە دەرهەق بە شاری کەرکوك و ئاوارەکانی و نیشتەجێکانی و خودی دارو بەردەکەشی کراوە ، هەلێکەو هەموو کات و سەردەمێك لە ئارادا نییەو هەموو زەمانێك نارەخسێ ، لە مەشدا بە کارهێنانی ئەقڵ وحیکمەت تەنیا فریادرەسە ، نەك هیچ دەسەلأت و گفت و دروشمێکی دیماگۆگیانە.

ئەوەتا دیفاکتۆی کوردستانێتی شاری کەرکوك و شەکانەوەی ئاڵای پیرۆزی کوردستان تیایدا زۆر ڕچە ڕێی لەروودامان(إحراج)بوونی لە کۆڵی زۆربەی هێزو لایەنە سیاسییەکان کردەوەو، زۆر هەڵوێستی ناحەزانەو دوژمنکارانەی ئەم واقیعەشی پێخوست کرد . دە ئیتر (ئەوە ئەرز و ئەوە گەز)و کەرکوکیش چاوەڕێی هەموو هەوڵ و خزمەت و نازێکی کوردانەی بێ منەتە.

کەرکوك و دوومەڵـــــــــی تەعریب

شاری کەرکوك یەکێکە لەو شارانەی کە زۆرترین و خراپترین پشکی بە عارەبکردنی بەرکەوتووە ،زۆر جارو لە زۆر شوێنی تردا باسی شێوازەکانی تەعریب و هەندێ جاریش مێژووی ئەو پرۆسەیە کراوە،بەڵام ئەوەی من لێرەدا ئەمەوێ زیاتر تیشکی بخەمە سەر ئەوەیە کە ئەرکی پیرۆزی ڕاگرتن و پاشەکشە پێکردن و نەهێشتنیەتی و ئینجا هەوڵی سڕینەوەی شوێنەوار و دەرهاویشتە خراپەکانیەتی کە ئەرکێکی هەنووکەیی لە دواخستن نەهاتووەو پڕاوپڕی قورسایی و خەتەرناکیەکەی وادەی دەست بەکاربوونە،ئەو ئەرکەش چەندە ڕاستەوخۆ دەکەوێتە ئەستۆی حیزب وڕێکخراوە سیاسییەکانی کوردستان ،هێندەش لە ئەستۆی هەموو تاکێکی

ڕۆشنبیرو هۆشیاری کوردپەروەرە ،هەڵبەتە توێژینەوەو لێکۆڵینەوەی ورد هەڵدەگرێ کە ئەوەیان بۆ پسپۆرانی تۆژەرو لێکۆڵەر لێ دەگەڕێین.
پێموایە جێبەجێ کردنی ئەو پرۆسە جینۆسایدە تا سەر ئێسقان دوژمنکارانەیەی حیزبی بەعسی شۆفینی تەنها دەرهەق بە خودی ئەو کەسانەی کە ڕاستەوخۆ ئەو پرۆسەیە بەرۆکی گرتوون نەکراوە،تەنها کەرکوکیش نەبۆتە قوربانی ئەو بیرە شۆفێنیستانەیە ،بەڵکو لە ڕێگای بەقوربانی بوونی ئەو کەسانەوە هەوڵی سڕینەوەی جوگرافیاو مێژوو و کەلتوورو هەموو سیمای کوردانەی ئەم بەشەو ناوچە تەعریب کراوەکانی دراوە، ڕاستەوخۆ بێت، یانیش ناڕاستەوخۆ بەرۆکی هەمووومان دەگرێتەوە .
ڕاستە هەر شارو شارۆچکەو ناوچەو گوندو تەنانەت گەڕەك و کۆڵانێکیش کە کەوتۆتە ناو جغزی ئەم پرۆسەیەوە بارتەقای خۆی کێش و سەنگ و گرنگی خۆی هەیە ،بەڵام ئەوەی وامان لێدەکات کە چڕتر قسەوباس لە سەر کەرکوك و ناوچەکانی دەورو بەری بکەین. شوێن و جێگاو قورساییەکەیەتی لە ستراتیژی ئەمنی قەومی کوردو کوردستاندا.
ئەرکی هەنووکەیی و بەپەلەی ئێستامان لەو بوارەدا تەنیا زەمینە خۆشکردن نییە بۆ گەڕانەوەی دەرکراوەکان بۆ جێگەو ڕێگەی خۆیان ،هەرچەندە ئەمەیان ئەرکێکی هەرە لە پێشەوەی ئێستایە.بەڵام هاوکات لەگەڵ سەپاندنی دیفاکتۆی بەپەلەی گەڕانەوەی ڕاگوێزراوەکاندا ، گەڕاندنەوەی ناوو ناونیشانە کوردییەکانی شارو شارۆچکەو گوندو گەڕەك

★ لە ڕۆژنامەی کوردستانی نوێ ژمارە(٣٠٨٩)چوارشەممە ٢٠٠٣/٦/١١ دا بڵاوکراوەتەوە.

و قوتابخانەو دەزگاو دوكان و شوێنەكانە ،هەروەها ساردنەبوونەوەمانە لە بەرامبەر كاتبڕدن و ویستی ڕێكخستن و كاروباری گەڕاندنەوەو دەركردنی عارەبە هێنراوەكان(مستوطن)ەكانە كە سوودیان لە جێبەجێ كردنی ئەو بیرو سیاسەت و پرۆسە نادروستە نامرۆڤانەیە وەرگرتووە.هەروەك زیاتر جۆش و خرۆشدانی گیانی لە بەریەككترازان و هەڵوەشاندنەوەیەتی، كاری چڕوپڕو بێ بڕانەوەی بەردەوامە بۆ داتەپین و داوەشاندنی گیانی داگیركارانەی ئەو عارەبە هاوردانەی كە ببوونە ماشەو هۆكاری جێبەجێ كردنی ئەم پرۆسەیە.كاری بەردەوام و شەو و ڕۆژ خستنە سەریەكی بێ ماندوو بوون و وەرس بوون نەبێ ، ڕەنگە هۆكارە بابەتی و دەرەكییەكان و تەنانەت ناوخۆییەكانیش ببنە پاڵنەری نێگەتیڤانەی ساردبوونەوەی جەماوەریی لە ئاست ڕاپەڕاندنی ئەم ئەركە ،بۆیە جێگای خۆیەتی دەم و دەست گشت ڕێكخراوە سیاسی و پیشەیی و كۆمەلآیەتیەكانیش هەر یەكەو لە جێگاو ڕێگای خۆیەوەو بە شێوە و شێوازی دروست و لە بارو مەدەنیانەوەو گونجاو و دوور لە حیزبایەتی كردن بە هاریكاری و لە خۆبوردووانە كار بۆ ئەوە بكەین.ئەگینا خۆدزینەوەمان لەو ئەركە بە هەر بڕوبیانوو پاساوێكەوە بێت لە دایكبوونی هیواو ئاواتی سڕینەوەی پرۆسەی تەعریب لە باردەبات، خاوە خاوو ساردو سڕی و لە پریاسكەنانی ئەم ئەركەو دواخستنی لە ژێر هەر پاساوێكدا بێت بە ئەنجام گەیاندنی لە ناوبردن و نەهێشتن و سڕینەوەی شوێنەواری تەعریب زیاتر دوا دەخات.

چەندەش لە ئان وساتی ڕاپەراندنی پڕ وەختی خۆشیدا دوا بكەوین، هێندە كارەكە ئاڵۆزتر دەبێت و زەمینەی لە بارو گونجاوی خۆیی(ذاتي) پڕ

جۆش و خرۆشی جەماوەریش(كە عارەبە هاوردەكانی لە خەوی داگیركەرانەیان ڕاچڵەكاندبوو) دەخاتە بەر خەتەری لە باربردنەوە. لێرەدا حەز دەكەم بە گێڕانەوەی ڕووداوێكی كورت كە ڕاستەوخۆ پەیوەندی بەم بارەوە هەیە، هەڵوەستەیەك بكەم.

(لە ناوەڕاستی مانگی ئایاردا لە گەڵ مامێكمدا كە خانوو ماڵەكەی لە ساڵی ١٩٧٥وە بە هۆی بەشداریكردن لە شۆڕشی ئەیلولدا ،ڕژێم دەستی بە سەرداگرتبوو، دواتریش دابوویە عارەبێك ، چووینە شاری كەركوك بە مەبەستی چارەسەرو ڕێگەو شوێنی مەدەنیانەو بێ كێشەو شەڕ بۆ وەرگرتنەوەی خانووەكەی كە كابرای عارەب لە گەڵ ڕزگاربوونی كەركوكدا لە ترسا چۆڵی كردبوو چووینە لای ئەو ئەمریكیانەی كە ئەم جۆرە كارو كێشەیەیان پێسپێردراوە، بەلآم دەبوو لای عەریزە نووسەكان كلێشەیەكی داواكاری بۆ ئەو مەبەستە پڕبكەینەوە ،بۆیە ڕوومانكردە لای یەكێك لە عەریزە نووسەكان عارەب بوو كە بە تەواوی نەیتوانی ونەیزانی كلێشەكە پڕ بكاتەوە ،بۆیە دوای ئەوەی پارەی عەریزەكەمان داپێی و چووینە لای یەكێكی تریان كە بە ڕێكەوت ئەمەیان توركمان دەرچوو، كەچی هێشتا لێ نەبووبووینەوە كابرای عارەب هاتە سەرمان هەر بە نەفەسە بەعسیەكەی جارانییەوە پێی گوتیین(أنتوا لێش هلگد عنصریین ،علیش تحولتوا..)منیش وەلآمم دایەوە(لا تغلط...)كەچی مامم نەیهێشت و هاتە نێوانمانەوە، ئەمە با لێرە لێی گەڕێین .

هەر لەو ڕۆژانەدا ئەو عارەبەی كە خانووەكەی لە ساڵی١٩٧٧وە داگیر كردووە ، چوو بووە لای خزمێك و ناڕەزایی خۆی لەوە دەربڕیبوو كە پێی

وترابوو با بە شینەیی خانووەکە چۆڵ بکات ،خۆمان دێینەوە ،کەچی ئەو داگیرکەرە کە زیاتر لە ٢٦ساڵ خانووەکەی داگیرکردووە گوتبووی(الله مایقبل ..الله ینتقم منکم..)ئەمە بە مەرجێك نە هەڕەشەی لێکراوە ، نە لێیدراوە نە زۆریشی لێکراوە ، کە دەبوایە وەکو (داگیرکەرێکی زۆردار مامەڵەی لە گەڵدا بکرایە..!)

لە هەردوو بارەکە هەردوو عارەبەکە ئەو پەندە کوردییەمان دەخاتەوە بیر کە دەڵێ (تا خاوەن ماڵ دزی گرت..دز خاوەن ماڵی گرت.)

با ئێمە نەختێ لەم رووداوە رابمێنین و بزانین بۆچی کابرایەکی گۆشگراوی ٣٥ساڵ رەگەزپەرستی و شۆڤینی حیزبی بەعس بە نێچیرەکەی بڵێ تۆ شۆڤینی ئەوی تریان خۆی لە خاوەن خانووەکەو دەرکراوەکە بە بەشخوراوترو زۆرلێکراوتر بزانێ!!

ئەمە لە کاتێکدا لە سەرەتای رزگاربوونی کەرکوکدا هەموویان لە بەر ئەوەی دەیانزانی داگیرکەرو زۆردارن کەرکوکیان جێهێشت.بەڵام دوای ئەوەی کە زانییان کەس لە ناو خانووەکە نەکوژراو کەسیان باجی بەعسێتی و زۆرداری وداگیرکارییان لێنەسەندرایەوەو دواتر کورد لە کەرکوك چەك کرا..ئەمانە هەمووی وایکرد لەو دڵەراوکێ و ترسی باجدانە تا رادەیەك دڵنیابن و هەر لە بەر ئەوەش(داوای باقی لە ئێمە دەکەن!)

بە هەر حاڵ هێشتا باری دەروونی و واقیعی شپرزەی عارەبە هێنراوەکان زۆر لە بارە بۆ ئەوەی زۆر ژیرانەو لۆجیکانەو مەدەنیانە بتوانین بۆ پاشگەزبوونەوەیان لەو عەقلیەت ونەفسیەتە داگیرکارانەیەو ئەو گیانە

خۆپەرست وشۆڤینیستانەیە بەبێ توندو تیژی کار بۆ ئەو هاوکێشەیە بکەین ، کە ئەوان بە ناحەقی هاتوونەتە سەر خاك و ماڵ و زێدی ئێمەو جێبەجێکەری سیاسەت و پرۆسەی ناڕەوای بە عارەبکردن بوونە و ئێمەش دەرکراو و ئاوارەو ماڵوێران و قوربانی هەمان سیاسەت و پرۆسەین.

کارکردن بە هەموو شێوازێکی سیاسی و دیپلۆماسی و هۆشیارانەو رۆشنبیرانەو تەنانەت کۆمەڵایەتی و ئەدەبی و لە رێگەی کۆڕو کۆبوونەشەوە کارێکی باش و لە بارودروست و رەوایە ، بۆ ئەوەی لەم بارودۆخە ناسکەی ناوخۆیی و هەرێمی و جیهانییەی کە بۆ دۆزەکەمان رەخساوە ، دوور لە توندو تیژی و دەمارگیری ئەوتۆ کاربکەین کە راستی و دروستی و رەوایی دۆزو کێشەکەمان نەخاتە بەردەم هەر گومان ولەرزۆکییەکەوە ، بە پێچەوانەشەوە رەنگە هەلی گونجاوی هەردوو باری بابەتی و خۆیی و دەرەکی و ناوخۆیی و بکەوێتە ژێر هەڕەشەی لە باربردنەوە ، چونکە هەڵپەکردن و رێگەدان بە خەڵکی هەڵپەرست وئەنارشیست، رەنگە بڕوبیانووی ئەوتۆ بۆ ناحەزو نەیارو ئەو وڵات ولایەنانەی کە لە بۆسەدان و چاو لە رێگان بۆ لە ناوبردنی ئەم بارودۆخە رەخساوە بداتە دەستەوە ، کە خزمەت بە دۆزەکەمان نەکات.لە هەمان کاتدا ئەو شێوەو شێوازی کارکردنە بە مانای ئەوەی نییە کە کارو ئەرکەکانی خۆمان فەرامۆش بکەین ، یان سستی بنوێنین یانیش لە پریاسکەی بنێین بۆ وەرزێکی تر. نەخێرو سەد جار نەخێر بەڵکو دەبێ بەو مانایە بێت زۆر شێلگیرانەتر هاریکاری یەکتربکەین و رۆژ بەرۆژ جۆش وخرۆشی لە باربردن و هەڵوەشاندنەوەی تەعریب و سڕینەوەی

ئاسەوارەکانی بدەین ، ئەمڕۆش لە سبەی باشترە بۆ نەشتەرگەری ، بەڵکو بۆ تەقاندنی دوومەڵی تەعریب و پاککردنەوەی شارو شارۆچکەو گوندو گەڕەك وهەموو شوێنەکان لە چڵك و کێمی تەعریب.

⋆ ⋆ ⋆ ⋆

گەڕانەوە بۆ کەرکوك ، یان جارێکی تر ئاوارە بوونەوە؟

خۆشەویستی زێد هێندە مەزنە مرۆڤ لە پێناویدا دەیان قوربانی بە سەروماڵ و خۆی دەدات ، کەرکوك ئەو شارە خۆشەویستەی زێدی کوردان ، نموونەیەکی زیندووی ئەو عیشق وخۆشەویستییەی خاك و زێدو ئاوێتە بوونیەتی بە کەرکوکیەکانەوە.

کوردانی کەرکوك بەدرێژایی زیاتر لە نیو سەدە روو بە رووی دەرکردن و راگوێزران و بە عارەب کردن بوونەتەوە دلێری و خۆراگری خەڵکی ئەم شارە نموونەی هەمیشەیی تێکۆشان وبەرگری وبەگژاچوونەوە بووە.

ئەو گیانی دلێری و خۆراگرییە لە سەرچاوەی پاکی کوردایەتی و عەشقی زێدەکەیانەوە هەڵقوڵاوە ، چ لە ناو شارەکەدا بۆ مقاوەمەی دژی دوژمن ، چ

لە دوای ئاوارەبوونیشیان لە ئاستێکدایە کە هیچ یەکێك لە رژێمەکان نەیانتوانیوە چۆکیان پێ دابدەن ، تەنانەت تۆزقاڵێکیش لەو عەشقەیان کەم بکەنەوە.

کوردە ئاوارەکانی ناو شاری کەرکوك لەم کاروانە سەخت و دژوارو پڕ لە

⋆ لە هەفتەنامەی گەڕانەوە ژمارە(٦)ی رۆژی چوارشەممە ٢٠٠٣/١٠/٢٩دا بلاّوکراوەتەوە.

کارەساتی راونان و دەرکردن و راگوێزانیاندا ، دەیان وسەدان گیرو گرفتی سیاسی و ئابووری کۆمەلاّیەتی و فەرهەنگی هاتۆتە رێگەیان ، سەدان سەگ بەو کاروانە وەڕیون ، دەیان تەنگوچەڵەمەو نەهامەتی رووی تێکردوون ، بەلاّم ملکەچ نەکردن و کۆڵنەدانیان بەرامبەر رژێمە دوژمنەکانی ناوەند ، سەرەنجام کاروانەکەیان گەیشتە جێ و زۆر سەربەرزانە ڕچە سەختەکانی ئاوارەیی ناو خێوەتگەو ئۆردوگاو کۆمەڵگە زۆرە ملێکانیان شکاند.

ئێستاش وا زیاتر لە چوار مانگە رژێمی بەعس لە گۆڕنراوە شارەکانی تری کوردستان بە کەرکوکیشەوە رزگارو ئازادبوونە ، کەچی هیچ هەوڵێکی جیددی بۆ گەڕانەوەی ئاوارەکانی کەرکوك دەرنەکەوتووە،نە لەلایەن هاوپەیمان ، نە لە ئیدارەی شاری کەرکوکەوە و، نە لە لایەن حیزبەکانی خۆشمانەوە ، ئەوانەش هەر نەیسا ، بەلاّم بۆچی کۆمەك و یارمەتی و هاوکاری ئەو کوردە سەردەق شکێنانە نەکرێ کە خۆشەویستی و عەشقی زێدەکەیان بۆ گەڕانەوە راپێچی کردوون؟

دەبوایە گەڕانەوەی کۆمەڵێك خێزانی کورد بۆ زێدی باوك و باپیریان لە شاری کەرکوك رێزی لێ بنرێ و کاری جیددی بۆ دابینکردنی جێگەو رێگە بۆ نیشتەجێکردنەوەیان بکرێ ، دەبوایە وەکو هاندانێکیش بۆ گەڕانەوەی

خەڵكی تر لێ نەگەڕێن ئەوانە لە ناو تەپ و تۆزی كەلاوەكانی (معسكر خالد) و (فیلق) وشوێنەكانی تردا ، پێدەچێ قوڕو چڵپاوەكەی زستانیش گێرە بكەن –بێ ناز بكەون . دەبوایە گەڕانەوەی ئەو كوردانە بۆ شارەكەو قبوڵكردنی ئەو بارە نالەبارەی كە تێیدا دەژین لەلایەن دەسەڵاتەكانی كوردستان و نوێنەرەكانی كوردەوە لە ئەنجومەنی حوكمدا وەكو كارتی گوشار بە كار بهێنرایە بۆ دەرپەڕاندنی عارەبە هێنراوەكان و گەڕانەوەی سەرجەم ئاوارەكان بۆ سەر جێگەو رێگەو ماڵ و حاڵی خۆیان ، هیچ نەبێ بۆ بیركردنەوەو بایەخدانی ئەنجوومەنی حوكم لەو پرسە گەورەو كێشە ئاڵۆزەو غەدرە مێژووییەی كە لەو خەڵكە كراوە . دەبوایە نوێنەرانی كورد لە بەغدا لە یەكەم هەنگاودا مەسەلەی گەڕانەوەی راگوێزراوەكانی كورد بەگشتی و كەركوك بەتایبەتی وەكو كێشەیەكی بنچینەیی كورد و ناوەند بە هەند وەربگرتایە ، لەئەژندەی خۆیاندا حیسابیان بۆی بكردایە ، تاكو ئەنجومەنی حوكمیان دەهێنایە سەر ئەوەی كە ئەولەوییەت بەو كێشەیە بدەن . لەبەر ئەوەی ئەگەر نوێنەرانی كورد لەو ئەنجومەنەدا ئەو پرسە نەوروژێنن و جەوهەری كێشە بنچینەییەكانی كورد-ناوەند نەخەنە ناو ئەژندەی ئەنجومەنەوە ، ئەوە پێم وانیە خەمخۆری تری هەبێت . ئەوەتا ئەنجومەن لە دوای راگەیاندنی كابینەی وەزارەتەكانەوە ، هێندەی خۆی بە خۆڵكاندن و بەشداری كردنیان بە جامیعەی عەرەبییەوە خەریك كردووە كە رەنگە توێكڵی كێشەكانی ئێستای عێراقیش نەبێت ، نەك جەوهەری. ئەوەندە سەرقاڵی ئەو دەردو نەخۆشییانە نییە كە پێوەی دەناڵێنن ، با بێینەوە سەر ئەسڵی مەبەست پێم وانییە كەس بەوە رازی بێت كە كوردی كەركوك لە ناو شارو زێدی خۆشیدا هەر ئاوارەو سەرگەردان و بێ نازو

خزمەت بن . رەنگە زۆر كەس لایەنی(بەرئاگردان)هەبن و بڵێن باشە پەلە پەلی بۆچییەو لێی گەڕێن تا خەڵكی بەشێوەیەكی رێكو پێك و بەبەرنامە دەگەڕێنرێنەوە، با چاوەروان بن تاكو جێگەو رێگەیان بۆ دابین دەكرێ و قەرە بوو دەكرێنەوە.

بەڵێ زۆر باشەو ئێمەو ئاوارەكانیش هەروامان پێ باشەو هەروا چاوەڕوانی ئەو هەنگاوانەین كە تروسكایەكیشی دیار نییە . ئێمەش دەمانەوێ ئاوارەكان بەرێزو حورمەتەوە ، بە رێكوپێكی بەبەرنامەرێژی و قەرەبووكردنەوەشەوە . بەڵام كوا ؟ كەی ؟بۆ خەمی لێ ناخورێ ؟ بۆچی خاوە خاوی لێدەكرێ ؟ بۆ هەنگاوی بۆ نانرێ؟

دیسان رەنگە خەڵكێك هەبێت و بڵێت ئێ باشە ئاخر چوار پێنج مانگێكە رژێم رووخاوە كەی فریاكەوتوون؟

منیش دەڵێم بەڵێ پێنج مانگ بۆ گەلێ كارو پرسی ئاوا ئاڵۆز رەنگە ماوەیەكی كەم بێ چارەسەر بكرێ ، بەڵام ئێمە دەڵێین با ترووسكایی و هەنگاونان و دەست پێكردن هەبێت ، با گەرماو گەرم هاوكێشەی هێنانی عارەب بۆ سەر زێدی كوردو دەركردنی كورد لە زێدی خۆیان و داگیركردن هەڵگێڕینەوە ، با پەلە بكرێ لە پرسێكدا كە ساردبوونەوەی بەربەست و لەمپەری زیاتر دێنێتە ئاراوە ، با دوا نەخرێ و لە پریاسكە نەنرێ !!كەس ناڵێ لەم ماوەیەدا بۆچی هەموو ئاوارە بە گشتی كێشەكەیان چارەسەر نەكراوە ، یان بۆچی كێشەكە بنبڕ نەكراوە ، بەڵام پێویستە ترووسكایی خەمخواردن دیاربووایە ، كە هەنگاوی یەكەم دابینكردنی نیشتەجێكردنی ئەو ئاوارانەیە كە لە ناو شارو زێدەكەی خۆشیاندا هەر ئاوارەن و بێبەشن لە سادەترین و سەرەتایی ترین خزمەتگوزاری.

ئەی سەرباری مانەوەی ئەو ئاوارانە لەو بارە نالەبارەداو نزیك بوونەوەی وەرزی زستان وكرانەوەی قوتابخانەكان چی دەگەیەنێ ؟

بۆچی هەتا ئێستا عارەبە هێنراوەكان(بسكەی سمێڵیان دێت) و كوردیش لە زێدەكەی خۆشیدا بستێ زەوی پێ رەوا نەبینرێ و ئەنجوومەنی حوكمیش (تەقەی سەری بێت)؟!

تۆ بڵێی ئەو هەواڵانەی جار جار باسی گەڕانەوەی ئاوارەكان دەكەن بۆ شوێنی خۆیان لە راگەیاندنەكان ، یان وەلاًمدانەوەیەكی سەر پێیی وروژاندنی پرسەكە بە پرسیارێكی رۆژنامەنووسان بەس بێ؟!

ئەگەر نیازێكی دروست هەبێ بۆ چارەسەركردنی ئەم كێشەیە وەكو هەنگاوی یەكەم ئەوا دەبێ پێش كردنەوەی دەرگای قوتابخانەكان وهاتنی وەرزی زستان با خەمی ئاوارەكانی سەربازگەكانی (خالید و فەیلەق) بخورێ ، ئنجا وردە وردە دەست بكرێ بە گەڕانەوەی ئاوارەكانی دەورو بەری هەولێرو سلێمانی و لە جێگەی عارەبە هێنراوەكان دابنرێن و ئەوانیش بە خۆشی خۆیان كەركوك جێ بهێڵن باشترە ، وا تێنەگەن كە خەڵكی كەركوك دەستبەرداری مافەكانی خۆی دەبێت .

سەیرەكە لەوەدایە تەنانەت ئاماركردنی ناوی ئاوارەكان و ناونووسینیشیان وەكو پێوست و رێكو پێك بەرنامە رێژ نەكراوە چ جای گەڕانەوەیان و قەرەبووكردنەوەیان!

ئەوەتا پیاوێكی پیری كەركوكی كە دوای زیندانی كردنی و گرتنی خۆیی و ژنەكەشی لەبەر ئەوەی كەكوڕەكەی پێشمەرگە بووە لە ئاماری سییەكان ، رەگەزنامەی ١٩٣٤یشی هەیە لە تۆماری (سجل وصحیفە) ی كەركوكدا ، لە بنكەیەكی ناونووسینی ئاوارەكان ، لە هەولێر ناویان نەنووسیووە ، تەنیا

لەبەر ئەوەی كە شوێنی لە دایكبوونەكەی هەولێر نووسراوە . دانیشتن و ژیانی سێ چارەگە سەدەی كوردێك لە كەركوك كە تا ئەمڕۆش(نفوس)كەی هەر لە فەرمانگەی كەركوكە و لە سەر كوڕە پێشمەرگەكەی ئاوارە كرابێ و بێبەش بكرێ لە گەڕانەوە ! دەبێ چ بەرنامە رێژییەك بێت ؟! كە رەنگە ئەوە(مشتێك بێت لە خەروارێك).

وا پێ دەچێ تا ئێستا بەرنامەیەكی تۆكمەو رێكو پێك وجیددی تەنانەت وەكو پرۆژەش لە ئارادا نەبێت (جگە لەو ناونووسینە رەشۆكیەی) كە بەزۆرو بۆری كراوە . هەقی وایە پەرلەمان و حكومەتەكانی كوردستان جیددی تر رێ وشوێن و بەرنامەی بۆ دارێژن و چیتر دوای نەخەن . دڵنیام ئەگەر پرۆژەی وا پەلەی لێ بكرێ ئاوارەكان خاترجەم دەبن و خۆڕسكانە هەڵپەی گەڕانەوە ناكەن ، لەبەر هیچ نەبێ لەبەر ئەوەی وەكو ئەوانەیان لێ نەیەت كە ئێستا لەو سەربازگانەی ناو شاری كەركوك حاڵیان پەرێشانە.

ئێستا بە هەزاران ئاوارە لە ناوچەكانی سلێمانی و هەولێرو بیتوێن دا ،چاوەڕوانی ئەوەن. دەیانەوێ بە رێكو پێكی بگەڕێنەوەو ئیش و كارو فەرمانەكانیان لە دەست نەچێ ، نایانەوێ ببنە مایەی جەنجاڵی و كێشە نانەوە لە ناو شاری كەركوك ، زۆریش هەن لەبەر ئەوە ناگەڕێنەوە، نایانەوێ عارەبە هێنراوەكان بە دەستی خۆیان دەرپەڕێنن ، نەوەكو عەرەبە شۆفینیستەكان و كەناڵەكانیان بە بارێكی تردا بی وروژێنن و سەرەنجام كێشەكە بە ئاراستەیەكی خراپ و نەخوازراودا ببردرێ.

لە بەرامبەر ئەوانەدا ئەم پرسە جیددی بوونی زیاترو لە دوانەخستن دەخوازێ.

لایەنێکی تریش لەو پرسەدا کە پەلەکردن دەخوازێ ئەوەیە ، کە باری دەروونی و ئابووری و فەرهەنگی و کۆمەڵایەتی ئاوارەکان گەیشتۆتە ئاستێکی ئەوتۆ کە چیتر قابیلی هەڵکردن وتەحەمولکردنی نییە.

ئەوەتا هەندێ لە ئاوارەکان دەڵێن (ئێمە ئاوارەین ،ئاوارەین، کەواتە با لە شارەکەی خۆمان ئاوارەبین ، هیچ نەبێ کەسی ناحاڵی و ناکەس وناحەزیش ناتوانێ چیتر بە چاوی سووك سەیرمان بکات و توانج و قسەو قسەلۆکمان تێ گرن)

بۆیە دەشێ ئەو بارە نالەبارەی ئاوارە گەڕاوەکانی ناو سەربازگەکانی(خالید و فەیلەق) وەکو کارتی گوشار بۆ سەر ئەمریکیەکان و ئەنجوومەنی حوکمیش بە کار بهێنرێت بۆ چارەسەری ئەو کێشە ئاڵۆزەی کەرکوك.

پاشان حەق وایە هەموو لایەك ، هەموو کوردێك رێزی زۆر لەو هەنگاوە بنێ کە ئەو ئاوارانە ناویانە ، لەبەر ئەوەی یەکەم هەنگاوی جیددی و عەمەلییە بۆ سڕینەوەی پاکتاوی نەژادی لە ناو شاری کەرکوك ، بۆیە لێرەوە هەزاران سڵاوی کوردانە دەنێرم بۆ ئەو کوردانەی ناو هەردوو سەربازگەکە(خالید وفەیلەق) کە بە ئاوارەیی لە ناو شارەکەی خۆشیاندا رازین ، لە پێناوی ئەوەی کەرکوکی کوردان بگەڕێتەوە باوەشی کوردستانی دایك و سیاسەتی شۆفینستیانەی تەعریب وراگواستن و راونان-ی بەعسی گۆڕ بە گۆڕ کە دەرهەق بە کورد کردوویەتی لە ناو شاری کەرکوکدا هەڵوەشێننەوە.

تەنها دەمەوێ تەئکید لەوە بکەمەوە کە پشتگوێ خستن و فەرامۆش کردنی ئەو ئاوارانە تەنها یەك واتای هەیە ، کە ئەویش گوێ داخستنە لە

ئاستی هەڵوەشاندنەوەی سیاسەتی رەگەزپەرستانەی(تەعریب) کردنی شاری کەرکوك و سڕینەوەی شوێنەوارە خراپەکانی.

* * *

با کەرکوکیش بە دەردی موسڵ و ناوچەکانی تری کوردستان نەچێت!

ئەگەر ئاورێك لە مێژوو بدەینەوەو چاوێك بە دیکیۆمێنتە مێژووییەکاندا بخشێنینەوە.دەبینین بەشێکی زۆر لە خاورووی کوردستانی عێراقدا وەکو بەدرەو جەسان و باقوبە و تکریت و سامەڕڕاو..تاد ، خەریکە بەتەواوی لە جوگرافیای کوردستان دادەبڕێن و هەر کەس باسیشیان ناکات ، وەکو حلە کە هۆزی (جاوان)ی کورد دەستێکی بنچینەییان لە دروست کردنەوەیدا هەبووە و لێی نیشتەجێ بوونە ، جگە لە دەشتی حەویجە و دەوروبەریشی کە تا ئێستاش چەندین خێزانی کوردی تیا دەژیێت ، پێشتریش هەموو ئەو زەوی کشتوکاڵیانەی کە ئێستا بە دەستی عەرەبەوەن هەر لە دەستی

جوتیارە کوردەکان بوونە ، بەلاَم لە ئەنجامی تەوژمێکی توندی تەعریبەوە ئاوا سیمای گۆڕاوە ، کە تەنانەت ئێستا خۆشمان باسی ناکەین.
شاری موسلَیش لە ماوەی ئەم سەدەیەی رابردوودا بە هەمان دەرد چووە کە تا ئێستاش بە سەدان هەزار خێزانی کوردی تیادا دەژیێن کەچی وا لە ژێر دەستمان دەرکراوەو هێندەی عارەب تێ پەستێنراوە.تا ئەو رادەیەی کە ئەوەتا سەرکردایەتی سیاسی کورد هەر بە شەرمیشەوە باسی کوردستانێتی موسلَ ناکەن .
هەموو ئەو گۆڕاندن و شێواندنانە بێگومان لە ژێر چەکمەی داگیرکەران و لە ژێر زەبرو زەنگی حاکمە یەك لە دوای یەکەکانی عێراقدا داگیرکراون و باری دیموگرافی و سیمایان شێوێنراون ، هەر ئەو دیفاکتۆیانەش ئێمەیان پەستاوەتە نێو ئەو گۆشە تەسکەی کە بە ناچاری بلَێین : سنوری کوردستان چیای حەمرینەو نەتوانین باسی ئەودیوی بکەین .
ئەو بارو دۆخە سەخت و هەلومەرجە دژوارە سیاسیانە ، کوردو دۆزە رەواکەیان ئاخنیوەتە ئەو چوارچێوە تەنگ و تەسکەوە تەنانەت موسل و دەشتی حەویجەودەشتەکانی ئەو نێوانەش ، کەوا خەریکە خۆی لە قەرەی شارەوانی هەولێریش دەدات هەر دەچێتە خانەی ئەو کاریگەرییانەوە .
سەرکردایەتی سیاسی دۆزی کوردیش سەبارەت بەو بارودۆخە سیاسیە ئالۆزەی کە دوای دابەشکردن و پارچەپارچەکردنی کوردستان لە دوای پەیمان و رێککەوتنامەکانی(سایکس بیکۆ ، سیڤەر ، لۆزان)ەوە تێی

★ لە رۆژنامەی ئالأی ئازادی ، ژمارە (٥٤٠) ی رۆژی ٢٠٠٣/١١/١٠دا بلاَوکراوەتەوە.

کەوتووە ، ساڵ بە ساڵ تەنگی پێ هەلَچنراوەو تاکو بۆ هەلَکڕاندنی دەسکەوتی سیاسی و تاوێك خۆڕاپسکاندن لە دەستی ئەو گەمارۆدانە سەختەی کە خراوەتە سەر کوردستان لە لایەن چوار داگیرکەرەوە .
هەروەها لەبەرئەوەی کەلە هەرێمەکەو جیهانیشدا شۆڕش و بزاڤەکەمان نەکەوێتە بەر تیروتوانجی (توندڕەویی و نا واقیعی بوون)ەوە ناچار بوونە هەمیشە دروشمی ئەوتۆ بکەنە بەرنامەی سیاسی بزاڤەکانەوە ، کە زۆر لە مافی راستەقینەی کوردەواری و دۆزە رەواکەشی کەمتر بووەو کەمترە.
هەموو ئەوانەی سەرەوەو دروشم و بەرنامە سیاسییەکانی ئێستای سەرکردایەتی سیاسی کوردیش هەر لە سۆنگەی ئەو گوشاری دیفاکتۆیانەوەن کە لەو قالبە تەنگ وتەسکانەدا چەقیان بەستووە.
ئەگەر کاڵ بوونەوەو سڕینەوەی ئەو بەشە خاکانەی کوردستان لە زاکیرەماندا لەوێوە سەرچاوەیان گرتبێت و گوناه و تاوان و خەتاکەی لە ئەستۆی دوژمنەکان بووبێ و ناچار کرابین . ئەوا ئێستا هەلومەرجەکە گۆڕاوەو هاوکێشەکان لەبەریەك ترازاون ، بۆیە زۆر پێویستە سەرکردایەتی سیاسی کوردیش چاوێکی جیددی بەو هۆکارو فاکتەرانەدا بخشێنێتەوە کە راستەوخۆ کاریگەرییان بە سەر هەلومەرجە ناوخۆیی و بابەتییەکانی دۆزە رەواکەمانەوە هەیە ، هەر هیچ نەبێ بۆ ئەوەی کەرکوك و خانەقین و مەندەلی و شنگال وشێخان وکۆمەڵێ ناوچەی تری کوردستانیش بە هەمان دەردی ئەو ناوچانە نەچن کە پێشتر ئاماژەمان بۆ کردن.

ئەوەی کە پێویستە هەڵوەستەی لە سەر بکەین و لێکۆڵینەوەی وردی لە سەر بکرێ ودواش نەخرێ بە راستی گۆڕینی خیتابی سیاسی کوردو سەرکردایەتیەکەیەتی.

تێگەیشتن لە شیتەڵکردنی هاوکێشە سیاسییە نوێیەکان کە کوردو رۆڵ وتوانای گەمەی تێدا هەیە ،چ بۆ گەڕاندنەوەی ئەوەی کە لەدەستی چووە ، یانیش بۆ ئەوە بێ ئەوەی ماوە لە دەستی نەچێ و بە دەردی ئەوانی تر نەچن.

ئەرکێکی هەنووکەیی زۆر جیددی و پێویستی سەرکردایەتی سیاسی کوردە بە هەموو حزب و گروپ وکەسایەتیەکانیەوە.

ئەم وەرچەرخانە مێژووییەی کە بەبارێکی زۆر پۆزەتیڤ و قازانجی دۆزی کوردو شۆڕش و بزاڤە رزگاریخوازانەکەی روویداوە ، چاکترین هەلو دەرفەتی بۆ سەرکردایەتی سیاسی کورد رەخساندووە ، کە سەرباری کۆمەڵێ دەسکەوتی سیاسی ، دەشێ گەلێ دەرفەتی لە دەستچوو قەرە بوو بکاتەوە .

بۆ ئەم مەبەستەش کۆمەڵێ پرسیار قوت دەبنەوەو داوای وەڵامی دەستبەجێ لە بڕیاربەدەستانی سەرکردایەتی سیاسی کوردایەتی دەکەن.

بۆچی سەرباری گۆڕانی ریشەیی لە هەلومەرجی سیاسی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست و نێو دەوڵەتیشدا ، ولەبەر یەکترازان و تێکچوونی شیرازەی هاوکێشە سیاسییەکانی هەرێمەکەو جیهانیش ، هێشتا سەرکردایەتی سیاسی کورد هەر بە هەمان ئیقاعی جارانەوە لەگەڵ رووداوەکاندا دەجووڵێنەوەو لەو قاڵبە بەستووەدا نایەنە دەرەوە؟!!

بۆچی سەرکردایەتی سیاسی کورد خیتابی سیاسی کلاسیکی خۆی ناگۆڕێ و وەکو جاران بە گوشار واقیعی پێ نیشاندراوە ، ئێستاش واقیعی نوێ و هەلومەرجە گۆڕاوە تازەکان نابینێ؟!!

بۆچی لە قۆزاخەی موجامەلەی سیاسی لەگەڵ داگیرکەرانی کوردستاندا نایەتە دەرەوەو بە ناوی دیبلۆماسیەتەوە (دەس بە کڵاوەکەیانەوە دەگرن با نەیبات)؟!

بۆچی لەناوخۆدا ڕەق و زبرو وەستای مراوەغەن و لە ئاستی دەرەوەو بێگانە و دوژمنیشدا نەرم وشل وشەرمنن ؟!

ئەگەر چاوەڕێی ئەوەن مافمان بدرێتێ ، ئەوا بێکەسی شاعیر گوتەنی (هەق دەسەنرێ نادرێ)،خۆ ئەگەر لە کاردانەوەی عەرەبی وجیهانیش دەپرینگێنەوە!ئەوە دەبێ دڵنیابن کە هاوکێشە سیاسیەکان وەکو جاران نین و کوردیش لە گۆڕەپانەکەدا یاریکەرێکی سەرەکیەو هاوپەیمانی سەرەکی تاکە زلهێزی دنیایە.

سەرباری هەموو کەم و کوڕییەك ، ئێستا کورد ئەزموونێکی زیندووی حوکمڕانی هەیە ، کە دەشێ لە هەموو رۆژهەڵاتی ناڤیندا ، وەکو نموونە سەیر بکرێت و عەرەبی عێراقیش دەبێ زۆر بەرێزەوە سەیری بکەن و تەقدیری بکەن .

جگە لەوانە ، کۆمەڵێ ڤاکتەری تری پۆزەتیڤ کە دیارترینیان ناسراوی کورد و دۆزەکەیەتی لە نێوەندی هەرێمایەتی و نێو دەوڵەتیدا و گەورەوبوونی قەبارەو قورس بوونی کێشەکەشیەتی وەکو دیفاکتۆیەك کە ئەمجارەو ئەم دیفاکتۆیە رێك پێچەوانەی دیفاکتۆکانی پێشترەوە کە بە زیانی کوردو دۆزەکەی تەواو دەبوون .

بۆیە هەقی وایە هەموو کوردێکی دڵسۆزە بپرسێ و داوای وەڵامیش لە حزبە سیاسییەکانی کوردستان و بڕیار بە دەستەکانی بکات ،خۆ ئەگەر لەوەش زیاتر خاوە خاو بکەن و لەو ئەرکە هەنووکییە زۆر زۆر هەستیارانەش نەچنە پێشەوە ، ئەوا لە خۆمان و لەوانیش دەپرسین تۆ بڵێی سەرکردایەتی سیاسی کورد لە ئاستی ئەم ئەرکە مێژووییانەدا نەبن؟؟!!

عارەبی(ڕەسەن)کوا لە کەرکوک !!؟

لەوەتەی دەوڵەتی عێراق دروستکراوە شاری کەرکوک هەرەشەی شێواندنی سیمای کوردانەکەی لەسەرە ، پیلانی لێدەگێڕدرێ ، هەر لە سەردەمی یەکەم پاشای عێراقیشەوە ، بەردەوام عەرەب هێنراوەتە ئەم شارە ، هەتا دوارۆژی دەسەڵاتە خوێناوییەکەی سەدامیش درێژەی هەبووە.
هەر هەموو هاوردە عارەبەکانیش هەر لە سەرەتاوە بە نیازی خراپی شێواندنی باری دیمۆگرافی کەرکوک و بێ بەشکردنی کوردەکەی بووە لە سامان و خێرو بێرەکەی ، بە داخەوە ، ئێستا زۆر لە لێپرسراوە گەورەکانی کوردیش ، بەو عارەبە هێنراوانەی لەو سەردەمانەو هەر بە هەمان بەدنیازیشەوە هێنراون دەڵێن(عارەبی ڕەسەن)!!

بە ڕاستی داتاشینی زاراوەی عارەبی ڕەسەن ، تەنیا لەبەر کۆن بوونی هاتنەکەیان و بەسەرچوونی چل پەنجا ساڵ وشتێ زیاتر تەنانەت ئەوانەی چەندین سەدە پێشتریش هاتوونەتە کوردستانەوە خەتەرێکی گەورەیەو دوور نییە بە دواخستنی ئەمانەی سەردەمی سەدامیش لە دوای چەند ساڵێکی دیکە ، هەمان ناوو زاراوە بە کار بهێنرێت .

★ لە هەفتەنامەی کەرکوکی ئەمڕۆ، ژمارە (٤٤)ی ڕۆژی ٢٠٠٤/١١/٢١ دا بلاّوکراوەتەوە.

کارەساتە لەوەدایە هەر کورد خۆی خەریکە شەرعیەت بەو عارەبانە دەدات کە پێشتر و لە سەردەمەکانی پێش سەدام و بەعسدا وەکو (نیشتەجێ)و داگیرکەر هاتوونەتە کەرکوک.
خۆ ئەگەر ئەوانەی (ڕەسەن)دەخەنە پاڵ عارەبە کۆنە هێنراوەکان بۆ ئەوە بێ کە لە عارەبە هێنراوە(نیشتەجێ)یەکانی سەردەمی حیزبی بەعس و سەدامدا هاتوون ، جیا بکەنەوە ! یان بۆ جۆرێك لە پۆلێن کردنیان بێت ، ئەوە دیسان هەر هەڵەیەکی کوشندەیە ، چەسپاندنیشی وەکو زاراوە خەتایەکی گەورەیەو نابێ و ناشێ قبوڵی بکەین ، چونکە لە ڕاستیدا هیچ (ڕەسەن)ایەتیەك بۆ بوونی عارەب نییە لە کەرکوك و دەورو بەریشیدا.
ئەمە حەقیقەتێکەو کێ پێی هەرەس دەکرێت ئەوە سەرچاومان ، کێش پێی ناخۆشەو ناچێتە عەقڵیەوە ئەو کێشەو گرفتی خۆیەتی ، بەڵام ئەگەر ئەو ناولێنانەو (ڕەسەن) خستنە پاڵە بۆ ئەوە بێ ، کە هەلومەرجی ئەم قۆناغە دژوارەو ناکرێ لەم قۆناغەدا داوای دەرکردنی هەموو عارەب بە یەکجار بکرێ و بۆشمان ناچێتە سەر. ئەوە هیچ نەبێ دەتوانین بۆ سەردەمەکانی هێنانیان پۆلێن بکرێن ، ئەگەر لەبەر ئەو هۆیانەو شێوازی بیرکردنەوە لە هەلو مەرجەکە بێ دروستەو لە جێی خۆیدایە ، بەڵام

ناولێنانەکە بە (رەسەن) هەر نادروستەو لە جێی خۆیدا نییەو عارەب گوتەنی (ئیستیفادەی خراپ)ی لێدەکرێت.
ئەگەر مەبەست چارەسەریش بێت ، دەکرێ سەرکردەو لێپرسراوەکان ،کادیرەکانی راگەیاندن و نووسەرو رۆژنانووسانی کورد ، بە شێوازی دیکە چارەسەرێکی بکەن ، نەك بیکەینە ماڵ بە سەر خۆمانەوە ، لەبەر ئەوەی ئەگەر بمانەوێ ئەمڕۆ بەوە خۆمان لە هەندێ کێشە لابدەین ، ئەوە بۆ داهاتوومان کێشەی گەورەتری لێدەکەوێتەوە . بۆیە دەتوانیین..بۆ نموونە لە جیاتی بە کارهێنانی (عارەبی رەسەن) بگوترێ (عارەبە کۆنەکان)ی شاری کەرکوك ، یان بە ناوی سەردەمەکانی ئەو رژێمانەی کە هاوردوویانیەتی ناوزەد بکرێن .
گرنگ ئەوەیە زاراوەی (رەسەن)بەکار نەهێنرێ و نەیکەینە ماڵ بە سەر کەرکووکەوە ، هەتا نەشبووە بە زاراوەی ناو خەڵك و باوی شەقام چارەسەری ئاسانترە،چونکە دوای چەسپاندنی لە لای شەقامی کوردی، کارەساتەکە دەخولقێ و بە رادەیەك ئاڵۆزی دەکات. کە پەشیمان بوونەوە لێی و لابردنی زۆر سەختترە ، لەوەی کە ئێستا دەکرێ.
هەقی وایە هەموو لایەکمان وردتر ئەو پرسانە هەڵسەنگێنین و لە هەر ناولێنان و هەر جۆرە موجامەلەیەك ، پێویستە پێشتر باش رەهەندە سیاسییەکەی لە بەرچاوبگرین و حیسابی بۆ بکەین ، پێش ئەوەی ببێتە دیفاکتۆ (ئەمری واقیع) بە سەرمانەوە بۆیە تاوەکو زووە ، دەبێ زاراوەی(رەسەن)بۆ هیچ عارەبێکی ناو کوردستان بە گشتی و کەرکوکیش بە تایبەتی بەکار نەهێنرێ.
هەر کەس و لایەنێکی سیاسیش بۆ موزایەدەی حیزبی خۆی بە کاری بهێنێ و برەوی پێبدات ، ئەوە لە بەرامبەر مێژووی کوردو کوردستاندا بەرپرسیار دەبێ .

دەشێ و دەبێ(رەسەن)ایەتی بخەینە پاڵ ئاشووری و کلدانییەکان ، چونکە لەم شار و خاکەدا لەگەڵ کوردا هاوبەشن و هەزاران ساڵە پێکەوەین ، بەڵام عارەب هەرگیزاو هەرگیز لەم شارو خاك و نیشتمانە(رەسەن) نەبوونەو وەکو داگیر کەرێك هاتوونەتە سەرمان.

⋆ ⋆ ⋆

پۆل هارفی چی لە کەرکوك کرد؟!

پۆل هارڤی کە لێپرسراوی (CPA)یە لە شاری کەرکوك ، کەسێکی بەڕەگەز بەریتانییە ، هێزەکانی هاوپەیمانان هێنایانە شارەکە ، بە نیازی ئاسایی کردنەوەی بارودۆخی شارەکەو خزمەتکردنی . ئەگەر گرژی و دڕدۆنگی و نائارامییەکیش هەبێت ئەم خاوی بکاتەوەو چارەسەری بکات .
دەبوایە چارەسەری کێشە بنچینەیی وسەرەکییەکانی کەرکوك بکات ، کە لەسڕینەوەی شوێنەواری تەعریب و گەڕاندنەوەی هاوردەکان و ئاسانکاری بۆ گەڕانەوەی کوردە ئاوارەو دەرکراوەکاندا خۆی دەنوێنێت.

بە كورتی هارڤی بۆ ئەوە هێنرابوو كێشەكانی كەركوك چارەسەر بكات ، بەڵام تا چەند بۆی كرا ، یان راستتر بڵێین هەوڵی جێبەجێ كردنی داوە؟وەڵامی ئەم پرسیارە لەلای كەركوكیەكان بە گشتی و لەلای كوردەكانی كەركوك بە تایبەتی ئەوەیە : رەفتارەكانی هارڤی رێك پێچەوانەی ئەركەكانی بووە ، چونكە لە پێش هاتنی ئەو ،دۆخەكە ئارامتر بوو ، تیرۆر

★ لەرۆژنامەی كوردستانی نوێ ، ژمارە(٣٤٠٥)ی رۆژی سێ شەمە ٢٠٠/٦/٢٩دا بڵاوكراوەتەوە.

پۆل هارڤی

كەمتر بوو ، ئەگەر نەڵێین هەر نەبوو ، گرژی و ئاڵۆزی نێوان نەژادە جیاجیاكان بەو ئەندازەیەی دوای هاتنی ئەو توند نەبوو .

بۆیە شەقامی كوردی لە كەركوك هارڤی وەكو ناحەزی كورد پێناسە دەكەن ، جگە لەوەی كە دەڵێن هیچی باشی نەچاندووە كەوا نەژادە جیاجیاكان لە كەركوك لە یەكتری نزیك بكاتەوە .

كوردی كەركوك ناهەقیان نییە ئەم جۆرە تێڕوانیەیان لەلا بچەسپێت ، لەبەر ئەوەی بە كەمێك رامان لە لێدوان و رەفتارەكانی سەبارەت بەم شارە ، هەموو كەس لێی دەكەوێتە گومانەوە ، هارڤی لە كۆنگرەیەكی رۆژنامەوانیدا گوتی: (كەركوك شارێكی كوردستانی نییە!)ئەمە بە لای كەمەوە ئەو بەریتانییەو دەبوایە لانی كەم بزانێت كەركوك لە مێژووی ئەوان و هاوكێشەی سیاسی و ئابووری بەریتانیادا چی دەگەیەنێ و بە چ ناهەقییەك بە عێراقەوە لكێنراوەو كێش لێی بەرپرسیارە؟.

جگە لەوەی دەبوایە رەهەندی ئەم لێدوانە ناڕەوایەی بزانێ و بزانێ چەندە رەنگدانەوەی خراپی لەسەر نەژادە جیاوازەكانی كەركوك دەبێت.

هارڤی چەندین جار لە كەناڵەكانی راگەیاندنەوەو لە وەڵامی پرسیاری رۆژنامەنووساندا ، سەبارەت بە گەڕاندنەوەی عارەبی هاوردەو سودمەندی كەركوك بۆ شارو زێدی خۆیان ، كەسیاسەتێكی نارەوای رژێمی بەعسی پێ ئەنجامدراوە ، لێدوانی نابەجێ و خراپی داوە كە نابێ هاوردە بە زۆر لە كەركوكەوە بگەڕێنەوە بۆ سەر زێدو جێگەو رێگەی سروشتی پێشووی خۆیان لە باشووری عێراقدا .

لە کاتێکدا یاسای بەڕێوەبردنی دەوڵەتی عیراقی ئینتقالی ڕاشکاوانە ئاماژەی بە گەڕاندنەوەی عارەبە هاوردەکان بۆ زێدی خۆیان و کوردە ئاوارەکانیش بۆ کەرکوکی زێدی خۆیان کردووە.

هارڤی بڕیاری گەڕانەوەی بەعسیەکانی بۆ سەر کارەکانیان بە پەلە جێبەجێ کرد ، لە کاتێکدا سەدان و هەزاران کورد لە سەر کار لادران و ڕاگوێزران تەنیا لەبەر کورد بوونیان ڕژێمی بەعس دەریکردبوون، تا ئێستاش هەر چاوەڕوانی گەڕانەوەیانن بۆ سەر کارەکانیان ، بۆ گەڕانەوەی ئاوارەو کوردە دەرکراوەکان ، هارڤی نەك هیچ ئاسانکاری نەکردووە ، بگرە پشتگوێشی خستووە ، تاکو ئێستاش یەك خانووی داگیرکراوی کورد کە بەعس دابوویە عەرەب نەدراوەتەوە بە کورد و هارڤیش هیچی نەکرد.

هارڤی لە کاتی دانانی ئەندامی نوێ لە ئەنجومەن لە جێی ئەندامە کوژراوەکانی ناو ئەنجومەنی پارێزگای کەرکوك بە ئاشکرا فێڵی لە گرووپی کوردی کرد لە جیاتی (عەگار تەویل)ی عەرەب کوڕەکەی دانرا ، بەلاّم بۆ دانانی ئەندامێك لە جێگەی خوالێخۆشبوو (نیزامەدین گلی)کورد ، رازی نەبوو یەکسەر براکەی دابنرێت و کردیە هەڵبژاردن و دەرگای خۆ کاندید کردنی بۆ عارەب و تورکمانیش خستە سەر پشت ،کەچی دەبوایە هەر بۆ کورد بێت ، لە کاتێکدا دوای مردنی (مستەفا کەمال یایچی)ی تورکمان ، هارڤی خۆ کاندید کردنی بۆ جێگەکەی تەنها لە تورکماندا قەتیس کرد.

هارڤی بۆ گەڕانەوەی (یایچی)بۆ سەر ئیدارەی کەرکوك کارئاسانی بۆ تورکمان و داواکەیان کرد ، بەلاّم بۆ گەڕانەوەی هەر سێ ناحیەی (قەرەهەنجیر و شوان و سەرگەران)کە داوای گرووپی کورد بوو بۆ

گەڕاندنەوەیان بۆ سەر ئیدارەی کەرکوك ، گوێی لە کورد نەگرت و هەر دوای خست.

ئەم هەموو لایەنگیری و ناعەدالەتییە ئاشکرایەی پۆل هارڤی لە ماوەی بەڕێوەبردنی پۆستەکەیدا لە کەرکوك ، نەك هەر جێی گومانی کورد بووە لە پاکی و بێ لایەنی هارڤی ، بەڵکو تێڕوانینی(دژە کوردی) لە کارەکانیدا لە لای کەرکوکیەکان چەسپاند.

نەك هەر ئەوەندە بگرە بووە مایەی گرژی و دڕدۆنگی و نا ئارامی زیاتر ، لە جیاتی چاندنی تۆوی ئاشتی و برایەتی و تەبایی لە شارەکەدا.

بۆیە کوردی شاری کەرکوك هەقی خۆیانە بپرسن ئەرێ هارڤی بۆچی وا دەکات؟ئایە بەم ڕەفتارانە خزمەتی چی و کێ دەکات؟ئەم قسانەی شەقامی کوردی نیشانەی دەیان پرسیاری بێ وەلاّم وەکو ڕای گشتی کەرکوکیەکان ، ڕووبەڕووی حکومەتی بەریتانیا دەبێتەوەو هەق وایە (تۆنی بلێر)ی سەرۆك وەزیرانی وڵاتەکەی کە دۆست و هاوپەیمانی کوردە (خۆی گوتەنی)لە ڕەفتارەکانی پۆل هارڤی بکۆڵێتەوەو بزانێت ئەم پیاوە کە نوێنەری ئەوانە بۆ پۆستێکی وا گەورەو گران لە ماوەی جێبەجێکردنی کارەکانی لە پۆستەکەیدا ، ئایا لە ئاستی لێپرسراوێتیدا بوو؟یان بۆتە مایەی دروستکردنی تێڕوانینی خراپ لە بەرامبەر وڵاتەکەی کە ڕۆڵی بەرچاوی لە ڕزگارکردنی گەلانی عێراقدا گێڕاوە؟!

خۆش أخُوە

نە دۆست و نەدوژمنیش چاوەڕوانی ئەوەیان نەدەکرد ، کە گەڕانەوەی کەرکوك بۆ ئامێزی کوردستان لە دوای نەمانی صەدام و رژێمەکەیەوە هێندە بخایەنێ و کوردو عارەبیش هەر یەکە بۆ زێدی خۆیان بگەڕێنەوە ، عارەب کەرکوك چۆڵ کات و کوردیش بگەڕێتەوە بۆ کەرکوك . بەلاّم پێدەچێ گەمە سیاسییەکان پاشە قولگرتن بن لە نەرم و نیانی و پشوو درێژی سەرکردایەتی سیاسی کورد و رێگەی هاتنە دی ئەو ئاواتانە ، پڕ درك و دالّ تربکات و تا دێت ئالۆزتریش بکرێت. راستە کورد پشووی درێژە و توانای ئارام گرتنی لە خەڵکی تریش زیاترە ، بەلاّم ئەمە ئەوە ناگەیەنێ کەوا گرووپی کوردی لە ناو ئەنجومەنی پارێزگای کەرکوکدا ، کلك گرێدان و پیلانی گرووپی عارەبی و تورکمانی بە سەریدا تێپەڕێت ، بەو مانایەش نییە کە هەر کارو رەفتارێکی پیلانگێڕانە بکەنە (أمر الواقع)لە ناو ئەنجومەنی پارێزگاداو گرووپی کوردیش ناچار بکەن دەنگی بۆ بدات، ئیتر ئەوە هەڵوێستی کوردە .

مانای وانییە هەرچی لەناو ئەنجومەندا گرووپی ئێمەی پێ (ئیحراج)کرا ،

★لە هەفتەنامەی گەڕانەوە ، ژمارە (١٢)ی رۆژی ٢٠٠٤/٥/٢٧ دا بلاّوکراوەتەوە.

ئەوە هەموو کورد پەسەندیەتی ، نەخێر بۆ کلك گرێدان و پیلانگێڕی لە دژی کوردستانێتی کەرکوك و زۆرینەی کوردیش لەم شارەدا.

ئەم شاری گڕو کڵپەیە ، دەریایەك خوێنی کوردی تێکۆشەری لە پێناودا دراوە ، ئەگەر بەرامبەر نەرمی نواندنی سەرکردایەتی سیاسی کورد ،کلك گرێدان و پیلانەکانی ئەمڕۆ درێژە پێدانی پیلانەکانی رابردوو بن، بەلاّم لە ژێر ناوی (قارداش) و (إخوە)وە بە شێوازی مۆدێرن و تازە ئەوە سەرنجام قبولّ کردن و هەرس کردنیان (مەحاڵە).

دەستبەردان و سازش و تەنانەت بچووکترین پاشەکشە پێکردنی کورد لە هەوڵەکانی دا بۆ ئازادکردنی راستەقینەی گیانیی و جەستەیی کەرکوك ، لە ژێر هەر پەردەو پاساوو بروبیانوویەکەو بێت ، تەنانەت بە سەر لەقاندنی ئەمریکیە هاوپەیمانەکانیشەوە ، چانسی سەرگرتنیان ئەستەمەو گەمە کردنێکی ناحەزانی کوردە بە کارتی سوتاو.

نەرم ونیانی سەرکردایەتی سیاسی کوردیش سەبارەت بە گێڕانەوەی کەرکوك بۆ ئامێزی کوردستانی دایك ، لەبەر حەساسی هەلومەرجەکە ،مانای ئەوە نی یە بەرامبەرەکان هەل پەرستانە (حیز فرسەتی)بنوێنن و پێشیان وابێ کە بۆیان دەچێتە سەر ، ئەوە با دڵنیابن و زۆر (سەهون) ، چونکە ئێمەی کورد پشوومان درێژەو (حەوت پەراسوومان لە ئومەتی محەمەد زیاترە) بەلاّم لە هەموو کەس و لایەك زیاتر شارەکەی خۆمان خۆشتر دەوێت .

خواردنی هەڤیشمان مێژوو سەلماندوویەتی کەوا (یاریکردنە بە ئاگر) هەر کون و کەلەبەرێکیش کە بۆنی ئاژاوەو پشێوی نانەوەی لێوە بێ ناهێڵین

تاسەر ئاوالأبێت ، زۆر لاشمان ئاسانە کە بە شێوازی کوردانەی خۆمان و حیکمەتی پشوو درێژیمان ، هەموو کون و کەلەبەرێك کە بۆنی ناحەزی و ئاژاوەگێڕیی و هەق خواردنی لێ ئاودیو بێت بە کۆنکرێت بگرین .
هەق خوادنی کوردیش لە کەرکوکدا وەکو خواردنی ئەو لەتە نانە وایە کە بزن نەگبەتی دەیگرێ و نانی شوان دەڕفێنێ.

★ ★ ★ ★

دیسان کەرکوك لە پریاسکە دەنرێتەوە!!

کەرکوك بە درێژایی تەمەنی عێراق تەوەرەی سەرەکی کێشەی نێوان بزاڤی کوردایەتی و دەسەلأتی ناوەند بووە ، رژێم لە دوای رژێمیش ئەم کێشەیەی بەرەو ئالۆزتر بردووەو هەوڵی چڕوپڕی گۆڕینی سیماو باری دیمۆگرافی تاکو رووخاندنی رژێمی بەعس و سەدامیش لە گەرمەیدا بوو.
کەرکوك لە گشت دانوستانەکانی سەرکردایەتی سیاسی کورد و دەسەلأتی ناوەندا ، ململانێی توندی لە سەر کراوە ، وێڕای ئەوەی کە دوژمنەکان لە دۆستەکانمان چاکتر حەقیقەتی کوردستانێتی کەرکوك دەزانن . بەلأم دەریاچەیەك نەوت و کانگای پڕ لەسامانی وایکردووە ، کە دەستبەرداری نەبن و هەمیشە لە پیلانگێڕان و گۆڕاندنی سیمای کوردانەی دابن.
هەر لە سۆنگەی ئەوەشەوە بووە ، کەهەمیشە لە دانوستانەکاندا پرسی کەرکوك لە پریاسکەنراوەو دواخراوە تاکو ماوەی خۆ قایم کردنیان پێ بە سەر بردووەو مانۆڕ و مانۆڕکارییان تێدا کردووە.
هەموو کاتێك لە سەرەتای گفتوگۆکاندا بەرامبەرەکانمان نەرمییان

-★لە هەفتەنامەی ئالأی ئازادی ، ژمارە(٥٥٠)ی رۆژی دووشەمە ٢٠٠٤/١/٢٦دا بلأوکراوەتەوە

نواندووەو بەڵێنی بریقەداریان سەبارەت بە ئاکامی ئەو لە پریاسکەنانەی کەرکوک داوینەتێ ، پاشان کە خۆیان قایم کردووەو دەسەڵاتیان توندوتۆڵ کردووە ، بەدەیان بڕوبیانوو پاشگەز بوونەتەوەو کەوتوونەتە وێزەی کەرکوک و دەستیان داوەتە دەرکردن و راونان و کوشتن و گرتنی کوردەکەی و دەیان شێوەو شێوازی زۆر نا مرۆڤانەیان لە پێناو بە عارەبکردنیدا بە کار هێناوە.

هەقی وایە لەم وەرچەرخانە گەورە مێژووییەدا ، ئیتر سەرکردایەتی سیاسی کورد لەو هەموو بەڵێنە درۆو پاشقولە لەبۆسە نراوانە بێداربێتەوەو بەرۆکی خۆشباوەڕی و موجامەلەو سازش کردنیش بەردەن ، دەئیتر لە (پریاسکەنانی کەرکوک) بابەس بێ ، ئاخر کەی کورد داشی لەمە سوارتر دەبێ؟!!

هەقی وایە ئەزموونە تاڵەکانی خۆمان لە بیر نەچێتەوەو دەرس و پەندی لێ وەرگرین . هێندەش ئەزموونمان هەیە بەشی زانکۆیەکی سیاسی دەکات بۆ پێگاندنی سەدان سەرکردەی بە هەڵوێست و بوێر و خۆنەویست . بەلاّم بە داخەوە هەندێکی بە نەخۆشی بیر چوونەوەو هەندێکی تر بە کورسی چەسپ بوون .

هەندێك گیرفان کون بوون و هتد ، خەریکن ئەمجارەش پیلان و فرت و فێڵە کۆنەکەی دوژمنانی کەرکوك و کوردستان لە خشتەیان دەبات و بە بڕوبیانووی نابەجێ تێدەکەون.

ئەگەر ئەمجارە سەرکردایەتی سیاسی کورد لە سەنگی خۆی و دۆزەکەی و کەرکوکیش لە ناو هاوکێشە سیاسیەکاندا حاڵی نەبێت.ئەوا غلۆر

بوونەوەیەکی تری نەگبەت بەرێوەیە بۆ چارەنووسی کەرکوك و کەرکوکیەکان و تەنانەت دۆزەکەش بە گشتی ، چونکە کەرکوك چەقی قورسایی دۆزی کوردە لەم بەشەی کوردستاندا.

سەرکردەکانی کورد ئەگەر ئێوە لەبەر سەرقاڵی خۆتان بوارتان نییە بەو ئەزمونانەدا بچنەوە کە لە زاکیرەماندا هەڵکۆڵدراون ، ئەوە هەقی وایە تاوێك گوێ بۆ رازو نیازی قەڵەمەکانی ئێمەی خەمخۆریش بگرن و بزانن ئایە ئێمە گوێز دەژمێرین ، یان دەست لە سەر برینەکاندا دەنێین، ئێ خۆ مەرج نییە حەکیم هەر لە سەر کورسی بێت . زۆر جار لە سەر دۆشەگ و زەوی رەق و تەقیش حەکیم چارەی دەردی پێیە.

*   *   *

کەرکوك لە نێو تۆڕی پاکتاوی نەژادی دا

بە درێژایی کێشەو ململانێکانی بزاڤی کوردی لە گەڵ دەسەڵاتدارانی عێراقدا شاری کەرکوك هەمیشە خاڵی بنچینەیی و تەوەرەی سەرەکی ناکۆکییەکان بووە،چونکە کورد نە دەستبەرداری کەرکوك دەبێت نە سازشی لە سەر دەکات.

لە هەموو دانوستانەکانی کوردو لایەنی دووەمدا هەمیشە شاری کەرکوك قورسترین کێش و گەورەترین قەبارەی گفتوگۆکانی هەبووە،لە ژێر کاریگەری زۆر هەلومەرجدا ،لە ژێر گوشاری دەیان کارت و ناهاوتایی تەرازووی هێزەکانیشدا،هەرگیز هیچ یەکێك لە رژێمەکان نەیانتوانییوە کورد بهێننە سەرچۆك بۆ سازشکردن لە سەر کەرکوك ،ئەویش رەنگە زیاتر لە بەر دوو هۆی بنچینەیی بێت کە کورد ناشێ و نابێ دەستبەرداری بێت،یان سازشی لە سەر بکات:

یەکەمیان: لە بەر ئەوەی کەرکوك لەوەتەی هەیە واتە لە پێش لە دایکبوونی مەسیح و لە دێر زەمانەوە زێد و خاك و نیشتیمانی باوك و باپیرانیەتی و ئەوەش چۆتە خانەی بەڵگەنەویستییەوە.

دووەم: کەرکوك هەڵکەوتەیەکی جیۆپۆلەتیکی باشی هەیەو بە

* لە رۆژنامەی کوردستانی نوێ-ژمارە ٩٩٢٢ پێنج شەمە ٢٠٠٠/١١/٩ دا بلاۆبۆتەوە

دەوڵەمەندترین بیرە نەوتیەکانی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست دادەنرێن هەروەکو ئینگلیزەکان وتویانە لە سەر دەریاچەیەکی نەوتدایە.بەڵام بە داخەوە هۆی دووەم کە بۆ هەموو دونیاوهەمووگەلان مایەی بەختەوەری و ئاسودەیی یە،کەچی بۆ ئێمەی کورد، زیاتر دۆزەکەمانی ئاڵۆز کردووەو بۆتە مایەی بەدبەختی، چونکە یەکێکە لە فاکتەرە سەرەکیەکانی مانەوەی داگیرکەران و دەست لێ هەڵنەگرتنیان لێی .

بۆیە هەمیشە رژێمە یەك لە دوای یەکەکانی عێراق دوای ئەوەی کە بێ ئومێد بوون لەوەی کەرکوك لە ژێر دەستی کورد دەربهێنن و لە ئەنجامی بێ هوودەیی هەوڵە بەردەوامەکانیان هەمیشە بیر لە رێگەو شێوازی ئەو تۆ دەکەنەوە کە درێژە پێدەری هەوڵ و سیاسەتەکانیان بێت.هەر بۆیە رژێمی بەعس لەعێراقدا هەر لە سەرەتای حوکمڕانییەکەیەوە تاکو ئەمڕۆش بەم بیانوانەوە درێغی لەو سیاسەتە نەکردووە، کە دەتوانین بەم شێوەیەی خوارەوە کورتیان بکەینەوە :

یەکەم:حکومەتی ئێستای عێراق هەر لە گەڵ هاتنە سەر حوکمی دا دەستی بە گواستنەوەی کرێکارو فەرمانبەرو تەکنیککارەکوردەکانی کۆمپانیای نەوتی کەرکوك کرد بۆ دامودەزگاو فەرمانگەکانی شارەکانی تری کوردستان و هەندێکیشی بۆ شارەکانی خوارووی عێراق رەوانە کرد.

دووەم: لەگەڵ هەڵگیرسانەوەی شەڕی کوردو دەسەڵاتی مەرکەزی لەنێوان ئازاری ساڵانی ١٩٧٤-١٩٧٥دا رێژەیەکی زۆری کوردی شاری کەرکوك چوونە

ریزی شۆڕشی ئەیلولی کوردایەتیەوە،ئەوەش وایکرد کە رژێم لە دوای نسکۆی ساڵی١٩٧٥وە ماڵ و موڵك خانوویان حیجز بکات و نەهێڵێت بگەڕێنەوە بۆ جێگەو رێگەی خۆیان.

سێیەم: لە دوای نسکۆکەوە تاکو شەڕی عێراق –ئێرانیش رژێم بە دەیان بیانووی ترەوە کەوتە تێکدانی گەڕەکەکان وگۆڕینی ناوی گەڕەك و شەقام و خوێندنگەو شوێنە گشتییەکان و ناوی عەرەبی لێنان.

بەناوی نەخشەی تازەی شارو دروستکردنی شەقام و جادەشەوە چەندین کۆڵان و گەڕەکی شێواند.لە کاتێکدا پەیتا پەیتا عەرەبی دەهێناو دەیان ئیمتیازی دەدانێ . گەڕەکی دوو هەزارماڵ لە پاڵ گەڕەکی عەرەفە و شوقەکانی موسەڵڵاو ئینجا گەڕەکەکانی (النصر، یەکی ئازار ،وەحدە،حوڕییە) و چەندینی تر کە بە عەرەبە دەهەزارییەکان ناسراون.

چوارەم: لەگەڵ سەرهەڵدان و گەشەکردنی شۆڕشی نوێدا کەرکوکیش وەکو هەموو جارێ کە داینەمۆی شۆڕش بووە، لاوەکانی کەوتنە جۆش و خرۆشاندنی شۆڕشەکە.بەتایبەتیش لە کۆتایی حەفتاکاندا زیادبوونی هێزی پێشمەرگەو لە کاتێکدابوو کە رژێم لە گەڵ ئێراندا نیازی باش نەبوو،لەگەڵ هەڵگیرسانی شەڕەکەشدا لەگەڵ ئێراندا، زۆربوونی پێشمەرگەو سەربازی هەڵاتوو لەو کاتەی کەرژێم پێویستی بە چەکدارێك زیاتر هەبوو تا بیکات بە گژ ئێراندا، باشترین بیانووی بۆ رەخسا کە گوشار بخاتە سەر کوردی کەرکوك.بۆیە پەنای بردە بەر رەفتارێکی دڕندانەی تر، ئەویش گرتن و ئازاردانی باوك و دایك و کەس وکاری

پێشمەرگە، پاشان راگواستنیان و ناچار کردنیان بە بەجێهێشتنی شاری کەرکوك.

پێنجەم: پێ بە پێ دەرکردن و راگواستنی کورد لە کەرکوك و هێنانی عەرەب و بەخشینی چەندین ئیمتیاز پێیان ، بڕیاریدا تاپۆ کردنی زەوی و خانوو بۆ کورد قەدەغە بکرێت، کورد بۆی هەبوو خانوو یان زەوی و موڵك لە کەرکوك بفرۆشێت، بەڵام ئیتر نەیدەتوانی زەوی وخانوو بکڕێت چونکە تاپۆ نەدەکرا.

شەشەم: لەناوەڕاستی هەشتاکان بە دواوە، بەتایبەتیش دوای سەرنەکەوتنی دانوستانی حکومەت و یەکێتی نیشتیمانی کوردستان، رژێم زۆر دڕندانەتر لە جاران کەوتەوە وێزەی ناوچەکانی دەورو بەری کەرکوك و کەوتە راگواستنی هەموو گوندەکانی ناوچەکانی (سەرخاسەو، بیبانی و دەشتی ساڵەیی وشوان و ترکەلان و تۆپزاوەو کۆمەڵێکی تر) گوندەکانیشی تەخت کردو خەڵکەکەی لە چەندین ئۆردوگای زۆرە ملێدا لە دەوروبەری هەولێرو سلێمانی پەستا.

حەوتەم: لە بەهاری ساڵی ١٩٨٨یشەوە رژێم دەستی بە شاڵاوەکانی ئەنفالە بەدناوەکان کرد و لەوەشدا گەورەترین شاڵاوەکان بەبەر ناوچەکانی کەرکوك کەوتن،لەگەڵ ئەو شاڵاوانەشدا رژێم لە ناو شاری کەرکوکدا ماڵ و خێزانێکی زۆری دەرکرد بە بیانۆی ئەوەی گوندنیشینەکانیان لە ماڵی خۆیاندا حەواندۆتەوە.

هەشتەم:دوا بە دوای داگیرکردنەوەی شاری کەرکوك و شکستە کاتییەکەی راپەڕینی بەهاری ١٩٩١یش،لە کاتی کۆڕەوەکەدا ،رژێم زۆر بە توندی کەوتە

وێزەی کوردی کەرکوك و بە بیانۆی بەشداری کردن لە راپەڕینی شاری کەرکوك و رزگارکردنی .سەدان کوردی گرت و دەرکرد و راگواست،گیراوەکان تاکو ئێستاش بێ سەر و شوێنن.

نۆیەم:دوای دیاری کردنی هێڵی (٣٦)لە لایەن ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوە یەکگرتووەکانەوە کە شاری کەرکوك ناگرێتەوە،رژێم باشتر دەستی والا بوو بۆ دەرکردن و راگواستنی کوردی کەرکوك و دەوروبەری و هێنانی عەشیرەتە عەرەبە مەڕدارەکان بۆ باکوری خۆرهەلاتی کەرکوك بە نیازی دروستکردنی پشتێنەیەکی ئەمنی بە دەوری کەرکوکدا ئەویش بە دروستکردنی چەندین ئۆردوگا و خانوو دابەشکردنی زەوییە کشتوکاڵیەکانی ئەو ناوچانە بە سەریاندا ،لەگەڵ چەندین ئیمتیازی تریشدا .

دەیەم:دوای دەست والا بوونی رژێم بۆ زیاتر شێواندنی باری دیموگرافی کەرکوك وپاکتاوکردن وراگواستنی بەردەوام و چڕوپڕکردنی شاڵاوەکانی گەیشتە ئەوەی بە زۆر کوردی کەرکوك ناچار بکات کە ناسنامەیان لە کوردەوە بگۆڕن بۆ عەرەب هەرکەسێکیش ئەوە نەکات کاری رایی ناکەن و دواتریش گوشاری دەخەنە سەرو دەری دەپەڕێنن.دیارە (تصحیح القومیە)لەراستیدا(تغیرالقومیە)یە رەفتارێکی شۆفێنیستانەی تری حکومەتی عێراقە کە لەگەڵ هیچ عورف و یاساو رێسا و نەریتێکی مرۆڤانەو نێو دەوڵەتیشدا یەك ناگرێتەوە .لێرەدا وا پێویست دەکات کە لە ئاستی هەڵکشانی شاڵاوەکانی تەعریب وراگواستن لە دوای دەستنیشانکردنی هێڵی(٣٦)ەوە هەڵوەستەیەك بکەین و ئەو پرسیارە لە خۆمان و نێوەندە

سیاسییەکان و نەتەوە یەکگرتووەکانیش بکەین کە بۆچی لەدوای دیاریکردنی ناوچەی دژەفڕین و هێڵی (٣٦)ەوە لە لایەن نەتەوە یەکگرتووەکانەوە،حکومەتی عێراق زۆر گەرمتر ،چڕتر،خێراترو بە گوڕتر لە پێشان کەوتۆتە شاڵاوی راگواستن و پاکتاوکردنی نەژادی کورد لە کەرکوك بە تایبەتی و ناوچەکانی تری کوردستانیش بە گشتی؟!

لە هەموو بارەکاندا چڕو پڕو خێراتر کردنی شاڵاوەکانی پاکتاوکردن و راگواستن لە کەرکوك و ناوچەکانی تری کوردستاندا حەقیقەتێکی تاڵی حاشا هەڵنەگرە هەق وایە هۆکارەکانی دەست نیشان بکرێن و نەتەوە یەکگرتووەکانیش لەو راستیە تاڵە بەردەوام ئاگادار بکرێنەوە کە چیتر بێ دەنگ نەبێ ، بۆ ئەو مەبەستەش پێویستە یەکدەنگی رای گشتی کوردی دروست بکرێت و بکرێتە کارتی گوشار بۆ هەڵوێست وەرگرتنی دەزگایەکی گرنگی نێو دەوڵەتی وەك (UN)لەو سیاسەتە ترسناکە.

* * *

کەرکوك ....کاك رزگار پاکانە بۆ کێ دەکات ؟

((لەپێش هەموو شتێکدا کەرکوك بەم هەموو برینەوە بەرگەی ئەم هەموو ترۆمنەتە ناگرێت وخزمەتکردنیشی بەهەموو شێوەکانیەوە ئەرکی هەمووکوردێکە،ئەگەر تۆزقالێك هەست وهۆشی کوردانەی هەبێت چ جای ئەوەی کە خۆی بە لێپرسراو دەزانێ)).

لەم ڕۆژانەدا ڕزگار عەلی سەرۆکی ئەنجومەنی پارێزگای کەرکوك لەدیمانەیەکی تەلەفیزیۆنی کەناڵی ئاسمانی کورسات دا وەڵامی هەندێك پرسیاری دایەوە،ئەوەی جێی سەرنج بوو لە وەڵامی یەکێك لەپرسیارەکاندا زۆر راشکاوانە پاکانەی بۆ دەسەڵاتی کوردی و حکومەتەکانی هەرێم کرد کەزیاتر مەبەستی ئەوەی سلێمانی بوو ،گوتی((حکومەتەکانی هەولێرو سلێمانی هیچیان لەرووی یاساییەوە مولزەم نین کەپارە بۆکەرکوك و پرۆژەکانی بنێرن ،بەڵام وەکو ئیلتیزامێکی ئەخلاقی ناردوویانە))گوایە کەس هەقی ئەوەی نییە لۆمەی هەرێمەکانی کوردستان بکات لەخۆدزینەوەیان بەرامبەربەکەرکوك و نابێ گلەیی و گازاندەیان لێ بکرێ .

نازانم چی لەپشتی ئەم پاکانە و پاساوهێنانەوەیەوە هەیە،رەنگە بۆرازیکردنی سەرووی خۆی بێ لەحزبەکەیدا،یانیش بۆدڵدانەوەی

حکومەتی هەرێمەکەی سلێمانی بێت،کە چەند رۆژێك پێشتر لە

*لە هەفتەنامەی هەواڵ ژمارە ١٧٠ رۆژی ٢٠٠٦/٢/٢٥ دا بلاوکراوەتەوە.

بەرنامەیەکی تەلەڤزیۆنیدا نووسەریکی کەرکوکی رەخنەی لێیان گرتبوو بە کەمتەرخەمی کردن بەرامبەر بە کەرکوك..بەهەرحاڵ ئەوە خۆی باشتر دەزانێ بۆچییە؟!!!بەڵام ئەم تێڕوانین و لێدوانانە ڕەهەندی زۆر خەتەرناکیان بۆ داهاتووی دۆزی کەرکوك هەیە ،هەروەك چۆن لە تێوە ترنجاندنی بۆناو مادەی (٥٨)ی یاسای کاتی بەڕێوەبردنی دەوڵەتی عێراق بێ لێکدانەوەی ئاکامەکەی دوژمن توانی گومانی کوردی بوون و کوردستانی بوونی کەرکوکمان پێ بکاتە ناوچوارچێوەیەکی یاساییەوە و دواتریش لەدەستووری هەمیشەییدا چەسپێندرا و وەکو هەنگوینیان لەدارا دۆزیبێتەوە ،کەوتنە زۆڕنا لێدان بۆدەستوورەکەو کەرکوکمان دایە دەستی قەدەری راپرسییەك، کە تائێستا نەخۆمان بۆی ئامادە کردووە نەدەشتوانین خۆمانی بۆ ئامادەبکەین .

بابێمەوە سەر ئەو یاسا نایاساییەی کە کاك رزگار باسی دەکات و شەرعیەتی بێ دەنگی ودووره پەرێزی لەکەرکوك دەداتە دەسەڵاتی کوردی ، بۆیە ئێمەی کەرکوکی دەپرسین ئەی ئەو کاتانەی کە رۆڵەکانی کەرکوك لەهەموو کونج و گۆشەو پەنا بەرد و سەنگەرێکی ئەم کوردستانەدا ودوور لە کەرکوك شەهید دەکران بە چ یاسایەك بوو!!!!؟؟؟

ئەو کاتەی کاك ئازاد هەورامی لە(شێخ ئایش) لەبناری قەندیلدا شەهید بوو،ئەو کاتەی کە پێشمەرگەکانی کەرکوك لە تیپەکانی ٢١ی کەرکوك

و٢٣ی سورداش و ٢٥ی خاڵخاڵان و٥٧ی سەگرمە وگەلێ تیپ و مەڵبەندوتەنانەت حزب و ڕێکخراوی تردا لەدوورترین شوێن و سەنگەری کوردستان و تەنانەت کوردستانی ڕۆژهەلاٚتیشدا لە گەرمەی هەڵمەتدا شەهید دەکران بە چ یاسایەك بوو!!؟؟؟

ئەی ئەوکاتەی کە شەهید(پاڵە)ی کادیروفەرماندە وقارەمان لەسەنگەرەکانی بادینان لەداستانێکدا شەهیدبوو،کەپێکەوە چوبوونە بادینان بەچ یاسایەك بوو ؟!!ئەوکاتەی کە ڕۆڵەکانی کەرکوك لەدۆڵەکانی(باڵەییان ، پڵنگان ، شەهیدان ، مەلەکان ، بالیسان ، هیران ونازەنین، سماقولی، شارباژێر ، شارەزوور، پشدەر، بیتوێن ، دەشتی کۆیە وبەڕانەتی وهەولێر) لەسەنگەرەکانی پێشەوەدا شەهید دەکران بەچ یاسایەك بوو؟.ئەوە دانەدانەی داستانەکانی پێشمەرگە لەسەرتاپای کوردستان دا بە هەوێنی خوێنی شەهیدانی ڕۆڵەکانی کەرکوك تۆمار دەکران بەچ یاسایەك بوو؟؟؟!!

من نازانم کاك رزگار چەندە لەیاساو پابەندبوون بەیاساو کام یاسا دەدوێ ؟؟!!!لەکاتێکدا لەم وڵاتەدا ئەوەی سەروەرنەبێ یاسایە ئەوەی پێشێل دەکرێ یاسایە،هەرچەندە لەراستیدا دەتوانین بڵێین یاسا هەرنی یە ،ئیتر بۆ لەبەدبەختی کەرکوکیەکان وپاکانە بۆ خەڵك کردن، یاسا وا قیتەوە بووە!!!؟

زۆرشت کران وکەس باسی یاسای نەکرد ،کەنەجەف و کەربەلا نۆژەن دەکرێنەوە بەچ یاسایەکە، کە پردی (ئەئمە) رووخا بەچ یاسایەك مردووەکانی نوقمی کۆمەك کران وتەنانەت لەهەرێمەکان وئەنجومەنی

پارێزگای کەرکوکیشەوە شیوەنی دنیایان بۆکرا لە کاتێکدا خەمخۆری خۆیان هەبوو زۆر بەزیادیشەوە،کەچی ئاوارە لەقوڕگەوزاوەکانی ناو فەیلەق ومەلعەبەکە و پەنجا عەلی وهتد زۆر لەپێش تر بوون ،کەچی تائێستاش نوقمی دەیان کێشە وگرفتن و کەسیشتان مێش میوانتان نی یە بەچ یاسایەکە !!!؟؟ئایا کەس لە حکومەتەکانی سلێمانی وهەولێر لەپرۆژەو نازو نیعمەتەکانی خۆیان گرتەوە ؟؟؟!!! ئەی ئەو ملیۆنان دۆلارەی ساڵانە سەرکردەکانی کورد لەسەر حیسابی کوردو کەرکوك تەخشان و پەخشانی دەکەن بەچ یاسایەکە؟؟!!!

من تێ ناگەم ئێستا بۆچی تڕومنەتی (ئیلتیزامی ئەخلاقی) بەئێمە دەفرۆشن ؟؟!!کامە ئیلتیزامی ئەخلاقی ڕێگە بەوە دەدات کە بەبیانووی نایاساییەوە کەرکوك لە کوردستان دابڕپێنرێت ؟!کامە ئیلتیزامی ئەخلاقی دەڵێ کاتێك پارەی پیاڵە چایەك (لەچاوئەوەی سلێمانی یەوە) بۆ کەرکوك خەرج بکرێ، منەتی یاساو نایاسایی و تڕومنەت کردنی تیا بکرێتە سەر ئەم کەرکوکە نوقمی خوێن و برینەی قوربانی ی کوردستان ؟؟!!لێرەوە دەمەوێ بە کاك رزگار عەلی و هەمووسەرکردایەتی کوردودنیاش بڵێم ئەوەی کە بەم تڕو منەتەوە بۆ ئەم کەرکوکە کراوە ،ناکاتە پارەی تەنیا یەك خانووی هەندێکیان،ناکاتە تەنیا یەك دلۆپێ خوێنی تەنیا یەك شەهیدێکی گومناوی کەرکوکیش . چ جای خوێن وقوربانی چەندین سەرکردەو فەرماندەو پێشمەرگەوزیندانی وهی تریش .

ئەوە کام یاسا یان ئیلتیزامی ئەخلاقییە وا لەسەرکردایەتی کورد دەکات کە کەرکوکی پەستایە ناو قۆزاخەی مادەی نەگریسی (٥٨) ودواتریش

مادەی(١٣٦)ەوە کە دامانییە دەست قەدەری چاوەڕوانی خێر و سەدەقەی جەعفەرییەکانی بەغداوە و خۆیان لە ئەرکی لەپێشینەی سڕینەوەی شوێنەواری تەعریب و تەرحیل و تەهدیمەکانی سەدام و جەعفەرییەکان بدزنەوە !!!؟؟؟

لەوانەش سەیرو غەریب تر ئەوەیە کە هەرکەسێکمان لەوپەڕی پەرۆشییەوە باسی بێ نازی کەرکوک دەکەین و دەڵێین کەرکوک لەگوندێکی گەورەی کۆن دەچێت ،یەکسەر هەندێ سەرکردە ولێپرسراو شێتگیر دەبن و هەڵدەبەزنەوە و دەکەونە هەڕەشەو گوڕەشەی نان بڕین و پاشەقولگرتن و ناو و ناتۆرەلێنانی خەمخۆرو نووسەران!!وبەیاسای جەنگەڵیش چەندین سزای مادی ودەروونی ئەوتۆی دەدەن و تاوانباری دەکەن .

لە کاتێکدا نەهێنانەوەی ماڵی زۆربەیان بۆکەرکوک ، باشترین بەڵگەی ئەوەیە کەخۆیان بەخاوەنی نازانن و بێزیان نایەت ماڵ و منداڵیان لەکەرکوک بخوێنن و بژین .

کاک عەلی ، کاک ئازاد ، سیروانەکان ئەنوەرەکان ، شوانەکان ، مامەڕیشە و هەڵۆکان و...و...وهەزاران شەهید ، گۆڕ هەڵتەکێنن و وەرنەدەرەوە وبڕوانن کە لەپەناوسایەی خوێنی ئێوەدا چۆن بەپاڵ پاساوی یاساو تڕومنەتی ئیلتیزامی ئەخلاقییەوە کەرکوک لەناو قوڕو لیتەی بێنازیدا زیاترنوقمی بڕین دەکرێ !!!!!!

قەلاَی کەرکوك شەهید کرا چیمان کرد؟!

یەکێك لە سەروەرییەکانی هەر نەتەوەو گەلێك شوێنەوارو مەعالیمە دێرینەکانیەتی .دوژمنایەتی و رەگەز پەرستی بەعسیەکانی بەغدا هەر لە سەرەتای دروستکردنی حیزبەکەیانەوە سەبارەت بە کوردو خاکی کوردستان سەرچاوەی گرتووە،هەر لەو رۆژەوە درێغییان لە شێواندن و سڕینەوەی گشت بنەمەکانی بوونی نەتەوایەتیمان نەکردووە.

ئێمەی کورد ئەزموونی زۆر تاڵمان لە گەڵ بەعسیەکاندا هەیە هەر لە کودەتا شوومەکەی شوباتی١٩٦٣وە،کە لە لای ئێمە بە (حەرەس قەومی)ناو دەبرێ،بۆ دووەم جاریش لە ساڵی ١٩٦٨وە بێ پسانەوە تا ئەمڕۆش درێغی یان لە گۆڕینی سیمای کوردانەی(هەر لە خانەقین ومەندەلی و هەتا کەرکووك و شەنگار) نەکردووە لە درێژەی ئەم رەفتارە شۆفینیستیانەیاندا قەلاَی کەرکوکی داگیرکراویش لەم دواییەدا بە شێوەیەکی زۆر بێ بەزەییانە کەوتە بەر شالاَوی سڕینەوەو شێواندن.

شەهیدکردنی قەلاَی کەرکوك بەلگەی ئەو حەقیقەتەیە کە حیزبی بەعس لە سەرە مەرگیشدا دوژمنایەتی هەموو پیرۆزیەکانی کورد دەکات.بەلگەی

ئەوەیە کە چەندە دوژمنێکی سەرسەختەو تەنانەت دژی دارو بەردەکەی کوردستانیشە.رەفتاری شۆڤینیستیانەی سەدام و دارودەستەکەی بە

★لە گۆڤاری شەهید ژمارە(٥)ی ئایاری ١٩٩٩ دا بلاّوکراوەتەوە.

رووخاندن و شێواندنی یەکێك لە کۆنترین قەلاّکانی لانکەی شارستانی ، دەڤەری میسۆپۆتامیاو رۆژهەلاّت وهەموو دونیاش ، بریندار کردن و خوێن وبەربوونی مێژووی کوردو کوردستان نییە بە تەنیا،بەلّکو چەندە کوردی پێ بریندارو نەزیف دەبێ هێندەش بەهاکانی مرۆڤایەتی دەڤەرەکەو قولّیتی رەگی شارستانیانەی رۆژهەلاّتی ناڤینی پێ دەرووشێ هێندەش کۆمەلّگای مرۆڤایەتی دەخاتە بەردەم گەورەترین سەر زەنشتەوە.

هەرچەندە کەم دەنگی کورد لە ئاستی ئەم تاوانە زێدە گەورەیەدا،لە بێ دەسەلاّتی و دامانیەتی ،لەخۆ بەکەم زانین ونا هۆشیارییەتی لە کێشی دۆزە رەواکەی،بەلاّم مانای ئەوە نییە کە کورد بە گشتی و لە عێراقیش بە تایبەتی و هەر لە حیزب ورێکخراوو گروپە سیاسیەکانەوە،هەتا رۆژنامەنووسان و ئەدیب و نووسەرو شاعیران و باقی چین و توێژە کۆمەلاّیەتیەکانی کۆمەلّی کوردەواری ،هیچیان پێ ناکرێ بە شێوەیەك لە شێوەکان،بە قەلّەم،خۆپیشاندان، یاداشتنامەدان بە هەموو دونیا(UN)یش.

هەقی وایە هەموو تاکێکی کوردو هەرکەسێ بە پێی کێشی خۆی و لە جێگەی خۆیەوە بەرپەرسیارەتی و وروژاندنی ئەم تاوانە لە ئەستۆ بگرێ و بە ئەرکێکی نەتەوەیی و نیشتیمانی بزانێت کەچی بە داخەوە نەك وروژاندنی وەکو تاوان لە بەر چاوی دەرەوەو جیهان،بەلّکو لە ناوخۆشدا

هێندەی پێویست گوێ نەدرا پێی.جگە لە چەند هەولّێکی بچووکی رووناکبیرانی کەرکووك بۆ ورووژاندن و خستنەڕووی تاوانی تێکدان و شێواندنی رەمزی کوردانەی شاری کەرکووك زێدی دێرینی کوردەواری ،کەسی تر متەقی نەکرد،ئەمەش نیشانەی لاوازی هەست وهۆشیاری نەتەوایەتی ونیشتیمانییە لەلای زۆربەی کوردەوارییەوە.هەستێك تەنانەت تاکو ئاستی داکۆکی کردن لە حزبایەتی تەسکیش هەلّ نەکشاوە،کە گوزارش لە بەرژەوندی گروپێك دەکات.

ئەوەتا زۆر ئاساییە گەورەترین شەڕو نا ئارامی کە بەرەو چارەنووسی نادیار ڕامان دەپێچێ ، لە سەر ریزە دوکانێك یان لە لا کۆلاّنێك روو بدات.کەچی سەروەرترین مێژوومان بە دڕاندانەترین شێوەو لە بەر چاوی هەموو دونیاو بە رۆژی رووناك سەر دەبڕدرێ ،کەچی هێندە ساردو سڕین بە دەیەکی حیزبایەتیەکە ،نە قەلّەم خرۆشا نە هیچ کۆڕو سمینارو هاوارێکیش جۆشێکی سەند.تۆ بلّێی ئەوە هەر خەمی چەند کەسێکی ئاوارە بێت ،یان نەبەکامی هەست و هۆشی نەتەوایەتی بێت و نەگەیشتبێتە ئاستی پێویست و هێشتا کیسەلّ ئاسا لە دامێنی هەست و هۆشە ناوچەییەکانەوە بە کوورە کوور دەجوولّێ ؟! تۆ بلّێی ئاستی سارد کوترابێ،یانیش هەر پاشەکشەمان کردبێ و تەسلیمی دیفاکتۆی داهێنراوی دەستی دوژمنان بووبین،ئەگینا هەر بە ئاوڕدانەوەیەك فرمێسکی کەرکووك دەبینین کە چۆن بۆ مەملەکەتە بچووکەکەی شێخی نەمر ڕچکەی دەگرت،سلێمانیمان دێتە بەرچاو لە گەلّ دەستە خوشکەکانی دا بۆ تەرمی کۆماری ماهابادی شین و شەپۆڕیان دابەستابوو، خۆ ئاوڕێکی نەختێ

دوورتر شێخی نەهریمان پیشان دەدات شیوەنی هەموو رۆڵەکانی کوردستانی گەورەمان لە دامێنی لاپەڕەکانی مێژوودا دەخاتەوە بیر،ئەی ئێستا دەبێ قەلأی هۆلاکۆ بەزێن چۆن پشتی بچەمێتەوە بۆ کۆستی خوشکە قەلأی ئاراپخای دوا ئارامگای دانیال پێغەمبەر.

بە هەرحاڵ هەست و هۆشی نەتەوایەتی بە لاوانەوەو سەردولکە ، نە دروست دەبێ ، نە گەشەش دەکات، بۆیە دەبێ لە گەمەی ترسناکی سڕکردنی هەست و هۆشی نەتەوەیی و نیشتیمانی بێدار بینەوە، کە دوژمنانمان لە سەر مێزێکی رەنگین دەیخەنە بەردەم سیاسەتمەدارانمان و توێژە رووناکبیرەکانیشمان دەبنە تەمەشاکەر (متفرج)ی ئەو گەمە سامناکە.

رووخاندنی شوێنەوارو شێواندنی سیمای دێرینی کوردانەی قەلأی کەرکووك زەنگێکی ترسناکی چارەنووس سازە بۆ هەموو کوردێك کە لاڤی کوردایەتی لێدەدات ، ئەگەر لەم کارەساتەدا قەڵەمەکان نەخرۆشێن ،شانۆکان نەجۆشێن رقەکان گڕ نەگرن ،مێژوو چیمان پێ دەڵێ،نەوەکانمان بە کوێماندا هەڵبلێن ؟!چی بۆ رووسپێتی مێژووی خۆمان و شانازی رۆڵەکانمان جێ بهێڵین؟!.ئەگەر شەرەفخانی بەدلیسی و حوزنی موکریانی و زەکی بەگ و قاسملو لە مۆڵەتێکدا هاتنەوەچاوی ئازادی و سەرفرازیمان ماچ بکەن؟چییان پێ دەڵێین ؟چۆن ئارەقەی شەرمەزاریمان بسڕینەوە؟.

کەرکوك لە نێوان پیلان و خەمسارديدا

مێژووی شاری کەرکوك هەرلە کۆنەوە پڕ بووە لە پیلانگێڕان دژی و هەوڵی سڕینەوەی سیمای کوردانەی دراوە ، لەپێش ئەوەی عارەب بەچڕی هەوڵی عارەباندن(تعریب)ی بدات و بەنیازی گۆڕینی باری دیمۆگرافی شارەکە ، عارەبی بۆ بهێنێ ، تورك لەسەردەمی دەسەلأتی ئیمپراتوریەتی عوسمانیدا هەوڵی چڕوپڕی داوە بۆ نیشتەجێکردن وهاوردنی تورکمان ، عوسمانییەکان نرخی هەڵکەوتەی جیۆپۆلەتیکی کەرکوکیان باش دەزانی ، بۆیە بەهەزاران تورکمانیان بەخێزانەوە بۆ تورکاندن (تتریك)ی کەرکوك وناوچەکانی دەوروبەری هێنابوو ،جگە لەوەش بەدرێژایی دەسەلأتی عوسمانییەکان ودواتریش پاشماوەکەیان بەهۆی زاڵبوونی بیری تۆرانچێتییەوە بەچەندین شێواز هەوڵی گۆڕینی باری دیموگرافی کەرکوك و دەوروبەریان داوە . تاکو ئەم دواییانەش تورکمان بەمەرجێ ئامادەبوون کچی خۆیان بدەن بەکورد ، کەببێتە تورکمان و خۆی بەتورکمان بزانێ .

ئەم رەفتارانەی تورکمان ئەگەر دەسەلاتیشیان نەبووبێ بەهۆی زاڵبوونی بیری شۆڤێنیستانەیانەوە لەرێگەی ژن و ژنخوازییەوە بەسەدان کوردی نەفس نزم و خۆپەرستیان کردە تورکمان (ئەو کەسانەش با هەر پیرۆزی ئەوان بن) .

عارەباندن(تعریب)یش هەرچەندە لەکوردستاندا مێژووەکەی بۆ سەردەمی بلاوبوونەوەی ئیسلام دەگەڕێتەوە ، بەلام سەبارەت بەکەرکوک و بەو شێوازە نوێیانەو بەو چڕوپڕییە و بەمەبەستی گۆڕینی باری دیموگرافی شارەکە ، لەگەڵ پێکهێنانی دەوڵەتی عێراق لەبیستەکانی سەدەی بیستەمەوە ، بەتایبەتیش لەدوای دۆزینەوە ودەرکردنی نەوت لەکەرکوکدا ، بەبیانووی هێنانی کرێکار و فەرمانبەر و پۆلیس و سەربازەوە سیاسەتەکە پەرەی پێدرا و تەشەنەی کرد، بێجگە لەوانەش زۆر لە عەشیرەتە عارەبەکان بەهۆی لەوەڕگاو هەندێکیشیان بەهۆی دوژمنارییان لەگەڵ عەشیرەتی عارەبی تر هاتنە ناوچەکانی حەویجە و دەوروبەری کەرکوک و کوردیش بەسینگی فراوانەوە داڵدەیانی داوە ، وەکوعەشیرەتە عارەبەکانی (عوبێدی و حەمدانی).

سیاسەتی عارەباندن لە دوای کودەتا شوومەکەی ١٧ی تەمموزی ١٩٦٨ لەسەردەمی رژێمی بەعس و بەتایبەتیش لە کاتی حوکمی سەدامدا گەیشتە ترۆپك ، بەرووخاندن و شێواندنی قەلای کەرکوك و تەنانەت گۆڕینی ناسنامەی نەتەوەیی کورد بۆ عارەب بەناوی (تصحیح القومیە) وە کەلەراستیدا(تغیرالقومیە)یە ، ئەم شێوازی تواندنەوەیە لەبۆتەی نەتەوەی

داگیرکەردا ، پێم وایە هەموو ئاکار و رەوشت و بەهاو پرانسیپەکانی مرۆڤی بەزاندووە .

هەموو ئەمانە جگە لە کوشتن و بڕین و زیندانی و زیندە بەچاڵکردن و گۆڕی بەکۆمەڵ و ئەنفالی بەدیش .

دەشێ تەنها ئۆپەراسیۆنەکانی ئەنفال و کۆمەڵکوژییەکان و گۆڕە بەکۆمەڵەکان بە جینۆساید لە قەڵەم بدرێن ، واتە سڕینەوە و لەناوبردن وقەلاچۆکردنی نەژادو نەتەوە و میللەتێك بە هەموو مرۆڤ وکەلتوور ومێژوو وبوونیەوە .

ئەم هەموو سیاسەتە گلاوو نەگریسە دژە مرۆڤانە پڕجینۆسایدەی کە بە هەزاران تەون و نەخشە و پیلان پیادەو جێبەجێکراون , کەرکوکیان بەدەیان ساڵ لەڕەوتی گەشەکردن و پێشکەوتنی سروشتی خۆی داوەتە دواوە و وای کردووە بەدرێژایی ئەومێژووانەی کەدوژمنانی تورك و عارەب چاویان تێ بڕیبوو, کوردەکەی هەمیشە هەر کۆڵبەکۆڵ و نەحەساوە بێت و هەمیشەش بەئاگاو دەست لەسەر پەلەپیتکەو چەکی خۆپاراستن و داکۆکی کردن لەمان و بوونی خۆی بێت.

هەموو ئەو پیلان و سیاسەتانەی ئەو دوژمنانە بەسەدان هەزاران رۆڵەی کورد بوونەتە قووربانی و بەخوێن و سەرو ماڵی کوردی خێر لەخۆ نەدیوی ئەم شارەو ناوچەکانی دەوروبەری ئەو هەندە مۆرك و سیماکوردانەیەی کەپێوەی ماوە, هێڵراوەتەوە و پارێزراوە و بەو هەموو خوێن و خەباتەی کوردەکەی ئەوەی ماوەتەوە پارێزراوە و لەفڕکردن

ولەناوچوون و سڕینەوە ڕزگارکراون تاکو ئێرە دوژمن پێمانی کردووە, ناشکرێ لەوەزیاتر لەهەگبەی دوژمناندا چاوەڕوان بکەین!.
بەڵام ئەوەی مایەی هەڵوەستە لەسەر کردن و تێڕامان و ورد بوونەوەیە, هەڵسوکەوت و ڕەفتار و مامەڵەی دەسەڵاتداران و حزبە خاوەن بڕیارەکانی کوردستانە، بەپلەی یەکەم پارتی و یەکێتی لەماوەی ئەم سێ ساڵەی ڕابردوودا ،کەدەکرێ قسە و لێکۆڵینەوەی زۆری لەسەر بکرێ وڕاستگۆیانە تاوتوێ بکرێ ، تاکو بزانین چەندەی دوژمن بەکەرکوکی کردووە, چەندەش ئەوانەی خۆمان لە ماوەی ئەم سێ ساڵەو لەم هەل و دەرفەتە مێژووییە زێڕینەدا بەم شارەیان کردووە, خەمساردیبووە, یان خەتاو گوناهی بێ باکی و بێ دەربەست بوون, یان کاڵ و کرچی هەست وهۆشی نەتەوایەتی و ئینتیمای نەتەوەیی ونیشتیمانییانە ، کەکار گەیشتۆتە ئەوەی کەرکوك لەجیاتی رزگار و ئازادکردنی تەواو ، تادێ رەوشەکەی بەرەو خراپتر بچێت و عارەبیش لە جیاتی بەخۆداچوونەوە و پەشیمانی وداوای لێبووردن لەکورد وبەجێهێشتنی بێ شەڕو بەئاشتییانە .
رۆژ بەرۆژ سەنگەرمان لێ توند تر دەکەن و زیاتر درێژە بەو سیاسەتە نەگریسانەی سەدا م وبەعس کە دەرهەق بەکەرکوك کردوویانە، دەدەن .
دەبێ بۆچی پارتی و یەکێتی و تەنانەت خەڵکی کەرکوکیش ئاوا خەمساردانە رووداوەکان رایان بماڵێ ، کەچی بێ دەنگ وبێ هەڵوێست بن ؟؟!!

تاکەی خۆشباوەڕی و خەمساردی دەرفەت و هەلە مێژووییە زێڕینەکانمان لەدەست بدەن و دوای بەسەرچوونیان ئینجا پەنجەی پەشیمانی بگەزین!!؟
تاکەی خاوەخاو و ساویلکەیی لەسیاسەتدا بەدبلۆماسیەت بزانین وماف تۆڵە سەندنەوە و وەرگرتنەوەی مافەکانمان لەدەست بدەین !!؟
با لەیەکەم وێستگەی دەست پێکردنی هەڵەکانی خۆمان لەدوای ئۆپەراسیۆنی ئازادی عێراقەوە دەست پێبکەین ...
لەیەکەم سەردانی سەرکردەی خاوەن بڕیارو گەورە مام جەلال بۆکەرکوك لە ساڵی ٢٠٠٣ دا کەهێشتا تەپوتۆزی رووخانی سەدام ورژێمەکەی بەتەواوی نەڕەوی بووەوە لەناو پارێزگای کەرکوك و بەبەرچاوی هەموو کەناڵە ناوخۆیی و جیهانییەکانەوە کۆمەڵێ قسەی ئەوتۆی کرد کەدواتر رەنگدانەوەی زۆر خراپیان بۆ سەر رەوشی کەرکوك هەبوو ، ئەویش فوودان وگەورەکردنەوی قەبارەی تورکمان وپیاهەڵدانیان بەشێوەیەك کەتورکمان خۆیان سەریان سوڕمابوو گووتی((برا تورکمانەکان زۆرلەکورد زیاتریان پێکراوە وزیاتر ئازارو ناخۆشی و دەربەدەرییان بەدەستی رژێمی بەعس وسەدامەوە چێشتووە)) ئەمەش نەك هەر وانییە ، بگرە دەیەکی کوردی کەرکوکیان بەسەرنەهاتووە ، بۆیە لەدوای ئەم قسانەوە تورکمان با چووە کەوڵیانەوە و خۆیان لەکورد بەمەغدورتر زانی و داوا و مەرجەکانیشیان زۆر لەقەبارەی راستەقینەی خۆیان زیاتر بوو کە تا ئێستاش کێشە وسەرئێشەی بۆکورد دروستکرددووە. لەدابەشکردنی پۆستەئیدارییەکانی ناوپارێزگای کەرکوکدا. ئەم گەورەکردنەوەیەی

تورکمان وای لێیانکرد کە نەك هەر چاویان واقیع و ڕاستییەکان و قەبارەی ڕاستەقینەی خۆیان بەرێژە وئەندازەی خۆیان نەبینن ، بەڵکو بەرەنگاری هاتنەوەی کوردی ئاوارە و دەرکراوی کەرکوك ببنەوە و باوەڕ بە ڕێژەی کوردی ئاوارەو دەرکراوی کەرکوك نەکەن وخۆیان لە هەموو کەس بە موستەهەق تر بزانن بۆ خاوەندارێتی کەرکوك .

هەر ئەو فوودان و گەورە کردنەوەیەش بوو کە دەوڵەتی تورکیای کەمالیستی هاندا هەق بەخۆی بدات کە دەست لە کێشەی کەرکوك وەربدات و باوەڕ بە درۆ شاخدارەکانی جەبهەی تورکمانی بکات سەبارەت بە ژمارە وڕێژەی تورکمان .چونکە قسە و لێدوانی کەسی وەکو مام جەلال (سەرکردە و سیاسی و بڕیار بەدەست) وەکو دیکۆمینت سەیری دەکرێت و مامەڵەی لەگەڵدا دەکرێ !!!!!!!

ئەو قسانە کاریگەری و ڕەنگدانەوەی لە سەر قەڵەوبوون وبەهێزبوونی جەبهەی تورکمانی کرد ، بەوەی کە تورکمانێکی زۆر لە دەوری خۆیان کۆبکەنەوە بەو دروشم و قسە نادروست وناواقیعییە توندڕەوانانەیان باوەڕبکەن و بکەونە دوایان .

سەرەنجام بەرەی تورکمانی ئەو قسانەیان بەئاراستەیەکی ئەوتۆ قۆستەوە کە نە مام جەلال بەونیازانەوە کردبوونی ، نە خزمەتی تەبایی نێوان کوردو تورکمانیشی کرد . گەورە بوونی بەرەی تورکمانی لەکەرکوك زۆر لەو ئامانجانەی هێنایەدی کە ڕژێمی بەعس لەماوەی زیاتر لە٣٥ساڵ هەوڵی دڕدۆنگی و ناتەبایی نێوان کورد وتورکمانی دەدا ودنەی تورکمانی دەدا دژی کورد و هەوڵی دەدا کەرووداوەکانی ساڵانی دوای کودەتاکەی ١٩٥٨ی

عەبدولکەریم قاسم بەتایبەتیش ئاژاوەکانی ساڵی ١٩٥٩ بە سەر کوردا بشکێنێتەوە و کورد وتورکمان تێك بەردات ، تەنانەت دروست کردنی هەردوو پەیکەری ئاوچییەکان لەناو کەرکوك لەلایەن ڕژێمەکەی سەدامەوە بۆ هەمان مەبەست بوو ، کەئەمڕۆ بەرەی تورکمانی زۆر بە تۆخی لەسەر ئەو ژێیە کاردەکات .

بەرامبەر بەوقسانەش کە درایە بەرگوێی هەموو دنیا ، ئینجا کاربەدەستەکوردەکانی کەرکوك زۆربەیان هاتن بە شێوازێکی تری خراپ مامەڵیان لەگەڵ تورکماندا کرد کە لە کێش قەبارەی خۆیان کەمترە ، ئیتر لەهەردوو بارەکەدا (گەورە کردنەوە، بچووك کردنەوە)ی قەبارەی ڕاستەقینەی تورکمان هەڵسەنگاندنێکی ناراست و نادروست بوو، کەلە ئەنجامیاندا ئەو دڕدۆنگی و گرژییەی چارەسەر نەکرد ،کەپێشتر لەنێوان کورد وتورکماندا هەبوو بە ئێستاشەوە .

بەشێکی تری ئەو قسانەی مام جەلال کە گاریکەری ناڕاستەوخۆی نێگەتیڤی لەکەرکوك دا لێکەوتەوە ، بەکارهێنان و داتاشینی زاراوەی (عەرەبی ڕەسەن) بوو، کەلەڕاستیدا هیچ عارەبێکی ڕەسەن لە کەرکوکدا بوونیان نییە ، بەڵام کۆن وکۆنتریان هەیە کەنەدەبوو بە ڕەسەن ناوزەد بکرێن ، (گوتارێکی تایبەتیشم لەم بارەیەوە لەرۆژنامەدا بلاوکردەوە و لەم کتێبەشدا نووسیومەتەوە) .

لەڕاستیدا من بزانم بەکارهێنانی زاراوەی عارەبی ڕەسەن لەلایەن مام جەلالەوە بەمەبەستی جیاکردنەوەیان بوو لەو عارەبە دەهەزارییانەی کەرژێم هێنابوویانیە کەرکوك ، بەڵام خەتەرناکی لەوەدایە ئەم زاراوەیە

لەسەر خۆمان بکەینە ماڵ و لەشەقامی کوریدا بلاۆبێتەوە و بەکاربهێنرێ!!!

چونکە بەرەسەن ناساندنی عارەب لەکەرکوك خەتەرەکەی لەوەدایە، بەزمانی خۆمان شەرعیەت بەو عارەبانە بدەین کەلەسەردەمانی پێشوودا بەهەمان مەبەست هاتوون یا هێنراونەتە کەرکوکەوە !!ئەمەش دیسان زۆر لەعارەبەکانی شارەکەی خستە خانەی خاترجەمییەوە و بوونە پشت وپەنا ودالڵدە بۆ ئەوانی تر (دەهەزارییەکان) رەنگە ئەو خاترجەمییەش وایکردبێت کەعارەبی حەویجە ئاوا بێ باکانە هەموو کورد لەوێ لە زێدی باوك وباپیریان دەربکەن ودەیانیشیان زۆرنامەردانە ودڕندانە لێ شەهید بکەن .

ئینجا لە هەموو ئەوانە خەتەرناکتر شەڕە پەڕۆی یەکێتی وپارتی وحزبایەتی کردنی هەموو حزبە کوردییەکان بوو لەسەر حیسابی کەرکوك ، ئەوەش بە دالڵدە وپەنا دانی عارەبی هاوردە و ماوردە بە تەزکیە و نامەی پشتگیری بۆیان ، لەجیاتی تۆلەکردنەوە لێیان و هەرنا دەرپەڕاندنیان بۆ شارو گوند و بیابانەکانی خۆیان . ئەمەش بووە پەرژین و دیوارێك کە کوردی شارەکە دەستیان نەگاپێیان ، یانیش لەبەر خاتری ئەو حزبانە دەسیان ساردەوە بێت لە تۆڵە و هەوڵی سەندنەوەی ماڵو زەوی و مافە زەوتکراوەکانیان .

لەپاڵ ئەوانەشدا حزبەکان پەیمان وبەڵێنی زۆری درۆیان بەکوردی کەرکوك و ئاوارە و دەرکراوەکانیدا بۆ بەشێنەیی وبەیاسایی سەندنەوەی زەوی و ماڵە داگیر و دەست بەسەرداگیراوەکان بۆیان ، کەتا ئێستاش

هیچیان نەك هەر جێبەجێ نەکران ، بگرە پشتگوێش خران و لەبیریش کران .

با لەوساردکرنەوەی جۆش خرۆشەی کوردی کەرکوك گەڕێین بۆپاککردنەوەی کەرکوك لەهەموو چڵك وکێمێکی تەعریب کە بەداخەوە بەڵێن و قسە ودروشمەکانی پارتی و یەکێتی بوونە هۆی و لێی بەرپرسیارن .

من بەش بەحاڵی خۆم دالڵدەو پەنادانی هەر عارەبێکی هاوردەی دەهەزاریی تەنانەت بە نامەیەکیش بێت بە خیانەتێکی گەورە دەزانم کە یەك لێکدانەوە زیاتر هەڵناگرێت ،ئەویش رازی بوونە بە هاتنیان و سیاسەتەکانی بەعس و سەدام دەرهەق بە کەرکوك ، کەبە داخەوە هەموو حزبەکان کردیان ئیتر بەهەر پاساو و بیانوویەکەوە بێت .

ئەم دالڵدەدان و هاوسۆزی نواندن و پشتگیری کردنەی عارەبی هاوردە لەلایەن حزب و کەسایەتییە کوردەکانەوە ، گەورەترین خزمەتی پیلانەکانی رژێمەکانی پێشوو کە دەرهەق بەکەرکوك وکوردستانێتی کەرکوك کراون ، کردووە . هەر ئەوەش بووە هۆی هەڵگێڕانەوەی هاوکێشە سیاسییەکان کە دەبوو ١٠٠٪ بە قازانجی کورد بکەوتایەتەوە.

هەرئەوەش بووە مایەی تێکشکانی هەیبەت و سام و ترسی پێشمەرگە و کوردی ئاوارەو خاوەن هەقی شاری کەرکوك لە دڵی ئەو عارەبە داگیرکەرە هاوردانەی کە ئێستا لەجیاتی بدرێنە دادگاو دەرکرێن, ئەوە ئەگەر نەشکوژرێن, کەچی ئەوان دەمانکوژن و تیرۆرمان دەکەن و بەرەیان لەگەڕەکەکانی خۆیاندا لەدژی کوردی کەرکوك کردۆتەوە.

هەرئەو داڵدەدان و هاوسۆزی و لێبوردنە ساویلکانەیە بووە هۆی ئەوەی کەعارەب لەبەغدا گوشار بخاتە سەر کورد و بەوە رازی بکات کەدەبێ چارەنووسی کەرکوك بەراپرسی یەکلایی بکرێیتەوە و بپەسترێتە ئەو قۆزاخە تەسك و تەنگەوە .

جگە لەوانەش هەڵپەی خۆدەوڵەمەندکردن وخۆخەریك کردنی زۆرلە کاربەدەستانی کەرکوك بەکاری لاوەکییەوە ، کەدێتە سەر کێشەو هەوڵ وپیلانی عارەبیش لەشارەکە لەجیاتی ئاگادارکردنەوە و وریاکردنەوەی کوردی شارەکەو ئامادەکردنیان بۆ هەر ئەگەر و پێشهاتێك ، کەچی راستییەکانمان لێدەشارنەوە و خۆڵ دەخەنە چاوی کوردەکەوە و ناهێڵن لەراستی رووداوەکان بە ئاگاو وریابین ، بەڵکو زۆرجار رووداو وگرژی بارو دۆخە راستەقینەکەی کەرکوك لە هەردوو سەرکردایەتی دەشارنەوە و بۆئەوەی خۆیان لۆمە و سەرزەنشت نەکرێن لەلایەن سەرکردایەتییەکانیانەوە .

چەندین جار هەوڵی دامرکاندنەوە و خامۆشکردنەوەی رق وقین و جۆش وخرۆشی کوردی کەرکوکیان داوە و بەبەڵێن و پەیمانی درۆ هەڵچوونە جەماوەرییەکانیان لەبار بردووە و ئەمەش بۆتە مایەی دروست بوونی تێڕوانینی ئەوتۆ کە کورد بێدەسەڵات و لاواز و ساویلکەیە وبیرلەتۆڵە ناکاتەوە و وەکو ساردکردنەوەی هەڵچوونەکانی خەڵك لەکاتی هێنانەوەی تەرمی چوار شەهیدەکەی سامەڕڕاو شەهیدانی حەویجە و تیرۆرکردنی دەیان بەڕێوەبەرو کاربەدەستی کوردی شارەکە و هەر نارەزایەتییەکی تر لە دژی ئەوکارانەی کەهەیبەتی کوردی لەکەرکوك پێ شکابێت .

دەستەوەستانی حزبە کوردییەکان و کاربەدەستەکانیان لەکەرکوك لە ئاست سنووردانان بۆئەو هەموو زۆرداری و پادرێژییەی عارەب و هەندێ جاش تورکی نەژاد پەرست دەرهەق بەکوردی کەرکوك و درێژەو نوێ بوونەوەی عارەباندن(تعریب) . بۆتە مایەی بێزاری وترس و دڵەڕاوکێی کورد و کەوتنە هەڵوێستی بەرگری کردنەوە . لە کاتێکدا هەموو عارەب بەکۆن ونوێ و دەهەزاری ومەهەزارییەوە لەترسا کەرکوکیان چۆڵکرد، چونکە دەیانزانی چییان بەکورد کردووە ، بەڵام بەداخەوە دوای ئەوەی بە پشی پشی حزبەکانی خۆمان هاتنەوە و داڵدە دران ئێستا لەهەڵویستی هێرش و هەڵکوتانە سەر ئێمەن و بەهۆی بێ نموودی وبوودەڵەیی دەسەڵاتی کورد لەشارەکەدا لەجیاتی ئەوەی بە سزای خۆیان بگەیەنرێن ودەرکرێن ، وائەوان راومان دەنێنەوە و دەشمانکوژن و رۆژ بە رۆژیش باشتر خۆیان ساز دەدەن بۆ رامالێینی کورد لەناو کەرکوکدا.

هەموو ئەو هەڵگەڕانەوەی هاوکێشانە لە سۆنگەی کەمتەرخەمی و خەمساردی حزبەکانی خۆمان و بێ نموودییانە ، خۆزگە لەناو خۆشماندا ئاوا کزو لاواز و بێدەسەڵات بوونایە بۆگیانی یەکتر!!!

سەیرو سەمەرەی پرسەکە لەوەدایە، لەکاتێکدا رژێمی بەعس بەو هەموو دڕندەییەوە لەکەرکوك بوو ، کورد لێی دەردەکراو راوەدوو دەنرا ،کەچی بەرێکخستنی نهێنی ناوشارو پێشمەرگایەتی پارتیزانییەوە ، کورد لەکەرکوك بەسام و هەیبەت تر وسەنگینتربوو ، عارەب و تورکمان و هەموو دۆست وناحەزانیش هەزارو یەك حیسابیان بۆ دەکرد ، کەچی ئێستا ئەو هەموو دامودەزگاو بارەگای حزب و چەکدارو تەنانەت پۆلیس و

سەربازو پارێزگار و ئەنجومەنی پارێزگاو سەرۆکەکەشی کوردە و ئینجا دەیەکی جاران شکۆ و هەیبەتمان نییە و سڵمان لێناکەنەوە و لەکەڵەگایی خۆیان بەردەوامن !!!!

ئایا ئەمە هۆی چییە؟؟؟!! تاکەی دەخایەنێ و بەرەو کوێمان دەبات ؟؟؟!! وتاکەی لێی بێدەنگ دەبن . کە کەرکوکمان دۆڕاند!!!!!؟؟؟؟ کە کارلەکارترازاو هەل ودەرفەتەکانمان بەتەواوی لە دەستچوو ، کە

بەداخەوە زۆری چووە و کەمی ماوە ئەوە ، ئەگەر بەبەریەوە مابێ وفریای ئەوە بکەوین کەماوە . دڵنیاشم چەندە پێرار ئەرکەکانمان لەپارو پار لەمساڵ و پێرێ لە دوێنێ و دوێنێ لەمڕۆ سووك و ئاسان و سادەتربوون ، دڵنیام کە رۆژ بە رۆژ کارەکان ئاڵۆزتر و ئەرکەکانمان قورستر دەبن . تاکو زووتریش بەخۆماندا بچینەوە و فریای کەرکوك بکەوین درەنگە و درەنگە و درەنگە!!!!؟؟؟؟.

* * *

کوردی کەرکوك ....خۆتان کەرکوك ئازاد بکەن

((دەشێ ئەم نووسینە وەکو بیرۆکەی پرۆژەیەك سەیر بکرێ ، بابەتێکە بۆ گفتوگۆکردن و خزمەتکردنی دۆزی کەرکوك ودۆزینەوەی رێگەچارەی دروست بۆزووتر چارەسەرکردنی و دروستکردنی رای گشتی بۆ گوشاری زیاتر بۆسەردەسەڵاتداران ورێگەنەدان بە سازشکردن و خاوە خاوی زیاتری هێزو حزبە کوردییەکان وبوارنەدان پێیان بۆ لەپریاسکەنان ودواخستنی،ئەمەش بۆ دژایەتیکردنی هیچ حزب وهێزێك نییە،با کەسیش نە لەدژی ونە لە پەناشیدا بەتەمای خواردنی نان و پیاز نەبێ پێوەی.تەنها لەو بێ ئومێدییەوە سەرچاوەی گرتووە کە باڵی کێشاوە بەسەرشەقامی کوری لەم شارەدا)).

شاری کەرکوك هێشتا هەر داگیر کراوەو هێشتا تەواو ئازاد نەبووە هەرچەندە بەرووکەش ، هەندێ پۆستی ئیداری شارەکە بەدەست حزبە کوردییەکانەوەیە ،بەڵام ئەوان تاکوئێستا نەیانتوانیوە دێوەزمەی تەعریب راوبنێن و هەوڵی سڕینەوەی شوێنەواری سیاسەتەکانی سەدامیشیان بەجیددی نەداوە.ئەوەتا زیاترلە(٧٠٠٠) خێزانی عارەبی هاوردە دەیانەوێ بۆ ناوچەکانی خۆیان لە خوارووی عێراق بگەڕێنەوە،کەچی سەرکردایەتی کورد ئامادە نییە دەسبەرداری بڕێك پارە بێت و چاوی لەدەستی بەغدایە پارە بداتە عارەب و بیاننێرێتەوە ؟؟؟؟!!!!!!!

ئەگەرچی دڵنیاین کە هیچ عارەبێك نەلەبەغدا و نەلەدەرەوەی بەغداش ئامادە نین پارە بۆ ناردنەوەی عارەبی هاوردەی ناوکەرکوك خەرج بکات بەنیازی بەجێهێشتنی کەرکوك، ئەگەر بەتەمای ئەوەش بین ئەوە فێڵ لەخۆمان وخەڵکەکەی خۆشمان دەکەین ، بێ لەوەش نەیانتوانیوە وەکو پێویست خزمەتی کوردستانێتی کەرکوك بکەن وموجامەلەی دوژمن وناحەزانیش سەرباره .

ئەوەتا لە جیاتی هەڵاتن و چۆڵکردنی کەرکوك و هەڵوێستی بەرگری وداواکردنی عەفو لەکورد ، هەندێ لەعارەبە هاوردەکان ، کەوتوونەتە کورد کوشتن و داڵدەدانی تیرۆریستان .

★ لە هەفتەنامەی کەرکوکی ئەمڕۆ ژمارە ١١٤ی‌رۆژی ٢٠٠٦/٥/٩دا بلاۆکراوەتەوە.

ئەمەش لەسۆنگەی لاوازی و بوودەڵەیی وبێ نموودی دەسەڵاتی کوردییەوەیە لەشارەکەدا،وای کرد کە هەیبەتی کورد بشکێ ، کە بەپاساوی (سەردەمی توند وتیژی بەسەرچووە و بەیاساو سیاسەت مافەکانتان وەردەگرینەوە و...هتد.)ئاوارەیان بەرووت ورەجاڵی و بێ سەنگ و لەناو کەلاوەوچادرگە پیشانی عارەب و جەبهەی تورکی داو بە مەکەن مەکەن و وانابێ و راوەستن،گوڕو تین وتوانای کوردی کەرکوکیان خەساند!!.

بەهەرحاڵ ، ئەوەی لێرە مەبەستمە تیشکی بخەمە سەر، زەنگێکە بۆ هەموو ئەوانەی کە دەیانەوێ کەرکوك بکەنە مارکێت و گیرفانیانی پێ گەرم بکەن و هۆشیارکردنەوەیانە لەو گوناهـ وتاوان و کەمتەرخەمیانەی کەدەرهەق بەکەرکوك وکەرکوکییەکان دەکرێ .

ئەم کەرکوکە زێدی دەیانی وەکو کاك ئازاد هەورامی و سیروان تاڵەبانی و ئەنوەرەکان و مامەریشە و شوانەکان و شاهۆو نازم حەمەی سلێمان وعیززەدین قەرەمحەمەد و مەلا محێدین و ئەرپە وسەیدبرایم و سەدانی وەکو ئەحمەد کەریم و هیواچیمەنی و مام هەژارو مولازم سیروان و دکتۆر هادی و هەزاران سەرهەنگ وفەرهەنگ و پێشرەو و ئارام و ئازاد وبەختیار و کامەران و..و...و ئەمانە وهاوڕێکانیان نموونەی بەرزو باڵا بوون لەبەرگری وسەرجەم سەنگەرەکانی داکۆکیکردن لە شیو و دۆڵ و زورگ وشاخەکانی کوردستاندا ، بەبێ هیچ جیاوازیکردنێك ، تاکو رۆژی شەهید بوونیشیان و بەدەیان شێوازی جیاجیا درێژەیان بە خەبات و تێکۆشان داوە و لەسەختترین هەلومەرجی سیاسی و گوشاری بێ وێنەی رژێم نەپرینگاونەتەوەو نەسڵەمیونەتەوە ،چ خۆیان ،یان دایك وباوك، یان

خوشك وبرايان گيراون و زيندانى كراون و ئامادەش نەبوون لەژێر هيچ گوشارێكدا، هيچ جۆره سازشێك لەپێناوى مانەوەى خۆيان، يان دايك وباوك و كەس وكاريياندا بكەن .زۆر بەداخەوه ئەوەتا بێ ئەمەكى ئەوانەى لەسايەى خوێنى گەشى ئەو سەدان هەزار شەهيد و قوربانى وئاواره وئەنفاله كوردەى كەركوك دا ،بوونەتە سەركردەو لێپرسراوى بڕياردەر،لەسايەى سەرى ئەوانەوه دەمێ سوكايەتيمان پێ دەكرێ،دەمێ دەڵێن كەركوك پياوى تيا نييه و دەمێ بەبڕيارى قەرەقوش و بەعسيانه لەسلێمانى و هەولێر تەرحيل دەكرێين و دەردەكرێينه ناوكەلاوەى ناو سەربازگه و ياريگاكانى كەركوك ،لەزەوى و خانووبەره لەسلێمانى بێبەش دەكرێين .

لەوەتەى رژێمى سەداميش رووخاوه كەركوكيان تالآنكرد، كەركوك تەنها بۆ دۆشينه ، بۆ دۆشينى فرمێسك و ئارەقەو خوێن ورەنجى بێوەرى كەركوكييەكانه .

يەكێكى تر لەوباره قورسانەى كەهەولێر و سلێمانى لەجياتى بار سووكى ، بوونەتە هۆى ، ئەويش گرانكردنى خانووى ماڵە عارەبەكانه كەله سەرەتاوه لەترسا هەموويان بەجێيانهێشت ، كەچى ئەوان هاتن و كەوتنه كڕينەوەيان به ئيغرا كردنى عارەب و ئەمه بووه هۆى ئەوەى ئەوانەى كه رۆيشتبوونەوەش ، بۆكەركوك بگەڕێنەوه (ئەمه خيانەتە ؟ يان ئەوەى لەوپەڕى بێ دەرەتانى وبێ رێگەو جێگەيى ، كەركوك جێدێڵێ و لەهەموو دەنگدانێكيش لەبەر بارى ناسك و هەستيارى كورد ، به ماڵ ومنداڵەوه دێنەوه كەركوك و دووسێ رۆژ لەماڵان دەكەون ؟؟!!)

حزبايەتى كردنى پارتى ويەكێتى بەشەڕه پەڕۆو حزبايەتى وژەنگ هەڵێنان دژى يەكتر و موجامەلەكردنى دوژمن و ناحەزو بێگانه ، هەست وسۆزو هۆشى كوردايەتييان لەناوماندا كاڵ كاڵ كردەوه و سڕييەوه و فێرى ئەوەيان كردين ، چۆن لەجياتى ئەوەى بەگژ دوژمن و ناحەزو بێگانەدا بچينەوه و گيانى لێبوردنمان لەناو خۆماندا و بەرانبەر بەيەكتر هەبێ. به پێچەوانەوه تۆوى ناكۆكى و دووبەرەكى ورق و كينەيان له نێوانماندا چاند.ئەوەتا دكتۆر بەرهەم ساڵح راشكاوانه وراستگۆيانه دەڵێ لێمان قبوڵ مەكەن له شارەكەتاندا حزبايەتى بكەين ، دواترگەيشته ئەوەى زۆر بێباكانه و بێ منەتانه گەورەترين ڤيستيڤاڵى كوردانەى كەركوكيەكان له دەنگدانى بەلادا خستنى تەرازووى هێزى كوردايەتيدا ، به هەند وەرنەگرن و لەپێناوى كورسى و دەسكەوتى حزبى و شەخسيدا چەندين مانگ ئەنجوومەنى پارێزگاى كەركوك دوابخرێ ، گەيشته ئەوەى كه پارتى ويەكێتى لەرقى يەكترى چەندين هەل و دەرفەتى زێڕين لەدەست كورد بدەن و بيكەنه قوربانى ويست و ئيرادەى خۆپەرستانەى تاكه كەس و گەنده و مشەخۆرانى حزبى لەكەركوك ئەمه له كاتێكدا كەركوك وكوردى كەركوك پێويستيمان به يەك دەقيقه كاتيش هەيه ، كه بەفيڕۆنەدرێ بۆ زووتر لەبەر يەكهەڵوەشاندنەوەى تەعريب و تەرحيل و تەدميرى شارەكەمان،كە(اضعف الايمان) جێبەجێكردنى ماددەى (٥٨)ى ياساى كاتى بەڕێوەبردنى دەوڵەتى عێراقكه ئێستاماددەى
(١٤٠)ەلەدەستوورى عێراقدا . به داخەوه،نەيانهێشت كوردى پاك و تێكۆشەرى كەركوك هەرخۆى شارەكەى خۆى و دەورو بەرەكەشى له

هەموو خڵتە و تەعریب ودزو جەردەیەك پاك بكاتەوە ، ئەوە جگە لەوەی لەجیاتی دیاری بۆ مندالآنی كەركوك ، هاتن بەدوو جۆر مەنهەج و دووجۆر كتێب لەناو قوتابخانەكانی كەركوك سەریان لە منداڵەكانمان شێواند و كەركوكیان كردە قوربانی دەسەلأتەكانی خۆیان لە هەولێرو سلێمانی. بۆ ئەوەی دڵی عەرەبە شۆڤێنیستەكانی وەكو یاوەر و عەللاوی وجەعفەری و مەڕڕجەعیەكانیش ڕازی بكەن ،كەوتنە موجامەلەكردنی عارەب لەسەر حیسابی برینە قووڵەكانی كەركوك و داتاشینی زاراوەی پڕوپووچی وەكو(عارەبی رەسەن،كەركوك شاری برایەتی وتەبایی،كەركوك عێراقێكی بچووككراوەو...هتد)دەیان قسەی بێ سەرو بەری سازشكارانە .

ئەم ناوچەگەری و خۆپەرستی وخۆجیاكردنەوەیەی دهۆك و سلێمانی لەشارەكانی تری كوردستان ،

سەنگەرو ریزەكانی كوردایەتی توند وتۆڵ و پتەو ناكات و بە پێچەوانەوە درزی گەورە دەخاتە ئەو نێوانە و دوژمنان سوودی لێ وەردەگرن و خراپ بەكاری دێنن جگەلەوەی سیمای هەردوو حزبەكەی ناشیرین دزێو كردووە ، بەلأم ئەمجارەیان نابێ لەسەر جەستەی پڕلەزام و برینی كەركوك و كەركوكییەكان بێت ،چونكە دوای ئەو هەموو شەهید وقوربانییەی كەركوكییەكان بۆ پێكەوە نانی ئەو هێلانەیەی ئەوان بێ جیاوازی داویانە،كەچی ئەوان ئامادە نین شانێك بدەنە بەر ئەم بارە قورسەی كەركوك ،ئامادەن بە ملیار دۆلارلە جوانكردنی شارەكانیان (سلێمانی ودهۆك) وكۆشكەكانیان خەرج بكەن ، كەبە دڵنیاییەوە دەڵێم نیوەی ئەو

پارەیەی كەلە جوانكردنی دهۆك وسلێمانی خەرج كراوە بەشی تەواوپاككردنەوەی تەعریبەكەی كەركوكی دەكرد.

ئەم فەرق وجیاوازی یە لەكاتێكدایە ، كەركوك و كەركوكیەكان كە كرۆكی كوردایەتی و چەقی قورسایی دۆزی رەوای كوردستان و كوردایەتین،لە هەموو كات وساتێك زیاتر پێویستیمان بە كۆمەك و دەسگیرۆیی و هاوكاری هەیە بۆئەوەی كەركوك لە قوڕگی ئەژدیها دەربكەین ،ئەگەر،ئەگەر مەبەستیان دەربازكردنی كەركوك بێت!!!؟.

لێرەوە بە هەردوو حزبە گەورەكە دەڵێم ئێوە بە كێش و قورسایی كەركوك و كەركوكیەكانەوە هەن و دەخۆن ودەخوڕن ، بە پاڵ دۆزی كەركوكەوە لە هەموو هاوكێشەكاندا جێگە و ڕێگەتان كراوەتەوە و دەكرێتەوە ،ئەگینا نابن بەهیچ و دەشپووكێنەوە .هەقیش وایە هیچی تر بوار بە مشەخۆرو گەندە خۆرەكانی ناوحزبەكانتان نەدەن كە برینی قووڵتر بخەنە جەستەی كەركوك وكەركوكیەكانەوە و زیاتر بمانڕەتێنن و بمانچەوسێننەوە بمانكەن بەگژیەكتردا بە پەتای حزبایەتی بمانكەنە ئاردی ناودڕك!!!

تاوەكو لە بەرانبەر ویژدانی كەس وكاری شەهید و پێشمەرگە وئەنفال و ئاوارەی كەركوكدا لەسەر لەخۆبایی بوون و گەندەڵی و بێ نمەكی وگوناهباریتان دادگایی نەكراون،وەرن داوای لێبووردن لە كوردی تێكۆشەرو خەباتگێڕی كەركوك بكەن و دەستی دایك وباوكی شەهیدان وپاشماوەی ئەنفالەكان ماچ بكەن وئەم دوا هەل ودەرفەتە لەدەست خۆتان مەدەن و لەخۆبایی بوونتان هەڵتان نەخەڵەتێنێ.وەرن تاكو بەبەریەوە ماوە

هەرچی مشەخۆرو گەندەخۆرتان هەیە سیکتریان بکەن و بگەڕێنەوە بۆ باوەشی گەرمی گەل و دوور مەکەونەوە ،با دۆزی کەرکوکیش کە چەقی قورسایی دۆزی کوردە نەبێتە قوربانی گیرفانی چەند کەسێکی خائین و خۆپەرست !!!!

وا کوردی تێکۆشەروپشوودرێژوبەئەمەك وبەوەفا بۆ دۆزی ڕەوای کوردایەتی ، کەوتوینەتە بیرکردنەوە و هەڵوەستەکردن لەو هەموو فەرق وجیاوازی کردن و زوڵم و ناهەقییەی کە ئێوە لێمانی دەکەن.کەوتووینەتە گومان لە و هەموو موزایەدەو قسە ودروشمە بریقەدارو دیماغۆگیانەی کە ئێوە پێمانی دەفرۆشن. ئیتر هۆشمان هاتۆتەوە بەر و ناچینە مەیدانی شەڕەپەڕۆوە و چی تریش نابینە پەیژە و پلیکانە بۆ گەندەومشەخۆران و گەورەیی و پیرۆزی کەرکوك وباوەگوڕگوڕ دەکەینە مەشخەڵی سەرەکی وبنچینەی راستەقینەو تاك و تەنیای ئامانجمان ولەجیاتی رەنج و ماندووبوون بۆ پێگەیاندنی مشەخۆرو گەندەخۆری ئەو حزبانە ، ئیتر دێین و رەنج وماندووبونمان بۆ کەرکوکی کوردو کوردستان تەرخان دەکەین،ئێمە هەرماندوین ماندووین ،نەحەساوەین و نەسرەوتین ئیتر بۆچی بۆ کوردایەتی و کەرکوك نەبێ ؟؟!! بۆچی رێگە بدەین رەنجمان بدزرێت و کەرکوکیشمان لەدەست بچێ ؟!

ئیتر پێکەوە کوردایەتییە پاکو بێگەردەکەی خۆمان دەکەینە سەرمەشق و رێبازەکەی کاك ئازاد هەورامی ومامە ریشە و ئەرپەو هاورێکانیان دەکەینە ئاوات وئامانجمان و رێگەش نادەین لەوە زیاتر کەرکوك بخرێتە قوڕگی ئەژدیهاوە .

ئەوەتا لەبەر خەمساردی و بێدەنگی کاربەدەستانی کەمتەرخەمی کوردی شارەکە و سەرکردایەتی کورد وا خەریکە سوپای مەهدی (جیش المهدی)پەیتا پەیتا دێنە ناوکەرکوکەوە و پێدەچێ پیلانی گەورە و ئینقلابیان بەدەستەوە بێ .

کورد لە گەڕەکی عرووبە لەلایەك و لەلایەکی تریشەوە ناوچەی پیشەسازی هەڕەشەیان لێکراوە ودەرکراون وپێیان گوتراوە کە ماڵ ودوکانەکانیان جێبهێڵن ، هەندێ گەڕەکیش عارەب کۆنترۆڵیان کردووە و بەهی خۆیانی دەزانن وناهێڵن کورد بچێتە ناویەوە!!.

خەڵکی گیان لەسەردەست و قوربانیدەری کەرکوك وخەمخۆرانی کورد و دۆزە ڕەواکەی :- زۆر درەنگە و زۆر دواکەوتین ، وەرن با چیتر چاوەڕوانی حزبەخەمساردو کەمتەرخەمەکانی کوردستان نەکەین و وەکو هێزی لەبن نەهاتووی جەماوەر برینەکانمان سارێژ بکەین و مافەکانمان وەربگرینەوە ئەگینا بەیەکجاری کەرکوکمان لە دەست دەچێ و ئۆباڵەکەشی چەندە لەئەستۆی پارتی ویەکێتی و حزبەکانی تری کوردستانە ئەوەندەش لەئەستۆی چین وتوێژە هۆشیارو روناکبیرو زەحمەتکێشەکانی شارەکەمان و خەمخۆرانی راستەقینەی کوردایەتییە لە هەر کوێیەك بن وەرن با.......

★ ئەوەی عارەبی هاوردەیە و بێگانەیە بەهەر شێوە وشێوازێك بێت لە کەرکوك دەریان بکەین.

★ئەوەی سووکایەتی بە کەرکوکیەکان بکات رسوای بکەین .

٭ئەوەی حزبایەتی وشەڕەپەڕۆی کرد وکەرکوکیەکانی لەیەکتر دڕدۆنگ کرد پەراوێزی بکەین .

٭ئەوەی موزایەدەی درۆو دەلەسەی بەسەرکەرکوکەوە کردپەراوێزی بکەین.

٭ئەوەی دزی وگیرفان پڕکردنی کردە پیشە لەسەر برینەکانی کەرکوك،شاربەدەری دەکەین .

٭ئەوەی موجامەلەی دوژمنە شۆڤێنیستە دژەکانی کوردو کەرکوکی کرد سیکتری بکەین .

٭ئەوەی خۆی بە خزمەتکاری بەکردەوە وراستەقینەی کورد و کەرکوکییەکان نەزانی پشتگوێی بخەین .

٭ئەوەی لافی کوێخایەتی کەرکوك لێدەدات و بێزی نایەت ماڵ و منداڵی بێنێتەوە بۆکەرکوك گوێی لێ نەگرین .

٭ئەوەی کەرکوك بەکوردستان نەزانێ و سازشی لەسەربکات ، رسواو مەحکوم ونەفرەتی لێ بکەین و شاربەدەریشی بکەین.

با کوردستانێتی کەرکوك بکەینە ئامانجی پیرۆزی کوردایەتی وسمبولی یەکێتی و یەکگرتنمان و هەمووومان لە دەوری کۆببینەوە .

سوپاس پێزانینم بۆ:

- کۆمەڵەی رووناکبیری وکۆمەڵایەتی پارێزگای کەرکوك کە ئەرکی لەچاپدانی ئەم کتێبەیان گرتە ئەستۆ.
- کاك عارف قوربانی ئاسانکاری لەچاپدانی کتێبەکەی بۆکردم.
- کاك وریا شەهاب کەتایپی سەرەتایی زۆربەی بابەتەکانی بۆکردم.

لە بڵاوکراوەکانی کۆمەڵەی رووناکبیری کەرکوک

ژ	ناوی کتێب	بابەت	نووسەر	وەرگێڕ
١	ئەنفال و شۆڕەبی	شیعر و بیرەوەری	مەلا شاخی	
٢	سروودی منالآن	سروودی نەتەوایەتی	کۆمەڵێك شاعیر	
٣	دیوانی ئال یاسین	شیعری وەرگێڕاو	محەمەد ئال یاسین	ئاوات حەسەن
٤	ژیلەمۆی گەرمیان	بیرەوەری	سەعید شاکەلی	
٥	کۆنفرانسی ماددەی (٥٨)	وتار و دیکۆمێنێت		
٦	راگەیاندن بەرجەستەکردنی ستەمی ئایدۆیۆلۆژی	لێکۆڵینەوە	شێرکۆ جەبار	
٧	خورماتوو لە پاکتاوی رەگەزیدا	لێکۆڵینەوە	حەسەن بارام	
٨	فەرهەنگی (ماچۆ)ی کاکەیی	فەرهەنگسازی	هاشم کاکەیی	
٩	لەنێوان ئێستاو رابردوودا	لێکۆڵینەوە	موعتەسەم ساڵەیی	
١٠	مێژووی ئەو کۆمەڵەو رێکخراو و حیزبانەی لە ناوچەی کەرکوکدا سەریان هەڵداوە	مێژوویی	سمکۆ بەهرۆز	
١١	عەلە بەستێ	کورتە رۆمان	حەسەن جاف	
١٢	ژیاننامە و بەرهەمەکانی پرۆفیسۆر زنون محەمەد پیریادی	لێکۆڵینەوە	د. زنون محەمەد پیریادی	
١٣	نەخۆشیەکانی ئاژەڵ کە توشی ئادەمیزاد دەبن	لێکۆڵینەوە	د. عبدالکریم حاجی محمدعلی	
١٤	کەرکوک لەنێوان پیلان و خەمساردیدا	کۆبەندی کۆمەڵە گوتار	هێمن مەولود	